

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Katedra veřejné správy

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Postavení Policie ČR a obecní policie

Předkládá: Bc. Michal Šajánek

Vedoucí práce: JUDr. Tomáš Louda, CSc.

Plzeň 2022

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Bc. Michal ŠAJÁNEK**
Osobní číslo: **R17M0154P**
Studijní program: **M6805 Právo a právní věda**
Studijní obor: **Právo**
Téma práce: **Postavení Policie ČR a obecní policie**
Zadávací katedra: **Katedra veřejné správy**

Zásady pro vypracování

1. Úvod
2. Historický vývoj policie na našem území
3. Postavení Policie ČR v rámci veřejné správy
4. Postavení obecní policie v rámci veřejné správy
5. Oprávnění Policie ČR a obecní policie
6. Vzájemný vztah Policie ČR a obecní policie a vliv obce na jejich činnost
7. Závěr

Rozsah diplomové práce:
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:
viz zvláštní seznam

Vedoucí diplomové práce: **JUDr. Tomáš Louda, CSc.**
Katedra veřejné správy

Datum zadání diplomové práce: **31. března 2022**
Termín odevzdání diplomové práce: **31. března 2023**

JUDr. et PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.
děkan

JUDr. Tomáš Louda, CSc.
vedoucí katedry

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Postavení Policie ČR a obecní policie“ zpracoval samostatně a že jsem vyznačil řádně prameny, z nichž jsem pro tuto svou práci čerpal způsobem pro vědeckou práci obvyklým.

Plzeň 27. listopadu 2022

.....

Bc. Michal Šajánek

Poděkování

Touto cestou bych zde rád poděkoval vedoucímu práce JUDr. Tomáši Loudovi, CSc., který mi byl po celou dobu práce nápomocen svými radami, připomínkami a metodickým vedením práce. Dále bych rád poděkoval všem, kteří mi byly nápomocni při psaní této práce, ať už se jedná o tajemníka města Kraslice, bývalé i současné zastupitele města Kraslice, starostu města Rotava a v neposlední řadě i všem obyvatelům města Kraslice, kteří se účastnili dotazníkového šetření, neboť bez těchto osob by nebylo možné práci odevzdat v této podobě. Současně bych rád poděkoval celé své rodině za neutichající podporu, kterou mi vyjadřovali během celého mého studia na zdejší univerzitě.

Obsah

Úvod.....	10
1 Historický vývoj Policie ČR a obecní policie	13
1.1 Obecně k pojmu policie	13
1.1.1 Význam policie činnostní	13
1.1.2 Význam policie institucionální.....	14
1.2 Historický vývoj a okolnosti vzniku Policie ČR	14
1.3 Historický vývoj obecních a městských policií	17
2 Vymezení základních pojmů	18
2.1 Veřejný sbor.....	18
2.2 Působnost.....	20
2.2.1 Působnost věcná	21
2.2.2 Působnost územní.....	23
2.2.3 Působnost osobní.....	24
2.3 Pravomoc.....	24
2.3 Veřejný pořádek.....	24
2.4 Místní záležitosti veřejného pořádku.....	26
2.5 Správní uvážení	27
2.6 Úkon a zákrok.....	28
2.6.1 Úkon	28
2.6.2 Zákrok	28
2.7 Přestupek.....	29
2.8 Trestný čin	29
2.9 Bezpečnostní sbor, policejní orgán.....	29
3 Policie České republiky.....	30
3.1 Policie ČR a její postavení a označení.....	30
3.2 Organizace a řízení Policie ČR.....	31
3.3 Činnost Policie ČR	32

3.3.1	Hlídková služba	33
3.3.2	Obchůzková služba.....	34
3.3.3	Dozorčí služba	34
3.3.4	Operační středisko	35
3.4	Podmínky pro výkon povolání policisty	36
3.4.1	Bezúhonnost	37
3.4.2	Fyzická, zdravotní a osobní způsobilost.....	38
3.5	Oprávnění a povinnosti policisty	40
3.5.1	Povinnosti	40
3.5.1.1	Zásada zdvořilost	40
3.5.1.2	Zásada iniciativy	41
3.5.1.3	Zásada přiměřenosti postupu	41
3.5.1.4	Prokazování příslušnosti	42
3.5.1.5	Zásada poučovací	42
3.5.2	Oprávnění	43
3.5.2.1	Prokázání totožnosti	43
3.5.2.2	Podání vysvětlení	45
3.5.2.3	Omezení osobní svobody	46
3.5.2.4	Vstup do obydlí, jiného prostoru, na pozemek, oprávnění ke vstupu	49
3.5.2.5	Zastavení a prohlídka dopravního prostředku.....	51
3.5.2.6	Donucovací prostředky	54
3.5.2.7	Použití zbraně.....	56
4	Obecní policie.....	59
4.1	Obecní policie a její postavení a označení.....	59
4.2	Činnost obecní policie	60
4.3	Organizace a řízení obecní policie.....	61
4.4	Podmínky pro výkon povolání strážníka obecní policie.....	62

4.4.1.	Bezúhonnost	63
4.4.2	Spolehlivost	64
4.4.3	zdravotní způsobilost.....	64
4.4.4	Odborná způsobilost.....	65
4.5	Oprávnění a povinnosti strážníka obecní policie.....	66
4.5.1	Povinnosti.....	66
4.5.1.1	Povinnost dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní ...	66
4.5.1.2	Zásada poučovací	67
4.5.1.3	Zásada poskytnutí pomoci	68
4.5.1.4	Povinnost provést zákrok nebo úkon	68
4.5.1.5	Prokázání příslušnosti	70
4.5.1.6	Zákonná výzva	71
4.5.2	Oprávnění	71
4.5.2.1	Oprávnění požadovat vysvětlení	72
4.5.2.2	Oprávnění prokázání totožnosti	73
4.5.2.3	Oprávnění otevřít byt či jiný prostor a oprávnění ke vstupu....	73
4.5.2.4	Zadržení tabulek RZ a zabránění v jízdě motorového vozidla	74
4.5.2.5	Donucovací prostředky, jejich použití, použití služebního psa	75
4.5.2.6	Služební zbraň a její použití.....	75
5	Community policing.....	77
6	Spolupráce mezi PČR, OP a obcí	79
7	Analýza potřeby vzniku městské policie v Kraslicích	82
7.1	Město Kraslice	82
7.2	Potřeba vzniku MP v Kraslicích, dotazníkové šetření.....	83
7.3	Vlastní zhodnocení v kontextu se získanými daty.....	92
	Závěr.....	102
	Resumé	105
	Zdroje	107

Literatura	107
Právní předpisy	108
Judikatura	109
Online zdroje	110
Přílohy	112

Úvod

Předkládaná diplomová práce, která je nedílnou součástí úspěšného zakončení studia na zdejší univerzitě se věnuje tématu stále aktuálním a z mého pohledu i atraktivnímu, když do styku s Policií České republiky či obecní (městskou) policií přijdou denně stovky až tisíce lidí. Nejen ve svém profesním životě, ale i v osobním se často setkávám, ať už z různých důvodů, že lidé dostatečně nerozumí tomu, jaký rozdíl je mezi těmito dvěma sbory. Ve výjimečných případech dokonce považují tyto dva sbory za totožné, a proto jsem cítil potřebu osvětlit a vzájemně odlišit od sebe tyto dva často spolupracující, přesto však odlišné sbory, s nimiž se lze v každodenním životě setkat. Nutno uvést, že předkládaná práce si neklade za cíl tyto dva sbory porovnávat a vymezovat vzájemné rozdíly, nýbrž jejím cílem je zejména vymezit oba sbory z hlediska jejich organizace a řízení a dále pak z hlediska jejich oprávnění a povinností, které jsou jim na základě příslušných zákonů svěřeny. Vedle tohoto základního cíle jsou pak cíle dílčí, a to konkrétně přiblížit čtenáři prostřednictvím historického exkurzu historii jak policie státní, tak i policie obecní a vymezit jejich vzájemnou spolupráci včetně spolupráce těchto složek s obcí. Dalším, pro práci stěžejním, cílem je provést analýzu potřeby vzniku městské policie ve městě Kraslice, což je mé rodné město, a o potřebě vzniku městské policie se zde jedná napříč mnoha jednotlivými v průběhu let zvolenými zastupitelstvy již více než deset let, přičemž stále nepanuje jak mezi zastupiteli tak ani mezi obyvateli města shoda ohledně této zásadní otázky. Zajímavostí v tomto ohledu je, že město Kraslice je v rámci správního členění obcí obec s rozšířenou působností a minimálně v rámci Karlovarského kraje se jedná o jedinou obec s rozšířenou působností, ve které není městská policie zřízena. K této analýze se pak vztahuje stanovená hypotéze, která vychází ze shora uvedeného a zní následovně: *"Obyvatelé města Kraslice vnímají bezpečnostní situaci ve městě negativně, necítí se zde příliš bezpečně a mají pocit, že PČR nemá dostatečné kapacity k zabezpečení veřejného pořádku ve městě, a proto by zřízení městské policie včetně asistentů prevence kriminality mělo pozitivní vliv zejména z hlediska vnímání většího pocitu bezpečí ze strany obyvatel města."* Text práce je koncipován tak, aby na jedné straně splňoval odborné požadavky hodné tomuto druhu práce, ale současně tak, aby byl snadno pochopitelný i pro laickou veřejnost, pro níž je zcela jistě také určen. Práce je systematicky členěna do jednotlivých hlavních kapitol, kterých je celkem sedm a tyto se dále dělí na dílčí podkapitoly. V rámci

práce je pak při jejím zpracování zejména užito odborné literatury, dále je pracováno s právními předpisy Evropské unie, s vnitrostátními právními předpisy primárními a sekundárními včetně komentářů k nim a v neposlední řadě i vnitřními právními předpisy. K problematickým či ne zcela jednoznačně z literatury zákona vyplývajícím pojmům je pak také pro potřeby lepšího pochopení dané problematiky uvedena příslušná judikatura soudů. V menší míře jsou pak také užity internetové zdroje.

První kapitola se věnuje historickému exkurzu vztahujícímu se k vývoji policie a obecních policií, kdy v rámci tohoto je cílem čtenáři přiblížit v krátkosti vývoj těchto obou složek na našem území. Vzhledem k tomu, že samo o sobě se jedná o téma, o kterém by bylo možné napsat samostatnou diplomovou práci, je cílem stručně, ale dostatečně výstižně vymežit tyto sbory v historickém kontextu.

V rámci druhé kapitoly jsou osvětleny některé zásadní pojmy, jejichž vymezení a vysvětlení je autorem považováno za důležité s ohledem k dalšímu textu práce, kdy v rámci tohoto je s předmětnými pojmy dále v rámci textu práce operováno, tedy jejich vymezení je důležité pro lepší pochopení textu práce.

Třetí a čtvrtá kapitola jsou v rámci teoretické části, pakliže může být takto označena, kapitolami stěžejními, neboť třetí kapitola se věnuje Policii České republiky a čtvrtá kapitola se věnuje obecní policii a městské policii. Jak již bylo uvedeno shora, nebylo účelem popsat rozdíly a jednotlivé odlišnosti obou těchto sborů, ale účelem bylo oba tyto sbory vymežit z hlediska jejich organizace a řízení, jejich účelu, pro nějž jsou zřízeny, a dále pak zejména z hlediska jejich oprávnění a povinností. V rámci těchto kapitol je pracováno zejména s odbornou literaturou doplněnou právními předpisy a judikaturou. Tyto kapitoly jsou koncipovány tak, aby si čtenář uvědomil postavení obou sborů v rámci systému, aniž by bylo nutné vymežit jednotlivé rozdíly mezi nimi, čímž je čtenář vtažen do problematiky a čtení těchto kapitol pak v pozitivním slova smyslu nutí čtenáře udržet při čtení pozornost, aby došlo ze strany čtenáře k pochopení fungování obou sborů, čímž by mělo být čtení nejen edukativní ale i poutavé.

Pátá kapitola vymezuje koncepci strategie „community policing“, která odráží vztah policejního sboru ve vztahu k veřejnosti, kdy se spolu s kapitolou šestou, která se věnuje spolupráci mezi Policií České republiky, obecní policií a

obcí, jedná o, dá se říct, doplňkové kapitoly, které jsou nicméně také důležité ve vztahu k dané problematice. Pátá kapitola tedy popisuje základní principy v kontextu se strategií „community policing“ a obecně přibližuje, jakým způsobem je tato strategie aplikována v praxi při výkonu policejní práce. Co se týká šesté kapitoly, tak tato vymezuje spolupráci mezi oběma sbory a obcí, kdy tato kapitola vychází zejména s právních předpisů. Současně jsou v rámci této kapitoly také zmíněny koordinační dohody uzavírané mezi Policií České republiky a obcí tak, aby byl v základech pochopen čtenářem jejich smysl a význam včetně principů, na nichž jsou tyto dohody založené.

Sedmou kapitolu lze považovat za praktickou, resp. analytickou, když jejím stěžejním cílem je zanalyzovat potřebu vzniku městské policie ve městě Kraslice. Cílem rozhodně není vyslovit závěr, zda městskou policii zřídit či nezřídit, neboť toto je kompetence svěřena výlučně zastupitelstvu obce, ale objektivně vymezit a zanalyzovat co možná nejvíce otázek k této problematice v daném městě se vztahujícím. Tato kapitola je založena ve velké míře na spolupráci jak s obyvateli města, tak i s představiteli města. V rámci této kapitoly je vytvořen dotazník pro obyvatele města, kteří se tímto způsobem podílejí na získání autorovi představy o zásadních otázkách vztahujících se zejména k bezpečnosti ve městě a který je koncipován tak, aby na jeho základě mohla být přijata či odmítnuta hypotéza stanovena výše. Dále je předmětná kapitola založena na spolupráci s představiteli města Kraslice, se starostou sousedního města Rotava a v neposlední řadě bude s žádostí o poskytnutí informací kontaktováno Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje. Výsledkem následně provedené analýzy by pak mělo být objektivní zhodnocení všech zásadních otázek vztahujících se k této problematice, jejichž zanalyzování by mělo čtenáři ve výsledku přinést relevantní informace důležité pro jeho vlastní zhodnocení potřeby vzniku městské policie v Kraslicích.

1 Historický vývoj Policie ČR a obecní policie

1.1 Obecně k pojmu policie

Již od vzniku států ve starověku začaly vznikat v důsledku neustálých bojů o území s nepřítelem první armády a vojska, jejichž hlavním úkolem byla obrana státu a současně také ochrana vnitřní stability státu. Postupem času, kdy docházelo k rozvoji společnosti a rozvoji organizace státu, docházelo také k rozvoji státní správy a to právě i na úseku vnitřní bezpečnosti, kdy začaly vznikat vedle vojsk samostatné bezpečnostní sbory, jejichž hlavním úkolem byla ochrana vnitřního pořádku. Jednotně se tyto bezpečnostní sbory začaly postupem času označovat právě jako policie. Toto označení nebylo nikterak náhodné, ale má kořeny v řeckých výrazech *polis*, čímž je označována obec potažmo město a v přeneseném významu také stát a dále pak *politea*, což v překladu znamená státní správa, veřejná správa či péče o blaho obce¹.

Co se týká samotného výrazu policie, pak tento byl v historickém vývoji užíván ve dvou významech, a to ve smyslu činnostním jako označení pro činnostní náplň bezpečnostních orgánů a dále pak ve smyslu institucionálním jako označení pro bezpečnostní složky².

1.1.1 Význam policie činnostní

Uhlíř ve své knize ilustruje tento význam policie na příkladech z prostředí habsburské monarchie, kde byla rozdělena policie z tohoto pohledu právě podle činností jejího zaměření. V rámci tohoto významu byla tehdy policie rozdělena na tři základní části a ty se pak případně dále větvily. Těmito částmi byla policie obyvatelstva, která zahrnovala opatření ke zjišťování stavu obyvatelstva ke správním účelům, dále všeobecná bezpečnostní policie, která zahrnovala veškerá opatření sloužící k odvrácení nebezpečí hrozící integritě státu, korporacím a jednotlivcům a poslední částí pak byla zvláštní bezpečnostní policie, která se specializovala na jednotlivé obory lidské činnosti, kdy tato se pak dále dělila na například živnostenskou policii, dopravní policii, důlní policii, honební policii, mravní policii a mnoho dalších³.

---

¹ UHLÍŘ, Lubomír. Dějiny evropských policejních sborů. Praha: POLICE HISTORY, 2007. ISBN 978-80-86477-40-4. s. 8

² UHLÍŘ, Lubomír. Dějiny evropských policejních sborů. Praha: POLICE HISTORY, 2007. ISBN 978-80-86477-40-4. s. 9

³ Tamtéž s. 10

1.1.2 Význam policie institucionální

Institucionální pojetí běžně užívaného i v současné době chápe policii jako bezpečnostní složku právě podle jejího označení. Toto pojetí v sobě odráží stejný význam, přestože označení se napříč různými státy liší a historicky také lišilo. U nás asi nejznámějším označením před současným označením policie bylo užíváno označení četnictvo, který je dodnes v některých státech stále užíván. Z dalších příkladů lze uvést například italské označení „Carabinieri“. V dalších státech pak byly bezpečnostní složky označovány jako milice, který se ale postupně s vývojem zaměření milic začal používat spíše na pomocné vojenské jednotky označovaných jako domobrany⁴.

1.2 Historický vývoj a okolnosti vzniku Policie ČR

Přestože Policie ČR existuje 30 let, nejedná se o složku, která by před třiceti lety vznikla z ničeho jako zcela nová struktura. Policie ČR navazuje na své předchůdce, a proto je historie Policie ČR v širším smyslu dlouhá nejméně tolik jako historie naší republiky. Dnes máme v ČR již sedm bezpečnostních sborů. Kategorie bezpečnostního sboru v dnešním moderním pojetí, tj. pojetí státního sboru s jednotnou strukturou, celostátní působností a přísně hierarchicky uspořádanou organizací, sboru založeného na služebním poměru obdobném služebnímu poměru vojáků z povolání, byla dlouhou dobu doménou pouze policie. Příslušnost ostatních složek (celní správa, požární ochrana, vězeňství) k této kategorii je mnohem mladší. Prvním bezpečnostním sborem v dnešním slova smyslu bylo četnictvo, jehož vznik spadá na našem území již do 19. století a které u nás existovalo až do roku 1945. Na zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti se souběžně s četnictvem podílely i další složky, zejména tzv. státní policie, což je vžitě neoficiální označení pro soubor jednotlivých spíše polo civilních struktur, ale i komunální (obecní) policie, a to v řadě případů ve větší míře, než je tomu nyní. Ke sjednocení bezpečnostní služby došlo až v roce 1945, kdy byl na bázi četnictva zřízen Sbor národní bezpečnosti, do nějž byly začleněny i složky státní policie a postupně i komunální policie. Sbor národní bezpečnosti, který měl ze všech sborů nejširší oblast působnosti, se v průběhu roku 1991 rozpadl na několik bezpečnostních sborů, mezi nimiž byla i nová Policie ČR⁵.

⁴ UHLÍŘ, Lubomír. Dějiny evropských policejních sborů. Praha: POLICE HISTORY, 2007. ISBN 978-80-86477-40-4. s. 12

⁵ ŠTEINBACH, Miroslav. 30 let Policie České republiky. Praha: Policejní prezidium ČR, 2021. ISBN 978-80-908139-0-8. s. 15-16

Nová Policie ČR vznikala v poměrně složitém období, v němž bylo pro organizaci státní správy determinující zejména na jedné straně federativní uspořádání státu, a na straně druhé emancipační tendence a snahy především Slovenské republiky, které se odrážely i ve vývoji české části státu. Ve federativním státě byly oblasti státní správy rozděleny na výlučně federální, výlučně republikové (tj. české a slovenské) a společné. Oblasti výlučně federální byly svěřeny pouze federálním orgánům. Jednalo se např. o zahraniční věci nebo obranu. Proto existovalo pouze federální ministerstvo zahraničních věcí, pouze federální ministerstvo národní obrany apod. Oblasti výlučně republikové byly svěřeny párovým republikovým orgánům. To se týkalo např. kultury nebo školství, proto existovala párová ministerstva kultury nebo ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy v Praze a Bratislavě. Ve společných oblastech pak byla část svěřena federálním a část republikovým orgánům (finance, zemědělství). Tyto oblasti byly charakteristické existencí tří příslušných orgánů (např. federální ministerstvo financí a dvě republiková ministerstva financí). Oblast vnitřního pořádku a bezpečnosti byla společná, tj. působnost na tomto úseku byla rozdělena mezi Federální ministerstvo vnitra ČSFR, Ministerstvo vnitra ČR a Ministerstvo vnitra SR. Úkoly tohoto resortu plnil v roce 1991 Sbor národní bezpečnosti. Pro ozbrojené a bezpečnostní složky v období federace bylo typické, že byly buď pouze federální, nebo pouze republikové, což bylo pochopitelné vzhledem k požadavku jednotnosti řízení takto hierarchicky organizovaných struktur. Sbor národní bezpečnosti byl jediným sborem, který plnil zároveň úkoly federální i republikové. To s sebou neslo neobvyklý jev v oblasti silových složek spočívající v podřízenosti SNB třem ministerstvům, a to Federální MV, MV ČR a MV SR. Stejně jako v jiných odvětvích státní správy se zde projevovala snaha především Slovenské republiky získat do své působnosti co největší část federální agendy. Odstředivé tendence pak v oblasti bezpečnosti nevyhnutelně směřovaly k rozpadu jednotného bezpečnostního sboru a jeho nahrazení sbory, z nichž každý bude řízen z jediného centra (tj. jediným ministerstvem). Za zmínku stojí, že podobné úvahy se objevily krátce po federalizaci ČSSR v roce 1969; jednalo se ještě o dozvuky Pražského jara 1968. Těmto úvahám byl učiněn konec počátkem 70. let posílením centralizace SNB. Uvedené tendence, patrné i v jiných oblastech působnosti státu, se v roce 1991 promítly do uspořádání resortu vnitra postupnou demontáží Sboru národní bezpečnosti, spočívající v postupném oddělování jednotlivých činností v podobě samostatných sborů. Tento proces ale fakticky začal již v roce 1990. Už 1. února

byla Správa ochrany prezidenta ČSSR vyjmuta ze SNB a podřízena Vojenské kanceláři prezidenta republiky (v následujícím roce se stala samostatným bezpečnostním sborem s názvem Sbor hradní policie). Na jaře byl ze SNB vyjmut a zcivilněn Státní letecký útvar, který byl podřízen Úřadu předsednictva federální vlády. Na podzim roku 1990 změny pokračovaly, a to organizačním oddělováním federálních činností SNB od činností republikových. To se týkalo územních útvarů, tj. krajských a okresních správ. Vzhledem k tomu, že v rámci krajských a okresních správ byly plněny jak úkoly federální, tak i úkoly republikové, byl náčelník krajské správy SNB podřízen jak českému (slovenskému) ministerstvu vnitra, tak i federálnímu ministerstvu vnitra; federální ministr vnitra byl ze zákona nadřízeným všech příslušníků SNB. Tento pro vojensky organizovaný sbor nepřehledný a nepraktický stav byl alespoň částečně zjednodušen právě na podzim 1990, kdy došlo k transformaci krajských a okresních správ SNB na správy VB jednotlivých krajů a okresní správy VB. Tato transformace spočívala v tom, že v krajských a okresních správách zůstaly pouze republikové složky a tyto správy přešly do výlučné podřízenosti republikových ministerstev vnitra. Dosavadní federální složky byly z krajských a okresních správ převedeny do přímé podřízenosti Federálního MV s případnými regionálními pobočkami. Logickým pokračováním pak byl rozpad jednotného SNB, přičemž dělicími liniemi byly především hranice mezi federálními a republikovými složkami. Podle očekávání tento proces začal ve slovenské části resortu vznikem Policejního sboru SR dne 1. března 1991. Policejní sbor SR byl nejprve zřízen zákonným opatřením předsednictva Slovenské národní rady a toto zřízení spočívalo prakticky pouze v přejmenování slovenských složek SNB. Teprve dne 20. června 1991 nabyl účinnosti plnohodnotný zákon upravující činnost a postavení Policejního sboru SR. Druhým sborem vzniklým ze SNB byla Federální bezpečnostní informační služba (kontrarozvědka), zřízená dne 1. července 1991. Tento sbor navíc opustil resort vnitra a byl podřízen přímo federální vládě. Poté přišla na řadu Policie ČR. Dne 21. června 1991 schválila Česká národní rada první zákon o Policii ČR. Tento den policie slaví jako Den Policie ČR a usiluje o jeho zařazení mezi významné dny. Policie ČR vznikla dnem 15. července 1991 z dosavadních českých složek SNB. Vznikem Policie ČR se Sbor národní bezpečnosti stal výlučně federálním bezpečnostním sborem. Jeho existence

skončila dnem 27. srpna 1991, kdy sloučením SNB a Pohraniční stráže vznikl Federální policejní sbor⁶.

1.3 Historický vývoj obecních a městských policíí

Obecní a městské policie nejsou ani u nás ničím novým. Historie obecních a městských policíí v českých zemích sahá až do poloviny devatenáctého století, kdy byla lokální policie také nazývána "obecní nebo městská stráž bezpečnosti". Odtud také pochází označení "strážník". Tehdy došlo v českých zemích k zániku tzv. vrchnostenské správy a vznikla právní úprava obecního zřízení s heslem "základem svobodného státu je svobodná obec". Ta měla pravomoc, stejně jako dnes, zřídit místní policii (bezpečnostní sbor). Místní policie působila převážně na území autonomního města, v případě nutnosti a v ojedinělých případech však strážníci mohli svoji působnost rozšířit i na venkovské okresy ležící mimo území města, jak zněl výrok ministerstva zeměbrany z roku 1909. Počty strážníků v obcích a městech, jejich vycvičenost, výstroj a vybavení se lišily v závislosti na místních poměrech a především představitelích obce. Mezi jednotlivými strážemi bezpečnosti tak byly mnohdy značné rozdíly. Zatímco větší města disponovala dobře vycvičenými a vybavenými policejními sbory, našly se i malé obce, kde službu vykonával pouze jeden strážník se základním vybavením. Uniformy byly často téměř shodné s vojenskými, to se týká i státních znaků⁷.

V dobách tzv. první republiky působilo na území našeho státu asi 4500 strážníků. Státní policie byla zastoupena jen ve významných městech, četnictvo vykonávalo službu v terénu a v obcích, kde se nenacházel státní policejní úřad (nebo jeho expozitura), nebo zde nebyla zřízena obecní policie. Hlavními úkoly místních policejních sborů bylo především přihlížet k bezpečnosti osob a jmění, mít péči o zachování obecních silnic, cest, míst a mostů, o bezpečné ježdění po silnicích a vodách, jakož i konat policii polní, konat policii vztahující se k věcem potravním a přihlížet k prodeji na trhu, zvláště pak dohlížet k míře a váze, dále konat policii v příčině zdraví, konat policii týkající se čeledi a dělníků a držet ruku nad čeledním řádem, konat mravnostní policii, konat policii v příčině staveb a v příčině ohně, držet ruku nad řádem stavěcím a udělovat policejní povolení ke stavbám. V průběhu

---

⁶ ŠTEINBACH, Miroslav. 30 let Policie České republiky. Praha: Policejní prezidium ČR, 2021. ISBN 978-80-908139-0-8. s. 21-24

⁷ Historie obecních a městských policíí | mp.trebic.cz. Městská policie Třebíč - Oficiální web stránky [online]. Copyright © 2022 All Right Reserved [cit. 28.11.2022]. Dostupné z: <https://mestskapolicie.trebic.cz/historie/historie-obecnich-a-mestskych-policii/>

druhé světové války v Protektorátu Čechy a Morava byla všechna města s počtem obyvatel nad deset tisíc povinna zřídit Obecní výkonnou policii, která nesla název Gemeindevollzugspolizei. Ta se dále dělila na uniformovanou a neuniformovanou. V roce 1942 pak byly všechny policejní složky (četnictvo, státní a obecní policie) dle vládního nařízení č. 250/1942 Sb. sloučeny pod jednotné velení tzv. protektorátní policie - Protektoratspolizei. Po skončení války došlo k postupnému začleňování policejních složek a četnictva do nově vznikajícího Sboru národní bezpečnosti. V průběhu vlády totalitního komunistického režimu právo a pořádek v našem státě vymáhala pouze jedna státem centrálně řízená složka SNB. Činnost lokálních policejních sborů u nás se obnovila opět až po revoluci v devadesátých letech minulého století. Tehdy se přirozeně začala projevovat jejich absence. Vše bylo napraveno přijetím zákona o obecní policii č. 553 v roce 1991. Od této doby byl uvedený zákon o obecní policii již několikrát novelizován. Základní úkoly místních policejních sborů se však nemění. Obecní a městské policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona zejména přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku, dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití, dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce, podílí se v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích a plní další úkoly vyplývající pro ně z právních předpisů⁸.

2 Vymezení základních pojmů

2.1 Veřejný sbor

Veřejným sborem je organizované uskupení zřízené státem, kdy hlavním cílem takového sboru je ochrana základních hodnot uvnitř státu, zejména ochrana veřejného pořádku, života, zdraví, majetku a bezpečnosti, přičemž zákon stanovuje, za použití jakých ať už preventivních opatření či zásahů do práv osob tohoto docílit. Charakteristické pro veřejné sbory je to, že jsou vnitřně hierarchicky uspořádány a

---

⁸ Historie obecních a městských policií | mp.trebic.cz. Městská policie Třebíč - Oficiální web stránky [online]. Copyright © 2022 All Right Reserved [cit. 28.11.2022]. Dostupné z: <https://mestskapolicie.trebic.cz/historie/historie-obecnich-a-mestskych-policii/>

uvnitř těchto sborů jsou vytvářeny jednotlivé organizační složky v čele se jmenovanou osobou, která tu danou organizační složku řídí⁹.

V tomto směru lze zmínit zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, který ve svém ust. čl. 3 uvádí, že bezpečnost ČR zajišťují ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, záchranné sbory a havarijní služby. Z tohoto pohledu je patrné, že veřejné sbory jsou členěny z hlediska jejich zaměření, a proto se nelze spokojit s definicí veřejného sboru jako organizovaného útvaru. Tento ústavní zákon v předmětném článku rozlišuje ozbrojené síly zabývající se především vnější ochranou ČR, ozbrojené bezpečnostní sbory, které působí zejména dovnitř ČR a dále pak záchranné sbory a havarijní služby, jejichž hlavním úkolem je především ochrana života, zdraví a majetku. Přestože zaměření jednotlivých veřejných sborů se z povahy jejich činnosti liší, často jsou jejich činnosti provázané a postavené na vzájemné kooperaci a spolupráci.

Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů pak definuje bezpečnostní sbor ve svém ust. §1 a to tak, že bezpečnostním sborem se rozumí Policie České republiky, Hasičský záchranný sbor České republiky, celní správa České republiky, Vězeňská služba České republiky, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služba a Úřad pro zahraniční styky a informace. Z výše uvedeného je patrné, že všichni příslušníci shora označených sborů jsou zaměstnanci státními a vztahuje se tak na ně právě zákon a služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

Obecní policie je v rámci veřejných sborů specifickým sborem, když jí lze charakterizovat jako orgán obce, který obec může zřídit pouze obecně závaznou vyhláškou obce. Specifikem obecní policie je to, že působí pouze na určitém území republiky a zabezpečuje zpravidla místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce. Současně je to také jediný veřejný sbor, kde příslušníci tohoto sboru jsou v zaměstnaneckém vztahu, tedy jejich pracovní poměr k obci je zakládán pracovní smlouvou a nevztahuje se na ně tedy zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů¹⁰.

---

⁹ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-820-7. s. 90-92

¹⁰ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 4., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019. ISBN 978-80-7598-564-4. s. 300-301

Smyslem veřejného sboru je už z podstaty jeho označení jako veřejného sloužit veřejnosti, přičemž jsou však veřejné sbory nadány pravomocí spočívající v donucení splnění určité povinnosti, aby byla zajištěna ochrana veřejného zájmu. Dalšími činnostmi, které veřejné sbory plní, může být činnost veřejné správy spočívající ve vydávání konkrétních správních aktů či provádění kontrol, dále pak působnosti některých veřejných sborů jako orgánů činných v trestním řízení¹¹. Konkrétně pak orgány činné v trestním řízení, jimiž jsou i některé veřejné sbory, definuje zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád ve svém ust. §12.

2.2 Působnost

Jedná se o pojmy spolu souvisejícími a vzájemně provázanými. Tyto pojmy dopadají právě na vykonavatele veřejné správy, kteří vstupují do právních vztahů s adresáty veřejné správy. Tito vykonavatelé mají zákonem stanovený okruh úkolů, které v rámci určitého konkrétně stanoveného území spadají do jejich kompetence stejně tak, jako jsou jim přiznávány konkrétní právní prostředky, kterými mohou splnění těchto úkolů docílit¹².

K tomuto lze odkázat na Ústavu ČR tedy ústavní zákon č. 1/1993 Sb., kdy v čl. 79 odst. 1 je přímo uvedeno, že ministerstva a jiné správní úřady lze zřídit a jejich působnost stanovit pouze zákonem. Tento článek je projevem principu legality neboli zákonnosti veřejné správy potažmo státní správy. Jde o typický projev principu legality, jehož důsledkem je regulace veřejné respektive státní správy a zabránění vzniku orgánů ať už veřejné či státní správy jinak než na základě zákona. Dalším důsledkem tohoto ustanovení je pak to, že činnost těchto orgánů může být stanovena opět jen a pouze na základě zákona, kdy se tímto rozumí, aby zákon vymezil působnost, která je správnímu úřadu přiznána ke správě věcí určitého druhu, určitých osob, v určitém území a v určitém čase¹³. Z logického výkladu tohoto ustanovení pak vyplývá, že se nevztahuje pouze na správní úřady ale současně také na ostatní nositele a vykonavatele veřejné správy.

---

¹¹ MATES, Pavel, Jindřich ŠKODA a František VAVERA. *Veřejné sbory*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-572-4. s. 1-5

¹² KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-820-7. s. 71

¹³ 1/1993 Sb. Ústava České republiky | CODEXIS®. CODEXIS® [online]. Dostupné z: https://next.codexis.cz/legislativa/11993-sb-ustava-ceske-republiky-CR957_2013_06_01?souvisejici=CR957&pravyPanel=komentar&datovyZdroj=komentare&souvisjiciCast=CL79&strana=

Otázkou působnosti se zabýval také Ústavní soud a to tak, že působnost je výchozím prvkem činnosti každého státního orgánu. Jedná se o právní vyjádření úlohy a postavení státního orgánu v určitých společenských vztazích, kdy v podstatě jde o jemu právem svěřené úlohy a činnosti. Působnost je konkretizována zejména jejím obsahem a rozsahem. Je to zejména obsah působnosti státního orgánu, který vymezuje jeho úkoly a činnost, kdy se formulačně jedná o výčet těchto úkolů a činností, přičemž státní orgán některé otázky řeší, o jiných rozhoduje a jiné schvaluje. Jde tedy o souhrn práv a povinností stanovených především v zákonech a jiných právních předpisech, které vymezují konkrétní činnost státního orgánu. Další podstatnou náležitostí působnosti je její rozsah, kterým se stanoví rámec výkonu pravomoci státního orgánu. Rozsah je vymezen zejména faktorem věcným, který určuje okruh společenských vztahů, v nichž státní orgán působí. Z tohoto pohledu jde buď o orgány s obecně vymezenou působností nebo o orgány se specializovaně vymezenou působností¹⁴.

Působnost, jejíž vymezení pro jednotlivé instituce je nezbytné pro správné fungování veřejné správy, lze dělit na věcnou, územní a osobní.

2.2.1 Působnost věcná

Věcnou působností se rozumí okruh záležitostí, kterými se ten daný vykonavatel veřejné správy zabývá. Tento okruh záležitostí, resp. úkolů stanovuje zákon, což vyplývá z čl. 2 odst. 3 Ústavy¹⁵ a současně také s čl. 79 odst. 1 Ústavy¹⁶, kdy tedy vykonavatel smí postupovat pouze na základě zákona a v jeho mezích. V rámci působnosti věcné se rozlišují vykonavatelé s obecnou působností a dílčí působností.

Za vykonavatele s obecnou působností správní teorie označuje takového vykonavatele, kterému zákon na určitém území svěřuje rozsah působnosti ve více oborech veřejné správy s výjimkou těch, které svěřuje do působnosti specializovaného vykonavatele. Nelze tedy chápat rozsah takto svěřené působnosti absolutně. Typickým vykonavatelem s obecnou působností je pak například obecní úřad obce s rozšířenou působností.

---

¹⁴ I. ÚS 38/95

¹⁵ Čl. 2 odst. 3 Ústavy: „Státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon“

¹⁶ Čl. 79 odst. 1 Ústavy: „Ministerstva a jiné správní úřady lze zřídit a jejich působnost stanovit pouze zákonem“.

Vykonavatel s dílčí působností je pak ten, kterému je zákonem svěřena působnost v typově určeném odvětví. Na celostátní úrovni jsou takto typickým vykonavatelem s dílčí působností jednotlivá ministerstva, kdy každé ministerstvo se zabývá svým resortem.

Jak uvádí Kopecký ve své učebnici Správní právo obecná část, věcná působnost může být vyjádřena enumerativní metodou, čímž se rozumí výčet jednotlivých záležitostí, které do působnosti ať už vykonavatele či nositele veřejné správy náleží. Dalším způsobem pak je použití generální klauzule, kdy zákon obecně vyjadřuje okruh věcí, které náleží do věcné působnosti a negativně stanoví, co do této působnosti nenáleží¹⁷.

Věcnou působnost pro Policii ČR pak vyjadřuje ustanovení §2 zák. 273/2008 Sb., o Policii ČR, který vymezuje okruh záležitostí, jimiž se policie zabývá, kdy jako hlavní úkoly vymezuje chránit bezpečnost osob a majetku, veřejný pořádek, předcházení trestné činnosti, plnění úkolů podle trestního řádu a dalších úkolů na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony či mezinárodními smlouvami¹⁸.

U obecní policie vymezuje rámeček společenských vztahů, ve kterých obecní policie působí, tj. věcnou působnost taxativně zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii ve svém ust. §2, kdy jako hlavní úkoly stanovuje ochranu osob a majetku, dohled nad dodržováním pravidel občanského soužití, dodržováním obecně závazných vyhlášek a nařízení obce, dále dohled nad bezpečností a plynulostí provozu na pozemních komunikacích, prevencí kriminality, odhalování přestupků a dalších činností stanovených v tomto ustanovení¹⁹.

---

¹⁷ KOPECKÝ, Martin. Správní právo: obecná část. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-820-7. s. 72-73

¹⁸ Ust. §2 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii ČR: „Policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen „mezinárodní smlouva“).“

¹⁹ Ust. §2 zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii: „Obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona

a) přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku,
b) dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití,
c) dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce,
d) se podílí v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích,
e) se podílí na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění stanovených tímto nebo zvláštním zákonem činí opatření k jeho obnovení,
f) se podílí na prevenci kriminality v obci,

Při srovnání věcné působnosti jak ustanovení zákona o Policii ČR, tak o obecní policii je patrné, že jejich vzájemná činnost je v mnoha ohledech propojená a vzájemně se některé jejich činnosti překrývají, což samozřejmě logicky vyplývá z jejich označení. Hlavním rozdílem je však rozsah území, na jakém jsou oprávněni případně povinni svou zákonem stanovenou věcnou pravomoc uplatňovat, tj. stanovení územní působnosti, které se blíže věnuje následující kapitola 2.2.2.

2.2.2 Působnost územní

Působností územní se jednoduše řečeno rozumí, zda zákon vykonavateli veřejné správy svěřuje plnění úkolů na území celého státu či pouze na vymezeném území, tj. menším prostoru, než je celé území státu. V rámci působností územní se rozlišuje působnost celostátní, regionální a místní. Celostátní působnost je typický pro ústřední správní úřady, kterými jsou opět výše zmíněná ministerstva. Regionální působností jsou nadány zejména krajské úřady coby hlavní orgány vyšších územně samosprávných celků vzniklé na základě rozčlenění státu, ale mohou jimi být i další orgány například obvodní báňské úřady, u kterých se členění státu na vyšší územně samosprávné celky neprojevuje, neboť jich je méně než vyšších územně samosprávných celků. V neposlední řadě se pak v rámci územní působnosti rozlišuje působnost místní, v rámci které působí ty orgány územních samosprávných celků, kterým je svěřeno plnění úkolů veřejné správy v rámci území jednotlivých obcí, správním obvodu pověřeného obecního úřadu, správního obvodu obce s rozšířenou působností či městských částí v rámci statutárních měst a hlavního města Prahy²⁰.

V rámci působnosti územní je už patrný značný rozdíl mezi Policií ČR a obecní policií, neboť Policie ČR působí zpravidla na celém území ČR a pouze zákon či jiný právní předpis může stanovit něco jiného²¹. Oproti tomu obecní policie se vztahuje pouze na katastrální území obce, v rámci kterého je zřízena, což se odráží v zákoně o obecní policii spojením „...zabezpečuje místní záležitosti

---

g) provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích⁵) v obci,

h) odhaluje přestupky, jejichž projednávání je v působnosti obce,

i) poskytuje za účelem zpracování statistických údajů Ministerstvu vnitra (dále jen „ministerstvo“) na požádání údaje o obecní policii“.

²⁰ KOPECKÝ, Martin. Správní právo: obecná část. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-820-7. s. 73

²¹ Ust. §3 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii ČR

veřejného pořádku v rámci působnosti obce...“²². K tomuto je však nutno odkázat na ust. §1 odst. 5 zákona o obecní policii, kdy v rámci tohoto ustanovení je stanovena výjimka působnosti obecní policie i mimo území příslušné obce na základě tohoto zákona nebo zvláštního zákona, čímž je myšleno zejména působení obecní policie jedné obce u jiné obce na základě veřejnoprávní smlouvy nebo plnění jiných povinností na základě krizového zákona, což vyplývá zejména z ust. §3a až 3c zákona o obecní policii²³.

2.2.3 Působnost osobní

V rámci působnosti osobní je pak stanoven okruh osob, na něž se vztahuje působnost toho daného vykonavatele veřejné správy. Z tohoto hlediska vyplývá, že Policie ČR má jakožto orgán působící na celém území ČR osobní působnost nad všemi osobami nacházející se uvnitř státu, kdežto obecní policie má osobní působnost zpravidla pouze na jí vyčleněném území, tj. zpravidla území obce. Z tohoto lze uvést výjimku u osobní působnosti v rámci obecní policie a tou je doprava osoby do zdravotnického zařízení nebo pod vlivem alkoholu do záchytné stanice i mimo území obce, která zřídila obecní policii²⁴.

2.3 Pravomoc

Z výše uvedeného lze vyvodit, že k tomu, aby konkrétní orgán veřejné správy mohl tuto veřejnou správu vykonávat, je nutné, aby mu zákon v rámci jeho působnosti přiznal současně okruh pravomocí, kterými může v rámci své působnosti docílit zamýšleného cíle. Pravomocí se tedy rozumí souhrn mocenských právních prostředků, které má vykonavatel veřejné správy za účelem výkonu jeho působnosti²⁵.

2.3 Veřejný pořádek

Pojem veřejný pořádek spadá v teorii práva do tzv. neurčitých právních pojmů, pro který neexistuje jednotná definice. Lze jej označit jako souhrn společenských vztahů, které vznikají, rozvíjejí se a zanikají na místech veřejných a veřejnosti přístupných, které jsou upraveny právními i neprávními normativními

---

²² Ust. §1 odst. 2 zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii: „*Obecní policie zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce*) a plní další úkoly, pokud tak stanoví tento nebo zvláštní zákon“.

²³ ŠEBESTA, Patrik. Zákon o obecní policii: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-455-3. s.33

²⁴ Ust. §17b zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii

²⁵ KOPECKÝ, Martin. Správní právo: obecná část. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-820-7. s. 74

systémy, jejichž zachování je významné pro zajištění klidného a bezporuchového chodu společnosti²⁶.

Veřejný pořádek je tedy teoretický pojem, se kterým je nutné pracovat a posuzovat jej individuálně ve vztahu ke konkrétnímu případu. Nelze přímo vymezit co je a co není narušením veřejného pořádku. K tomuto lze uvést rozsudek Nejvyššího správního soudu, který uvedl, že: „*Při interpretaci neurčitěho právního pojmu se správní orgán musí zabývat konkrétní skutkovou podstatou, jakož i ostatními okolnostmi případu, přičemž sám musí alespoň rámcově obsah a význam užitěho neurčitěho pojmu objasnit*“²⁷.

Veřejný pořádek, ač jasně nedefinovaný pojem, se odráží v mnoha právních předpisech, kdy vedle zákona o Policii ČR a o obecní policii tento pojem lze nalézt například i v zákoně o obcích, zákoně o přestupcích či občanském zákoně. V neposlední řadě s pojmem veřejný pořádek také poměrně široce operuje Listina základních práv a svobod, kdy na něj odkazuje hned v několika svých článcích.²⁸

Veřejným pořádkem se zabývala také důvodová zpráva k novému občanskému zákoníku, kde se přímo uvádí, že: „*Veřejný pořádek se osnova nepokouší blíže definovat, neboť to v právní normě není možné, stejně jako není možné právní normou definovat dobré mravy. Orientačně lze vyjít z pojetí, že veřejný pořádek prostupuje celé právo a zahrnuje pravidla, na nichž leží právní základy společenského řádu zdejší společnosti*“²⁹.

I soudy se ve své judikatuře zabývali tímto neurčitým pojmem, kdy například Nejvyšší soud uvádí, že veřejný pořádek zahrnuje základní pravidla, jež jsou pro společnost a její fungování esenciální a na jejichž dodržování je nutné trvat bez ohledu na případnou aktivitu jednotlivců. Jde o pořádek "veřejný", jehož zachování není ponecháno v rukách jednotlivce. Určení toho, co vše (jaká pravidla) veřejný pořádek zahrnuje, je především věcí zákonodárce. To, zda určité pravidlo chrání veřejný pořádek (lze je považovat za součást veřejného pořádku), se podává zejména z jeho smyslu a účelu.³⁰ Blíže a poměrně rozsáhle se pojmu veřejný pořádek pak Nejvyšší soud v dalším ze svých usnesení, a to konkrétně ze dne 16.

---

²⁶ MACEK, Pavel. Obecní policie. Policejní akademie České republiky. Praha, 1994. s. 29

²⁷ NSS č. j. 5 Afs 151/2004-73

²⁸ Např. čl. 14 odst. 3, čl. 16 odst. 4, čl. 19 odst. 2, čl. 20 odst. 3

²⁹ Úvodní stránka [online]. Copyright © [cit. 18.10.2022]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.justice.cz/images/pdf/Duvodova-zprava-NOZ-konsolidovana-verze.pdf>

³⁰ Rozsudek NS 31 ICdo 36/2020-103

8. 2018 vedeným pod č. j. 21 Cdo 1012/2016-226, z něhož mimo jiné vyplývá, že veřejný pořádek lze v obecné rovině chápat např. zájem na stabilitě státu, zájem na potírání kriminality, ale též ochranu právního postavení třetích osob. V rozporu s veřejným pořádkem bude tedy taková situace, která se v daném čase bude jevit jako zcela společensky nepřijatelná. Jde tedy o pojem neurčitý, jehož konkrétní význam je v čase proměnlivý³¹.

Ústavní soud pak řadí veřejný pořádek mezi ústavou chráněné veřejné statky³².

2.4 Místní záležitosti veřejného pořádku

Zajištění veřejného pořádku je pro společnost důležité nejen v rámci celého území státu ale také v jeho jednotlivých částech, které spadají pod jednotlivé územně samosprávné celky. K tomuto lze uvést ust. § 10 odst. a) zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, které zmocňuje obec ukládat povinnosti v rámci samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou, kdy právě v tomto ustanovení se odráží pojem zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, kdy tento pojem je rozveden tak, že se jedná zejména o to, že obec může stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány³³. Otázkou úpravy místních záležitostí veřejného pořádku na základě tohoto ustanovení se zabýval i Ústavní soud, kdy rozhodoval o přípustnosti obecně závazné vyhlášky města Cheb, který v některých částech tuto obecně závaznou vyhlášku zrušil, neboť výklad ze strany města byl velmi široce pojatý a soud na základě toho dospěl, že takováto úprava není ústavně konformní, neboť obec při vydání této obecně závazné vyhlášky překročila své zákonné zmocnění³⁴. Judikatura k otázce týkající se zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku je velmi rozsáhlá, což jen dokazuje to, že výklad ze strany obcí je velmi rozmanitý a vyžaduje určitou korekci prostřednictvím judikatury soudů.

---

³¹ Usnesení NS 21 Cdo 1012/2016-226

³² Nález ÚS III. ÚS 256/01

³³ Ust. §10 písm. a) zák. č. 128/2000 o obcích (obecní zřízení)

³⁴ Nález ÚS sp. zn. Pl. ÚS 50/03

2.5 Správní uvážení

Správním uvážením jinak řečeno diskreční pravomocí se rozumí stav, kdy zákon dává veřejné správě prostor pro volbu různých způsobů rozhodnutí se v daném případě a současně stanoví hranice pro správní uvážení. Samotné správní uvážení spočívá v tom, že veřejná správa má možnost uvážít, zda nějaký úkon učiní. Dále pak může spočívat také v tom, že je veřejné správě ponechána volba použitých prostředků. Nutno uvést, že se nejedná o žádnou svévůli veřejné správy při jejím rozhodování, neboť i v případě správního uvážení limitována zákonem, který jí vytváří prostor pro správní uvážení, tedy jinými slovy vymezuje pomyslné mantinely, ve kterých se veřejná správa smí pohybovat, což je opět projevem zásady legality vyplývající z již známého čl. 2 odst. 3 Ústavy. Současně je také nutno poukázat na to, že tam, kde dává zákon prostor pro správní uvážení, je využití správního uvážení nejen právem veřejné správy nýbrž i její povinností, když musí být zřejmé, na základě jakých úvah se správní orgán rozhodl právě tak, jak se rozhodl. Z tohoto pak vyplývají právě výše zmíněné zákonné limity správního uvážení spočívající zejména v užití zákonných kritérií pro správní uvážení, pravidly o předvídatelnosti a proporcionalitě rozhodování, zákazem užívat nepřijatelná kritéria správního uvážení, nutností odůvodnit správní uvážení či zákazem zneužití správního uvážení. V opačném případě, při nedodržení těchto pravidel, se považuje správní akt takto správním orgánem vydaný za nezákonný. Správní akt, v němž je sice správní uvážení užito v mezích zákona, ale je použito nevhodně se pak označuje jako věcně nesprávný³⁵.

Stejně jako je tomu u veřejného pořádku, tak i u správního uvážení se soudy ve své judikatuře rozsáhle tímto pojmem zabývají. Pro demonstraci lze uvést výklad Nejvyššího správního soudu, který poukazuje na to, že správní uvážení je úvaha orientována na způsob užití právního následku (např. vyslovit zákaz určité činnosti). Zákon tedy poskytuje volný prostor k rozhodování v hranicích, které stanoví. Tento prostor bývá vyjádřen různě, např. alternativními možnostmi rozhodnutí s tím, že je na úvaze správního orgánu, jak s těmito možnostmi naloží, nebo určitou formulací ("může, lze") apod.; s existencí určitého skutkového stavu není jednoznačně spojen jediný právní následek. Úprava může být kombinována

---

³⁵ KOPECKÝ, Martin. Správní právo: obecná část. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-820-7. s.53-55

právě s použitím neurčitých pojmů, které zpravidla diskreční pravomoc omezují (orgán může žadateli vyhovět, jsou-li pro to závažné důvody)³⁶.

V dalším ze svých rozhodnutí se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou právě nesprávně užitého správního uvážení, kdy se vyslovil tak, že stanovení výše pokuty v rámci zákonné sazby je věcí správního uvážení, které podléhá pouze omezenému soudnímu přezkumu, nicméně je nutné vzít v úvahu to, že správní orgán svou rozhodovací praxí tomuto svému uvážení sám stanoví určité meze a musí být schopen souladnost své rozhodovací činnosti před soudem obhájit. Dále pak, že Při posuzování přiměřenosti výše uložené pokuty hraje srovnání s jinými pokutami uloženými ve více či méně srovnatelných věcech důležitou úlohu. Jakkoli zásadně jde o posouzení skutkových okolností jednotlivého případu a všechny případy vykazují určitou větší či menší míru podobností či odlišností a jakkoli je při posuzování přiměřenosti výše pokuty namíste určitá zdrženlivost ze strany soudu, nelze na takové posouzení z hlediska porovnání pokut uložených v typově podobných věcech zcela rezignovat³⁷.

Shora uvedené skutečnosti jsou důkazem toho, že i v případě správního uvážení je třeba prostřednictvím judikatury soudů upřesňovat a konkretizovat tohoto pojmu zejména s ohledem na to, aby byla zachována předvídatelnost práva a právní jistota jako taková.

2.6 Úkon a zákrok

2.6.1 Úkon

V obecné rovině lze konstatovat, že úkonem je v kontextu právní úpravy takové jednání, kterým orgán veřejné moci plní úkoly a jedná na základě oprávnění, které jsou tomu konkrétnímu orgánu dané zákonem.

2.6.2 Zákrok

Zákrokem je také jednání orgánu veřejné moci při výkonu jeho pravomoci na základě jeho oprávnění vycházejících z příslušné zákonné úpravy, přičemž však při zákroku musí být kumulativně naplněny dvě zásadní podmínky a to, že při zákroku dochází k přímému vynucení plnění právní povinnosti či dochází k přímé ochraně práv a současně k tomuto dochází za použití síly či hrozby jejího použití.

---

³⁶ Rozsudek NSS 5 Azs 105/2004-72

³⁷ Rozsudek NSS 4 Ads 118/2013-33

2.7 Přestupek

Přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin³⁸.

2.8 Trestný čin

Trestným činem je protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně³⁹.

2.9 Bezpečnostní sbor, policejní orgán

Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů taxativně uvádí, že bezpečnostním sborem se rozumí Policie České republiky, Hasičský záchranný sbor České republiky, Celní správa České republiky, Vězeňská služba České republiky, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služba a Úřad pro zahraniční styky a informace⁴⁰.

K otázce pojmu „policejní orgán“ se pak vyjadřuje trestní řád, který říká, že policejními orgány se rozumějí útvary Policie České republiky, Generální inspekce bezpečnostních sborů v řízení o trestných činech příslušníků Policie České republiky, příslušníků Vězeňské služby České republiky, celníků anebo zaměstnanců České republiky zařazených k výkonu práce v Policii České republiky, nebo o trestných činech zaměstnanců České republiky zařazených k výkonu práce ve Vězeňské službě České republiky anebo v Celní správě České republiky, spáchaných v souvislosti s plněním jejich pracovních úkolů, pověřené orgány Vězeňské služby České republiky v řízení o trestných činech osob ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody a zabezpečovací detence, spáchaných ve vazební věznici, věznici nebo v ústavu pro výkon zabezpečovací detence, pověřené celní orgány v řízení o trestných činech spáchaných porušením celních předpisů a předpisů o dovozu, vývozu nebo průvozu zboží, a to i v případech, kdy se jedná o trestné činy příslušníků ozbrojených sil nebo bezpečnostních sborů, a dále porušením právních předpisů při umístění a pořízení zboží v členských státech Evropských společenství, je-li toto zboží dopravováno přes státní hranice České republiky, a v případech porušení předpisů daňových, jsou-li celní orgány správcem

---

³⁸ Ust. §5 zák. č. 250/2016 Sb., zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

³⁹ Ust. §13 odst. 1 zák. č. 40/2009 Sb., trestní zákoní

⁴⁰ Ust. §1 odst. 1 věty druhé zák. č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů

daně podle zvláštních právních předpisů, pověřené orgány Vojenské policie v řízení o trestných činech příslušníků ozbrojených sil a osob, které páchají trestnou činností proti příslušníkům ozbrojených sil ve vojenských objektech, proti vojenským objektům, vojenskému materiálu nebo ostatnímu majetku státu, s nímž je příslušné hospodařit Ministerstvo obrany, pověřené orgány Bezpečnostní informační služby v řízení o trestných činech příslušníků Bezpečnostní informační služby, pověřené orgány Úřadu pro zahraniční styky a informace v řízení o trestných činech příslušníků Úřadu pro zahraniční styky a informace, pověřené orgány Vojenského zpravodajství v řízení o trestných činech příslušníků Vojenského zpravodajství, pověřené orgány Generální inspekce bezpečnostních sborů v řízení o trestných činech příslušníků Generální inspekce bezpečnostních sborů nebo o trestných činech zaměstnanců České republiky, zařazených k výkonu práce v Generální inspekci bezpečnostních sborů⁴¹.

3 Policie České republiky

3.1 Policie ČR a její postavení a označení

Definice Policie ČR vychází z úvodního ustanovení zákona o Policii ČR, když zde je policie definována jako jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor. Jedná se tedy o státem zřízený bezpečnostní sbor, který se vyznačuje svou jednotností. Tato jednotnost spočívá především v hierarchickém organizačním vnitřním uspořádáním. Současně se také vyznačuje svojí ekonomickou jednotností, přičemž však jednotlivá krajská ředitelství disponují částečně ekonomickou samostatností. Tím však není dotčena jednotnost v rámci celého bezpečnostního sboru. Přestože v mnoha ohledech působí policie preventivně, je stále v očích veřejnosti a z povahy její činnosti je to vcelku logické, jako represivní složka, jejímž hlavním úkolem je zajištění bezpečnosti a veřejného pořádku uvnitř státu. Přestože policie není konstruována jako správní úřad, v rámci své činnosti vykonává současně správní činnost uskutečňované především ve formě správního dozoru, kdy jako dozorčí orgán pozoruje chování jí nepodřízených subjektů a porovnává je s chováním žádoucím vyplývajícím z jednotlivých právních norem. Za účelem efektivního plnění svěřených úkolů pak právní řád České republiky svěřuje policii odpovídající

---

⁴¹ Ust. §12 odst. 2 písm. a) – i) zák. č. 141/1961 Sb., trestní řád

oprávnění a pravomoci, prostřednictvím nichž je v mezích zákona vynucovat od subjektů chování žádoucí⁴².

Policie ČR v rámci je v rámci své působnosti orgán s celostátní působností, přičemž dílčí teritoriální působnost je pak určena na základě vymezení jednotlivých krajských ředitelství, k tomuto blíže v kapitole 3.3. Označení Policie ČR vychází z historických souvislostí a z činnosti této složky a podle zákona o Policii ČR požívá název policie zákonné ochrany, neboť není-li jiným právním předpisem stanoveno jinak, nesmí být slovo policie nebo slovo od něj odvozené obsaženo v obchodní firmě, v názvu právnické osoby nebo v názvu orgánů nebo organizačních článků právnických osob a jiných organizací.⁴³ Současně je také tímto zákonem stanoven zákaz fyzickým osobám, které nejsou policisty na místě veřejných nosit služební stejnokroj policie, kdy výjimku z tohoto může udělit pouze policejní prezident a to jen bývalému policistovi při vhodných příležitostech.⁴⁴ Porušením některé z výše uvedených podmínek se fyzická případně i právnická osoba může dopouštět přestupku proti zákonu o Policii ČR, za což jí hrozí postih ve formě uložení pokuty. Přestupky pak podle zákona o Policii ČR projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností.

3.2 Organizace a řízení Policie ČR

Organizaci a řízení policie upravuje zákon o Policii ČR ve svých ustanoveních §5 - §8. Ústředním orgánem, kterému je policie přímo podřízena, je Ministerstvo vnitra. Ministerstvo vnitra vytváří podmínky pro plnění úkolů policie a ministr vnitra plně odpovídá vládě za činnost policie jako celku a má právo rozhodovat o tom, jakými způsoby bude ministerstvo provádět řízení a kontrolu policie. Návrh na organizaci policie pak předkládá ministru vnitra policejní prezident. Zákon o Policii ČR upravuje vztah mezi ministerstvem a policií pouze obecným vymezením právě v ust. §5, kde je stroze uvedeno, že policie je podřízena ministerstvu, ministerstvo vytváří podmínky pro plnění úkolů policie a policejní prezident odpovídá za činnost policie ministroví. Na základě tohoto lze výkladem této normy odvodit, že ministr vnitra je v čele ministerstva vnitra, které usměrňuje policii při plnění úkolů a policejní prezident stojí v čele policejního prezidia, které řídí činnost policie. Ministrem vnitra je pak policejní prezident jmenován a

---

⁴² ŠKODA, Jindřich. Zákon o policii s komentářem. 2. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-447-3. s. 39-40

⁴³ Ust. §99 odst. 1 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii ČR

⁴⁴ Ust. §108 odst. 2 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii ČR

odvoláván a policejní prezident je přímo odpovědný za činnost policie ministru vnitra, který za činnost policie odpovídá vládě.

Organizační struktura police je pak tvořena policejním prezidiem, v jehož čele je policejní prezident, útvary policie s celostátní působností, krajská ředitelství policie s působností dle jednotlivých krajů a dále pak útvary policie zřízené v rámci krajských ředitelství. Grafické znázornění organizační struktury Policie ČR je přílohou č. 1. V rámci policie pak působí zejména služba pořádkové policie, služba dopravní policie, služba cizinecké policie, služba kriminální policie a vyšetřování, služba pro zbraně a bezpečnostní materiál, pyrotechnická služba, kriminalisticko-technická a znalecká služba, ochranná služba, letecká služba a služba rychlého nasazení⁴⁵.

3.3 Činnost Policie ČR

Činnost police vychází ze základních zájmů a hodnot zakotvených jak v právních předpisech vnitrostátních, tak v právních předpisech mezinárodních, které jsou součástí právního systému České republiky. Hlavní činnost policie vychází z ust. §2 zákona o Policii ČR⁴⁶. Hlavní činností policie je tedy ochrana bezpečnosti osob a majetku a veřejného pořádku, kdy takto policie činí bez ohledu na státní příslušnost osob, jejich národnost či barvu pleti nebo náboženského vyznání a majetek chrání bez ohledu na jeho vlastnické formy. Ochranou majetku je pak míněna ochrana nejen hmotných, ale současně i nehmotných statků majetkového charakteru. V případě porušení veřejného pořádku pak činí opatření k jeho obnovení. Dalším úkolem policie z tohoto ustanovení vyplývajícím je předcházení trestné činnosti a plnění úkolů podle trestního řádu, kdy tímto se rozumí zejména odhalování trestných činů a zjišťování jejich pachatelů, kdy policie tak činí jak na základě přijatých oznámení, tak současně na základě vlastní iniciativy. S odhalováním trestných činů pak souvisí také zajišťování důkazů pro to, aby mohl pachatel takového činu být odhalen a následně jej bylo možno prostřednictvím soudu potrestat. Vedle tohoto pak policie také odhaluje přestupky a jejich pachatele a správní delikty, kdy činí nezbytná šetření k osobě pachatele a k zjištění důkazů a v případech, kdy není sama příslušná k jejich projednání,

---

⁴⁵ Pokyn policejního prezidenta PPP č. 137/2009

⁴⁶ „Policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu“.

oznamuje je příslušným správním orgánům k projednání. Dalšími úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti se rozumí zajišťování ochrany ústavních činitelů a bezpečnost chráněných osob a rovněž zajišťování ochrany objektů, pro něž taková ochrana vyplývá z vnitrostátních či mezinárodních právních předpisů. V neposlední řadě pak policie dohlíží nad bezpečností a plynulostí provozu na pozemních komunikacích v souladu se zákonem o silničním provozu a kontroluje dodržování povinností stanovených tímto zákonem. V níže uvedených podkapitolách jsou pak uvedeny činnosti v rámci služby pořádkové policie, která je onou základní a stěžejní službou Policie ČR vycházející ze závazného pokynu policejního prezidenta ZPPP 180/2012, který upravuje činnost základních výkonných organizačních článků služby pořádkové policie oddělení krajských ředitelství Policie České republiky a dále pak je k tomuto uvedena činnost a funkce operačního střediska v systému policie.

3.3.1 Hlídková služba

Hlídková služba je základní a systematická činnost příslušníků policie v úsecích nebo stanovištích, vykonávaná zejména k zajištění ochrany veřejného pořádku, k předcházení, zabraňování a odhalování trestné a jiné protiprávní činnosti a pátrání po osobách a věcech. Samotný výkon hlídkové služby je pak zaměřen na ochranu života a zdraví občanů a majetku státu, právnických a fyzických osob. Policisté předcházejí a zabraňují narušování veřejného pořádku, páchání trestné činnosti, zakročují proti jejich pachatelům, získávají poznatky o trestné činnosti a jejich pachatelích a bezpečnostní situaci ve svěřeném úseku a předávají je vedoucímu, jeho zástupci, policistovi určeném k řízení hlídkové služby, dozorcí službě nebo operačnímu středisku. Policista v rámci výkonu hlídkové služby plní úkoly na úseku pátrání po osobách a věcech, odhaluje, prošetřuje a vyřizuje přestupky svěřené do působnosti policie v rámci příkazního řízení, provádí dílčí úkony v trestním řízení, vyřizuje přidělené dokumenty případně spisy, podílí se v nezbytné míře na plnění úkolů na úseku bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, provádí eskorty a střežení osob omezených na osobní svobodě či umístěných v policejní cele. V rámci výkonu hlídkové služby může být a zpravidla i bývá policista využit k plnění úkolů vyplývajících ze systému centralizované

ochrany a oznámení na tísňové telefonní lince. Policista je dále povinen udržovat spojení s dozorčí službou nebo s operačním střediskem⁴⁷.

3.3.2 Obchůzková služba

Obchůzková služba je stěžejní forma činnosti vykonávané v rámci základních výkonných článků služby pořádkové policie, tj. obvodních či místních odděleních. Nutno podotknout, že základní výkonný organizační článek může fungovat bez hlídkové služby, ale nemůže fungovat bez služby obchůzkové.

Obchůzkovou službou je systematická, kvalifikovaná a zpravidla samostatná činnost policistů v okrscích založená na dobré místní a osobní znalosti a úzké součinnosti a spolupráci se státními orgány, orgány územních samosprávných celků a právníky a fyzickými osobami vykonávaná zejména k zajištění ochrany veřejného pořádku, k předcházení, zabraňování a odhalování trestné a jiné protiprávní činnosti a pátrání po osobách a věcech. Policista vykonává službu zpravidla v přiděleném okrsku, kde spolupracuje s orgány územních samosprávných celků a občany, zajišťuje ochranu veřejného pořádku, chrání život a zdraví občanů, majetek, předchází a zabraňuje páčání trestných činů a zakročuje proti jejich pachatelům, zajišťuje provedení úkonů na místě činu, neodkladných a neopakovatelných úkonů, jejich řádnou dokumentaci a plnění úkolů hlásné služby k zajištění dalších opatření a z vlastního plánu předkládá vedoucímu podklady pro plánování doby služby k plnění úkolů v přiděleném okrsku. Dále policista odhaluje, prošetřuje a vyřizuje přestupky, provádí úkony v trestním řízení a vyřizuje přidělené spisy, plní úkoly na úseku pátrání po osobách a věcech, podílí se na dohledu nad bezpečností a plynulostí silničního provozu, udržuje spojení s dozorčí službou a operačním střediskem a v neposlední řadě vede a průběžně aktualizuje přehled o okrsku⁴⁸.

3.3.3 Dozorčí služba

Dozorčí službou se rozumí nepřetržité zabezpečování příjmu oznámení a akceschopnosti oddělení k plnění úkolů policie s návazností na činnost příslušného operačního střediska policie. Hlavními úkoly v rámci výkonu dozorčí služby je zabezpečování styku s veřejností, přijímání oznámení, poskytování potřebných základních informací občanům, kteří se na dozorčí službu obrátí s žádostí o pomoc,

---

⁴⁷ ZPPP č. 180/2012

⁴⁸ ZPPP č. 180/2012

dále dozorčí služba odpovídá za řádný chod oddělení v nepřítomnosti vedoucího a jeho zástupce, využívá systémy k zaznamenávání nápadu trestné činnosti a k evidenci spisů, vysílá k výkonu policisty zařazené v rámci hlídkové a obchůzkové služby a provádí jejich instruktáž a plní úkoly uložené operačním střediskem. Dozorčí služba má současně povinnost mít přehled o všech osobách, které vstupují nebo se zdržují v objektu policie a po dobu služby dbá na zabezpečení oddělení a zodpovídá za to, aby se zde nezdržovaly nepovolané osoby⁴⁹.

3.3.4 Operační středisko

Operační středisko je pracoviště zajišťující nepřetržité jednotný a koordinovaný výkon operační činnosti a souhrn specifických činností směřujících k zabezpečení plnění úkolů policie na vymezeném území. Hlavním úkolem operačního střediska potažmo operačního důstojníka je přijímat oznámení učiněná na telefonickou tísňovou linku a následně vysílat hlídky policie na místo události. Systém operačních středisek upravuje vnitřní předpis, kterým je závazný pokyn policejního prezidenta ZPPP č.109/2009, kdy na základě tohoto pokynu jsou operační střediska dělena do tří skupin a to integrovaná operační střediska, což jsou pracoviště organizačně, materiálně a personálně integrovaná v rámci operačního odboru v rámci jednotlivých krajských ředitelství, dále pak operační středisko operačního odboru Policejního prezidia České republiky a dále operační střediska útvarů policie s celostátní působností. Základní úkoly operačního střediska pak vyplývají také z tohoto vnitřního předpisu vydaného policejním prezidentem a mezi tyto patří zejména poskytování potřebného servisu policistům ve výkonu služby spočívajícím zejména v koordinaci a řízení sil a prostředků na policejních akcích, policejních a bezpečnostních opatřeních, v zajištění spolupráce s dalšími útvary policie a dalšími subjekty, opatrování a soustředování v potřebném rozsahu informací o událostech pro rozhodování vedoucích policistů a o opatřeních přijatých k řešení bezpečnostní situace, soustředěné informace pak hodnotí, zajišťuje jejich upřesnění či doplnění a předává je příslušným vedoucím policistům současně s informací o dosud provedených opatřeních nebo návrhem na řešení nastalé události. Dále pak vede přehled o policejních silách a prostředcích, které má k dispozici na operační den, plní úkoly hlásné služby a případně zajišťuje výdej dat z evidencí v případech, kdy je nelze získat prostřednictvím dozorčí služby nebo lustračního pracoviště nebo v případě technických problémů či jiných objektivních

---

⁴⁹ ZPPP č. 180/2012

potíží. V neposlední řadě je úkolem operačního střediska spolupodílet se na dopravním zpravodajství⁵⁰.

3.4 Podmínky pro výkon povolání policisty

Služební poměr u policistů, kteří vykonávají službu v rámci Policie ČR, se řídí zákonem č. 361/2003 Sb., o služební poměru příslušníků bezpečnostních sborů, kdy na základě tohoto zákona a po splnění podmínek vyplývajících z ust. §13 tohoto zákona může služební poměr vzniknout. Služební poměr pak nevzniká dvoustranným projevem vůle účastníků tak, jak je tomu při vzniku pracovního poměru dle zákoníku práce, ale vzniká jednostranným rozhodnutím služebního funkcionáře o přijetí daného příslušníka do služebního poměru. Nutno podotknout, že i v případě splnění všech zákonných podmínek pro přijetí do služebního poměru, nemusí být uchazeč přijat, neboť s ohledem na to, jaké má příslušník bezpečnostního sboru postavení ve společnosti, které vyplývá z rozsahu oprávnění, jimiž disponuje ve vztahu k ostatním občanům a ke specifiku jím plněných úkolů, není možné, aby do služebního poměru byl přijat každý uchazeč, který o to požádá. Hlavními kritérii pro výkon služby ve služebním poměru je to, aby uchazeč, který žádá o přijetí do služebního poměru, měl příslušnou kvalifikaci, fyzickou a zdravotní způsobilost a v neposlední řadě i morální vyspělost. Na základě těchto kritérií pak lze vyselektovat ty uchazeče, u nichž je předpoklad či není u nich dána záruka toho, že budou uvedenou představu o profilu příslušníka bezpečnostního sboru splňovat⁵¹. Mezi konkrétní podmínky, které musí uchazeč splňovat a na jejichž základě lze přijmout uchazeče do služebního poměru patří státní občanství, podání písemné žádosti o přijetí, věk vyšší než 18 let, bezúhonnost, stanovené vzdělání, zdravotní, fyzická a osobní způsobilost a plná svéprávnost, dále pak musí být osoba oprávněna se seznamovat s utajovanými informacemi podle zvláštního právního předpisu⁵², osoba není členem politické strany či politického hnutí a nevykonává jinou výdělečnou činnost či není členem řídicích nebo kontrolních orgánů právnických osob, které provozují podnikatelskou činnost⁵³. V níže uvedených podkapitolách jsou pak blíže rozvedeny některé jednotlivé podmínky,

---

⁵⁰ ZPPP č. 109/2009

⁵¹ TOMEK, Petr. Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů: s komentářem, poznámkami a judikaturou. Olomouc: ANAG, 2007-. Právo (ANAG). ISBN 978-80-7554-234-2. s.78

⁵² V tomto případě je jiným právním předpisem myšlen zák. č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti

⁵³ Ust. §13 odst. 1 zák. č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů

na jejichž základě lze uchazeče přijmout do služebního poměru, zejména v kontextu přijetí uchazeče do služebního poměru v rámci Policie ČR.

3.4.1 Bezúhonnost

Služba v rámci bezpečnostního sboru je specifickým povoláním, a proto nutně předpokládá, že do služebního poměru bude přijat pouze uchazeč, který je bezúhonný. Pojem bezúhonnost nelze plošně vyjádřit pouze takto „hole“ v obecné rovině a je nutné jej blíže specifikovat. Zejména v kontextu se služebním poměrem v rámci Policie ČR, kdy naplní této složky je speciální výkon bezpečnostní činnosti, je nutné, aby byla vyloučena možnost infiltrace tzv. rizikových osob, což mohou být například osoby s kontakty na kriminální prostředí. Z tohoto důvodu je tedy tato podmínka zcela oprávněná, neboť příslušníci policie jsou nositeli citlivých dat a dalších specifických informací a je žádoucí, aby těmito informacemi disponovali jen osoby prověřené a považované za právě bezúhonné⁵⁴.

Podmínka bezúhonnosti vyplývá z ust. §13 odst. 1 písm. c) zák. č. 361/2003 Sb., kde je vymezena s ostatními taxativně vymezenými podmínkami. Bližší vymezení bezúhonnosti pak vyplývá z ust. §14 tohoto zákona, který však vymezuje bezúhonnost negativně, tedy vymezuje, kdo se pro účely zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů za bezúhonného nepovažuje.

Za bezúhonného se pro účely zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů nepovažuje občan, který byl v posledních 10 letech pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin s horní hranicí trestní sazby odnětí svobody nepřevyšující 2 roky, v posledních 15 letech pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin s horní hranicí trestní sazby odnětí svobody převyšující 2 roky, avšak nepřevyšující 5 let, pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin s horní hranicí trestní sazby odnětí svobody vyšší než 5 let nebo k výjimečnému trestu, nebo v posledních 5 letech pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný z nedbalosti, jestliže jeho jednání, kterým spáchal trestný čin, je v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka. Současně se za bezúhonného se pro účely tohoto zákona nepovažuje ten, jehož trestní stíhání pro úmyslný trestný čin bylo na základě pravomocného rozhodnutí o schválení narovnání zastaveno, a od tohoto

---

⁵⁴ TOMEK, Petr. Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů: s komentářem, poznámkami a judikaturou. Olomouc: ANAG, 2007-. Právo (ANAG). ISBN 978-80-7554-234-2. s.82

rozhodnutí ještě neuplynulo 5 let, je-li jednání, kterým spáchal trestný čin, v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka, jehož trestní stíhání pro úmyslný trestný čin bylo pravomocně podmíněně zastaveno a od uplynutí zkušební doby nebo lhůty, v níž má být rozhodnuto, že se osvědčil, neuplynulo ještě 10 let, nebo bylo v trestním řízení, které bylo proti němu vedeno, rozhodnuto o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání a od tohoto rozhodnutí ještě neuplynulo 5 let, je-li jednání, kterým spáchal trestný čin, v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka, který byl v posledních 5 letech pravomocně uznán vinným z přestupku, je-li jednání, kterým spáchal přestupek, v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka, nebo který vykazuje znaky závislosti na alkoholu či jiných psychotropních látkách nebo činnostech⁵⁵. Z odstavce třetího ustanovení §14 předmětného zákona pak je ještě jedno specifikum vztahujícím se k bezúhonnosti a to, že při posuzování bezúhonnosti se nepřihlíží k zahlázení odsouzení podle zvláštního právního předpisu⁵⁶ nebo k rozhodnutí prezidenta republiky, v jejichž důsledku se na občana hledí, jako by odsouzen nebyl⁵⁷. Ze shora uvedeného vyplývá, že zákon zde operuje se slovním spojením „je-li jednání, kterým spáchal trestný čin, v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka, kdy k tomuto lze uvést například rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 10. 2010 sp. zn. 22 Ca 177/2009, v němž se soud vyjádřil tak, že: „*Jednání naplňující znaky úmyslně spáchaného trestného činu je způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru vždy. Posuzování otázky, zda je předmětné jednání způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru, má místo jen u jednání naplňujícího znaky trestného činu spáchaného z nedbalosti.*“

3.4.2 Fyzická, zdravotní a osobní způsobilost

Fyzickou způsobilost, jejíž požadavky stanovuje ředitel bezpečnostního sboru služebním předpisem, je povinen splňovat každý uchazeč o služební místo v daném bezpečnostním sboru. Tato povinnost vychází z ust. §13 odst. 1 písm. e) a z ust. §15 odst. 4 zák. č. 361/2003 Sb. Jak však uvádí Tomek ve svém komentáři k zákonu č. 361/2003 Sb., zákon zde chybně stanovuje, že uchazeč má splnit požadavky na tělesnou způsobilost, jež stanoví ředitel bezpečnostního sboru služebním předpisem pro výkon služebního místa, na které má být ustanoven. V tomto případě totiž nelze rozlišovat, o jaké služební místo v rámci daného sboru

---

⁵⁵ Ust. §13 odst. 1, 2 zák. č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů

⁵⁶ Zde je tímto zvláštním předpisem myšlen trestní zákoník a trestní řád

⁵⁷ Amnestie prezidenta republiky

je, neboť oprávněným zájmem má být požadavek fyzické způsobilosti v obecné rovině v rámci služby v bezpečnostním sboru. V rámci Policie ČR se pak fyzická způsobilost ověřuje u uchazeče v rámci přijímacího řízení, v rámci kterého je povinen splnit stanovené požadavky v rámci fyzické způsobilosti a dále pak se tato ověřuje v případě přijetí uchazeče každý rok.

Zdravotní způsobilost je posuzována poskytovatelem pracovnělékařských služeb v souladu se zák. č. 373/2011 Sb., zákon o specifických zdravotních službách, a to na základě výpisu ze zdravotní dokumentace vedené registrujícím poskytovatelem zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství, jinak řečeno obvodním lékařem. Dále pak je zdravotní způsobilost posuzována na základě lékařské prohlídky a dalších potřebných vyšetření, kdy se v případě uchazeče k Policii ČR jedná o komplexní vyšetření celého těla⁵⁸. Po přijetí uchazeče do služebního poměru pak po vstupní lékařské prohlídce podstupuje osoba přijatá do služebního poměru periodické lékařské prohlídky, které se konají jednou ročně, a při skončení služebního poměru absolvuje osoba výstupní lékařskou prohlídku. Proti lékařskému posudku o zdravotní způsobilosti může osoba podat návrh na přezkoumání a to u poskytovatele pracovnělékařských služeb, který posudek vydal a náklady za lékařskou prohlídku hradí bezpečnostní sbor. Blíže se problematice zdravotní způsobilosti věnuje vyhláška č. 226/2019 Sb., vyhláška o zdravotní způsobilosti ke službě v bezpečnostních sborech.

Osobnostní způsobilost uchazeče je požadavkem jak pro přijetí tak také pro setrvání v bezpečnostním sboru, kdy tuto v rámci Policie ČR posuzuje policejní psycholog⁵⁹. Specifickým právním předpisem, který se zabývá osobnostní způsobilostí, je vyhláška č. 487/2004 Sb., vyhláška o osobnostní způsobilosti, která je předpokladem pro výkon služby v bezpečnostním sboru, která hned ve svém ust. §1 stanovuje osobnostní charakteristiky, které jsou předpokladem pro výkon služby v bezpečnostním sboru, a které osoba splňuje v případě, že je intelektově v pásmu průměru nebo vyšším, emočně stabilní, psychosociálně vyžralá, odolná vůči psychické zátěži, s žádoucí motivací, postoji a hodnotami, bez nedostačivosti v oblasti volných procesů, bez nedostačivosti v oblasti poznávacích procesů, bez nedostačivosti v oblasti autoregulace, bez znaků nežádoucí agresivity a bez psychopatologické symptomatiky. Proti vyhotovenému osobnostnímu posudku

---

⁵⁸ Ust. §15 odst. 1 zák. č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů

⁵⁹ Ust. §15 odst. 2 zák. č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů

může osoba podat návrh na přezkoumání vedoucímu psychologického pracoviště bezpečnostního sboru. Náklady spojené se zjišťováním osobnostní způsobilosti osoby hradí bezpečnostní sbor.

3.5 Oprávnění a povinnosti policisty

3.5.1 Povinnosti

Základní ale také současně zásadní povinnosti policisty vyplývají z Hlavy III. zákona o Policii ČR. Tyto základní zásady se vztahují nejen na samotné policisty ale současně také na zaměstnance policie, kdy tito jsou povinni takto stanovené zásady dodržovat v každé situaci a při každé jejich činnosti. Je žádoucí, aby policie jako orgán veřejné moci, který má dbát nad dodržováním právních předpisů, sama dodržovala takto stanovené zásady a povinnosti. Vedle tedy standartního dodržování morálních zásad obecně uznávaných společností zde pak zákonodárce vybral další stěžejní zásady, kterými jsou zdvořilost, iniciativa, přiměřenost postupu, prokazování příslušnosti a zásada poučovací, které budou jednotlivě osvětleny v podkapitolách níže.

3.5.1.1 Zásada zdvořilost

Zásada zdvořilosti je jedním ze základních kamenů, na kterých stojí policejní činnost. Policie coby orgán veřejné moci musí už z povahy své činnosti dbát na to, aby při svém jednání vystupoval vždy z úctou k osobám, vůči nimž jedná a současně i ke své osobě. Má-li být policejní práce a činnost samotných policistů respektována veřejností, pak policisté ale i zaměstnanci policie musí dbát nad dodržováním zásad slušného chování a úctě k základním lidským právům stejně tak jako k obecně uznávaným zvyklostem etického jednání. Policejní sbor jako takový stojí na jednotlivých chování jednotlivce je v očích veřejnosti odrazem celého sboru. Za tímto účelem byl také vedle zákonné úpravy vytvořen vnitřní předpis v podobě Etického kodexu (viz Příloha č. 2), který zohledňuje základní cíle Policie ČR, hodnoty a závazky vůči společnosti ale i vůči ostatním příslušníkům policie. Vytvoření etického kodexu vedle zákonné úpravy má za cíl působit na jednotlivé policisty tak, aby při plnění svých úkolů zachovávali morální kredit a vystupovali tak, aby byla zachována úcta a důstojnost. V důsledku nedodržení at' už zákonných předpisů tak i podzákonných předpisů se pak může policista dopustit zejména kázeňských přestupků projednávaných podle zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Nutno dodat, že policista potažmo zaměstnanec policie by měl těchto hodnot dbát i mimo přímý výkon služby, tedy i v osobním

životě mimo službu, by měl tyto hodnoty dodržovat a dbát dobrého jména policie. K zásadě zdvořilosti lze uvést i například závazný pokyn policejního prezidenta ZPPP 181/2006, kterým se stanoví základní pravidla chování, služebního jednání a služební zdvořilost v Policii České republiky.

3.5.1.2 Zásada iniciativy

Tato zásada vyplývající z ust. §10 zákona o Policii ČR spočívá v povinnosti policisty či zaměstnance policie provést úkon nebo zákrok a současně stanovuje podmínky, za nichž tuto povinnost policista nemá. V obecné rovině má policista či zaměstnanec policie povinnost provést v rámci své pravomoci úkon v případě ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, jehož odstranění spadá do úkolů policie nebo přijmout jiné opatření, aby ohrožení nebo porušení odstranil. Tuto povinnost pak má i mimo službu a to za podmínek, je-li ohrožen život, zdraví nebo svoboda osob anebo majetek, případně pokud došlo k útoku na tyto hodnoty. Dochází-li k přímému vynucování splnění určité právní povinnosti nebo k přímé ochraně práv za použití síly nebo hrozby jejího použití, tzn. zákroku, je policista povinen vyzvat osobu slovy „Jménem zákona“ a následnou výzvou a ten, vůči němuž policista zákrok provádí, je povinen této výzvy uposlechnout, což dovodil i Ústavní soud ve svém usnesení sp. Zn. I. ÚS 176/04, z něhož vyplývá, že občané jsou povinni podrobit se výkonu pravomoci veřejného činitele bez ohledu na vlastní soukromý názor. Tato povinnost pak současně také vyplývá z ust. §114 zákona o Policii ČR.

3.5.1.3 Zásada přiměřenosti postupu

Zásada přiměřenosti postupu dává občanům záruku toho, že policista k dosažení účelu sledovaného úkonem nebude užívat zbytečně důrazná opatření, bude dbát aplikace oprávnění, která jsou v dané situaci nezbytná a nejmírnější, přičemž budou však dostatečně efektivní pro dosažení sledovaného cíle. Současně tato zásada dává občanům záruku toho, že v případě, že je dáno podezření, že policista postupoval v rozporu se zásadou přiměřenosti, může být ex post přezkoumán a posouzeno jeho jednání právě z hlediska toho, zda splnil svou povinnost postupovat přiměřeně.

Zásada přiměřenosti pak v podobě zákonné úpravy vychází z ust. §11 zákona o Policii ČR, kde jsou taxativně vyjmenovány podmínky, které jsou policista či zaměstnanec policie povinni dodržet. Těmito povinnostmi danými zákonem jsou pak povinnosti dbát, aby osobě v důsledku jejich postupu nevznikla

bezdůvodná újma, dbát, aby jejich rozhodnutím neprovést úkon nevznikla osobám, jejichž bezpečnost je ohrožena, bezdůvodná újma a v neposlední řadě postupovat tak, aby případný zásah do práv a svobod osob, vůči nimž směřuje úkon nebo osob nezúčastněných nepřekročil míru nezbytně nutnou k dosažení účelu sledovaného úkonem⁶⁰.

Jak vidno, zákonodárce v rámci tohoto ustanovení zohlednil nejen situace, kdy policista či zaměstnanec provádí vůči dané osobě nějaký úkon, ale současně také zohlednil situace, kdy se policista či zaměstnanec policie rozhodne na základě svého uvážení úkon neprovést. V obou případech pak za své jednání resp. nejednání nese odpovědnost, přičemž musí dbát shora vymezených podmínek.

3.5.1.4 Prokazování příslušnosti

Při provádění úkonu je policista vždy povinen prokázat svojí příslušnost k bezpečnostnímu sboru a to služebním stejnokrojem, služebním průkazem nebo odznakem policie, na nichž musí být zřetelně viditelné identifikační číslo policisty. I z této zásady jsou stanoveny výjimky, za nichž policista svou příslušnost prokazovat shora označenými způsoby nemusí, kdy první z nich je, pokud to povaha nebo okolnosti úkonu neumožňují, prokáže policista svou příslušnost ústním prohlášením „POLICIE“ a pokud ani takto nelze příslušnost prokázat, prokáže svou příslušnost ke sboru policista ihned, jakmile to okolnosti úkonu dovolí. Oprávněním neprokázat se vůbec, pak policista disponuje v případech, kdy takto příslušnost oprávněně zastírá⁶¹.

3.5.1.5 Zásada poučovací

K této zásadě lze citovat celé ustanovení zákona, které je dostatečně výstižné, kdy konkrétně ust. §13 uvádí, že: „*Policista je povinen před provedením úkonu poučit osobu dotčenou úkonem o právních důvodech provedení úkonu, a jde-li o úkon spojený se zásahem do práv nebo svobod osoby, také o jejich právech a povinnostech. Pokud poučení brání povaha a okolnosti úkonu, poučí nebo zajistí toto poučení ihned, jakmile to okolnosti dovolí*“.

Toto ustanovení dává osobě, vůči níž směřuje úkon, že vždy musí být policistou řádně a zákonně poučena v souvislosti s prováděným úkonem vůči ní. Neprovedení řádného poučení může mít za následek následného zneplatnění

---

⁶⁰ Ust. §11 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii ČR

⁶¹ Ust. §12 odst. 1, 2, 3 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii ČR

provedeného úkonu a v další rovině může mít za následek uložení kázeňského trestu v souladu se zákonem o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů⁶².

3.5.2 Oprávnění

3.5.2.1 Prokázání totožnosti

Prokázáním totožnosti jakožto jedním ze zásadních a každodenně policisty používaných oprávnění vychází ze zákona o Policii ČR konkrétně z ustanovení §63. Toto oprávnění se vztahuje k identifikaci fyzických osob při provádění úkonů ze strany policisty, kdy má policista právní zájem identifikovat konkrétní osobu. Zákon o policii je poměrně konkrétní a výstižný v otázce toho, jaké údaje je policista oprávněn po osobě požadovat za tím účelem, aby tuto osobu mohl řádně identifikovat. Současně však zákon dále nespecifikuje, jakým způsobem má osoba totožnost prokázat. Z ust. §63 přímo vyplývá, že: „*Prokázáním totožnosti se rozumí prokázání jména, popřípadě jmen, příjmení, data narození a v případě potřeby také adresy místa trvalého pobytu, adresy místa pobytu nebo adresy bydliště v zahraničí, rodného čísla a státní příslušnosti. Rozsah a způsob zjišťování osobních údajů musí být přiměřené účelu zjišťování totožnosti*“⁶³. Způsobů, jakými zjistit totožnost konkrétní osoby, připadá pak v úvahu několik. V první řadě se nabízí logická možnost, kterou je předložení průkazu totožnosti. Dokladem totožnosti se pak rozumí zejména občanský průkaz. Dalším dokladem pak může být například cestovní pas či řidičský průkaz. Ve všech případech se tedy jedná o veřejné listiny, na nichž je uvedeno jméno a příjmení osoby, datum narození a fotografie osoby. Za doklad totožnosti však může policista pokládat jakýkoli doklad, na základě něhož může ad hoc identifikovat konkrétní osobu. K tomuto je nutno uvést, že nelze po osobě legálně ze strany policisty požadovat občanský průkaz, neboť žádný právní předpis a zejména zákon č. 269/2021 Sb., o občanských průkazech, nezakládá osobě povinnost nosit u sebe občanský průkaz. Není pak tedy správně výzva ze strany policisty k předložení občanského průkazu či průkazu totožnosti, neboť by tímto policista jednal v rozporu s čl. 2 odst. 3 Ústavy a čl. 2 odst. 2 LZPS, když by jednal nad rámec zákona. Správná konstrukce výzvy musí být vyslovena ve smyslu ust. §63 zákona o Policii ČR tedy k prokázání totožnosti. V mnoha

---

⁶² Ust. §50-§51 zák. č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů

⁶³ 273/2008 Sb. Zákon o Policii ČR. Zákony pro lidi - Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit. 04.11.2022]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273#Top>

případech pak postačí, pokud osoba ústně prokáže svoji totožnost, tj. sdělí policistovi jméno, příjmení a datum narození, neboť policie disponuje v dnešní době tzv. Mobilní bezpečnou platformou, kdy na základě takto sdělených údajů zjistí policista, zda osoba prochází lustrací či nikoliv.

K podmínkám, za jakých je policista oprávněn totožnost osoby zjišťovat, se pak vymezuje odstavec 2 předmětného ustanovení §63 zákona o Policii ČR, kde zákon taxativně vyjmenovává případy, kdy je policista k tomuto oprávněn.

Policista je oprávněn vyzvat k prokázání totožnosti osobu

- a) podezřelou ze spáchání trestného činu nebo přestupku,*
- b) zdržující se v prostoru, o kterém lze důvodně předpokládat, že se v něm zdržují cizinci bez povolení opravňujícího k pobytu na území České republiky,*
- c) bezdůvodně se zdržující v bezprostřední blízkosti policií chráněného prostoru nebo v místě, z něhož lze tento prostor účinně ohrozit,*
- d) od níž je požadováno vysvětlení,*
- e) odpovídající popisu hledané nebo pohřešované osoby,*
- f) vstupující do policií chráněného objektu nebo prostoru anebo do místa, kam je policistou zakázán vstup, nebo z tohoto objektu, prostoru anebo místa vycházející,*
- g) která má na místě veřejně přístupném zbraň a je důvodné podezření, že zbraně může být použito k násilí nebo pohrůžce násilím,*
- h) zdržující se v blízkosti místa, kde došlo ke spáchání trestného činu nebo přestupku, k požáru anebo jiné mimořádné události,*
- i) která má být předvedena na žádost příslušného orgánu podle jiného právního předpisu,*
- j) která je oznamovatelem podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku,*
- k) na žádost jiné osoby, která má na zjištění totožnosti právní zájem, jakož i osobu, která o prokázání totožnosti policistovi žádá, a zjištěné osobní údaje předat osobě, která o prokázání totožnosti požádala, nebo*

l) při plnění jiného úkolu, je-li to nezbytné k ochraně bezpečnosti osob a majetku, veřejného pořádku nebo pro předcházení trestné činnosti⁶⁴.

Z prokázáním totožnosti pak souvisí také předvedení ze strany policisty za účelem provedení úkonů vedoucím ke zjištění totožnosti osoby, která svou totožnost prokázat nemůže či odmítne. Současně také, pokud policista není schopen zjistit totožnost na základě sdělených údajů osobou ani v dostupných evidencích, je oprávněn získat informace potřebné k jejímu ztotožnění snímáním daktyloskopických otisků, zjišťováním tělesných znaků, měřením těla, pořizováním obrazových, zvukových a jiných záznamů a odebíráním biologických vzorků umožňujících získání informací o genetickém vybavení. Nutno uvést, že podle zákona o Policii ČR je policista za tímto účelem oprávněn překonat i odpor osoby, ale pouze v případě, že se nejedná o odběr krve nebo jiný obdobný úkon spojený se zásahem do tělesné integrity⁶⁵.

3.5.2.2 Podání vysvětlení

Smyslem oprávnění policisty požadovat po osobě podání vysvětlení je získání informací relevantních pro objasnění skutečností důležitých pro odhalení trestného činu nebo přestupku anebo pachatele, vypátrání hledané nebo pohřešované osoby či věci, anebo přípravu a výkon k zajištění bezpečnosti osoby chráněné podle zákona o Policii ČR nebo podle jiného právního předpisu, jak vyplývá z ust. §61 odst. 1 písm. a), b), c). Podání vysvětlení podle zákona o Policii ČR není součástí ani trestního ani správního řízení, nýbrž jeho smyslem a účelem ve vztahu k těmto řízením je umožnit jejich efektivního zahájení. V souvislosti s podáním vysvětlení je policista oprávněn osobu vyzvat k podání vysvětlení, případně ji vyzvat, aby se ve stanovenou dobu, popřípadě bez zbytečného odkladu dostavila na určené místo k sepsání úředního záznamu o podání vysvětlení⁶⁶.

S oprávněním policistů požadovat po osobě podání vysvětlení se pojí i právo osoby podávající vysvětlení využít svého práva dle čl. 37 odst. 2 LZPS, kdy na základě tohoto článku má každý právo na právní pomoc v řízení před soudy, jinými státními orgány či orgány veřejné správy, a to od počátku řízení. Přestože

---

⁶⁴ 273/2008 Sb. Zákon o Policii ČR. Zákon pro lidi - Sbírká zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit. 04.11.2022]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273#Top>

⁶⁵ Ust. §63 odst. 3,4, 5 zák. č. 273/2008 Sb., o Policie ČR

⁶⁶ ŠKODA, Jindřich. Zákon o policii s komentářem. 2. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-447-3.s. 229-232

zákon o Policii ČR výslovně ve svém ust. §61 nestanovuje povinnost umožnit osobě podávající vysvětlení poskytnutí právní pomoci, je nutné v této souvislosti respektovat právní předpisy nejvyšší právní síly, kterými jsou Ústava a LZPS a umožnit osobě využití práva na právní pomoc i v případech podání vysvětlení dle zákona o Policii ČR⁶⁷.

V souvislosti s podáním vysvětlení je zde opět, jakožto ve spoustě dalších ustanoveních zákona o policii, zohledněno ust. §114 zákona o Policii ČR tedy povinnost každého uposlechnout výzvy policisty, přičemž pak s tímto přímo souvisí povinnost policisty řádně poučit osobu o tom, že od ní nelze požadovat podání vysvětlení v případě, že má zákonem stanovenou nebo státem uznanou povinnost mlčenlivosti a současně, že osoba může odmítnout podat vysvětlení v případech, kdy by tím způsobila své osobě nebo osobě blízké⁶⁸ nebezpečí trestního stíhání nebo nebezpečí postihu za přestupek⁶⁹.

Obsah podání vysvětlení pak vychází z jeho celkové podstaty, kdy jeho smyslem je získání relevantních informací důležitých pro další postup policie v dané věci a zpravidla se v něm odráží sedm kriminalistických otázek a těmito jsou: kdo, co, kdy, kde, jak, čím a proč.

3.5.2.3 Omezení osobní svobody

Omezení osobní svobody je jedním z vysoce represivním oprávněním policisty, kterými při výkonu své profese disponuje. Toto oprávnění vychází z povahy plnění úkolů policie, při nichž dochází k zásahům do základních lidských práv a svobod. Osobní svoboda člověka je zaručena čl. 8 LZPS, který ve svém druhém odstavci přímo uvádí, že nikdo nesmí být zbaven osobní svobody jinak než z důvodů a způsobem, který stanoví zákon. Současně je právo na svobodu vyjádřeno i v Listině základních práv Evropské unie zejména v čl. 6. V této rovině jsou důležité z hlediska policie dva právní předpisy, kdy prvním z nich je zákon o Policii ČR a druhým je trestní řád.

---

⁶⁷ Nález ÚS II. ÚS 98/95

⁶⁸ Ust. § 22 odst. 1 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník: „Osoba blízká je příbuzný v řadě přímé, sourozenec a manžel nebo partner podle jiného zákona upravujícího registrované partnerství (dále jen „partner“); jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké, pokud by újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá důvodně pociťovala jako újmu vlastní. Má se za to, že osobami blízkými jsou i osoby sešvagřené nebo osoby, které spolu trvale žijí“.

⁶⁹ Ust. §61 odst. 3 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii ČR

Zákon o policii v této rovině pracuje s pojmy zajištění osoby a zajištění cizince, což instituty omezujícími osobní svobodu osoby. Trestní řád pak omezení osobní svobody reflektuje ve svém pro účely policie ust. §75 a §76 odst. 1. Omezení osobní svobody má svá striktní podmínky, za nichž lze k tomuto institutu přistoupit a je nutností vždy tyto podmínky respektovat, neboť se v každém případě jedná o přímý zásah do základních práv a svobod člověka.

Oprávnění zajistit osobu dle zákona o Policii ČR ukládá ust. §26 a současně ust. §27 ukládá oprávnění zajistit cizince. Obě normy mají taxativně vymezené podmínky, za nichž lze k zajištění přistoupit. Nutno dodat, že mezi těmito dvěma ustanoveními panuje i určitá vzájemnost, neboť i cizince lze samozřejmě zajistit dle ustanovení týkajícího se zajištění osoby. Zajistit osobu lze za podmínek, že osoba svým jednáním bezprostředně ohrožuje svůj život, život nebo zdraví jiných osob anebo majetek, v budově útvaru policie úmyslně znečišťuje nebo poškozuje majetek anebo slovně uráží policistu nebo jinou osobu, má být předvedena podle jiného právního předpisu, utekla z výkonu trestu odnětí svobody, z výkonu ochranného léčení, ústavní výchovy, předběžného opatření nebo ochranné výchovy anebo ze zabezpečovací detence, při předvedení kladla odpor nebo se pokusila o útěk, byla přistižena při jednání, které má znaky přestupku, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat anebo mařit řádné objasnění věci, není trestně odpovědná a byla přistižena při jednání, které má znaky trestného činu, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat anebo mařit řádné objasnění věci, je nezletilá, je-li to nezbytné pro její navrácení do rodičovské nebo jiné obdobné péče jejímu zákonnému zástupci, nebo byla dopadena na základě pronásledování podle §92⁷⁰ prováděném příslušníkem zahraničního bezpečnostního sboru⁷¹. Zajištění pak podle ust. §26 zákona o Policii ČR nesmí trvat déle než 24 hodin od okamžiku omezení osobní svobody. Výjimku v tomto ohledu má výše uvedené zajištění z důvodu dopadení na základě pronásledování dle ust. §92, kdy v tomto případě zajištění nesmí trvat zpravidla déle než 6 hodin. Takto stanovenou maximální dobou zajištění však není dotčeno to, že policista je povinen osobu ze zajištění proustit ihned, jakmile důvody zajištění pominou⁷².

---

⁷⁰ „Příslušník zahraničního bezpečnostního sboru může za podmínek, v rozsahu a způsobem stanovenými mezinárodní smlouvou vykonávat na území České republiky oprávnění a povinnosti policisty podle tohoto zákona“.

⁷¹ Ust. §26 odst. 1 písm. a)-i) zák. č. 273/2008 Sb., o Policii ČR

⁷² Ust. §26 odst. 2, 3 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii ČR

Zajištění cizince dle ust. §27 zákona o Policii ČR je prakticky vzato zvláštní úpravou zajištění k obecné úpravě zajištění vycházející z ust. §26 zákona o Policii ČR. Toto ustanovení zákona navazuje na zákon o pobytu cizinců na území České republiky a z něho je také nutno vycházet. Zejména pak prvotně vůbec z toho, kdo je za cizince považován⁷³. Institut zajištění cizince pak tedy dává každému policistovi pravomoc krátkodobě omezit na osobní svobodě cizince, u něhož jsou dány, které jsou taxativně vyjmenovány, tedy se cizinec dopustil jednání, pro které lze pobyt na území České republiky ukončit nebo zahájit řízení o správním vyhoštění, bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění a policista zjistí důvod pro zajištění cizince podle jiného právního předpisu⁷⁴, nebo má-li být cizinec vyhoštěn podle vykonatelného rozhodnutí a v neposlední řadě v případě, že je důvod domnívat se, že cizinec neoprávněně vstoupil na území České republiky nebo zde neoprávněně pobývá⁷⁵.

Zajistit cizince je oprávněn každý policista, přičemž má povinnost bez zbytečného odkladu, maximálně však ve lhůtě 24 hodin, informovat příslušný orgán, který rozhoduje o ukončení pobytu cizince na území České republiky nebo o jeho správním vyhoštění. Jakmile však policista tuto svou povinnost splní a příslušný orgán vyrozumí, počíná mu běžet prodloužená lhůta, která trvá až do doby, kdy příslušný orgán cizinci doručí rozhodnutí o ukončení pobytu nebo sdělení o zahájení řízení o správním vyhoštění, nebo než uplyne 48 hodin od omezení osobní svobody cizince. Zde záleží, která skutečnost nastane dříve.⁷⁶

Zadržení osoby podle trestního řádu vyplývá z ust. §75 a §76. V obou případech se tedy jedná o institut zadržení, rozdíl je pak v procesním postavení osoby, která má být zadržena, neboť dle ust. §75 se jedná o zadržení obviněného policejním orgánem, kdy v tomto případě je předmětem zadržení osoba, vůči níž již je vedeno trestní stíhání a takovou osobu je policejní orgán zadržet, je-li dán některý z důvodů vazby⁷⁷.

---

⁷³ Ust. §1 odst. 2 zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR: „*Cizincem se rozumí fyzická osoba, která není státním občanem České republiky, včetně občana Evropské unie.*“

⁷⁴ Zde je patrný přímý odkaz právě na zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR

⁷⁵ Ust. §27 odst. 1 písm. a)-d) zák. č. 273/2008 Sb., o Policii ČR

⁷⁶ ŠKODA, Jindřich. Zákon o policii s komentářem. 2. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-447-3. s. 127

⁷⁷ Důvody vazby upravuje ust. §67 zák. č. 141/1961 Sb., trestní řád: „*Obviněný smí být vzat do vazby jen tehdy, jestliže z jeho jednání nebo dalších konkrétních skutečností vyplývá důvodná obava, a) že uprchne nebo se bude skrývat, aby se tak trestnímu stíhání nebo trestu vyhnul, zejména nelze-li jeho totožnost hned zjistit, nemá-li stále bydliště anebo hrozí-li mu vysoký trest,*

Druhou možností zadržení dle trestního řádu je zadržení osoby podezřelé dle ust. §76, kdy pro policejní orgán je důležitý odstavec první, který právě reflektuje zadržení osoby podezřelé ze spáchání trestného činu policejním orgánem a to za podmínky, je-li u takové osoby dán některý z důvodů vazby.

V obou případech zadržení dle trestního řádu musí být dodržena lhůta 48 hodin, která počíná běžet okamžikem omezení osobní svobody a nejpozději do této lhůty musí být zadržená osoba odevzdána soudu. Tímto trestní řád přímo navazuje na čl. 8 odst. 3 LZPS, dle kterého lze obviněného nebo podezřelého z trestného činu je možno zadržet jen v případech stanovených v zákoně, přičemž zadržená osoba musí být ihned seznámena s důvody zadržení, vyslechnuta a nejpozději do 48 hodin propuštěna na svobodu nebo odevzdána soudu. Soudce pak musí zadrženou osobu do 24 hodin od převzetí vyslechnout a rozhodnout o vazbě, nebo ji propustit na svobodu.

3.5.2.4 Vstup do obydlí, jiného prostoru, na pozemek, oprávnění ke vstupu

Vstupu do obydlí, jiného prostoru a na pozemek se věnuje ust. §40 zákona o Policii ČR. Nutno uvést, že obydlí je nedotknutelné a není dovoleno do něj vstoupit bez souhlasu toho, kdo v něm bydlí.⁷⁸ Z pohledu zákona o Policii ČR a s ohledem na shora uvedené ustanovení tohoto zákona je důležité zmocnění vycházející s čl. 12 odst. 3 LZPS: „*Jiné zásahy do nedotknutelnosti obydlí mohou být zákonem dovoleny, jen je-li to v demokratické společnosti nezbytné pro ochranu života nebo zdraví osob, pro ochranu práv a svobod druhých anebo pro odvrácení závažného ohrožení veřejné bezpečnosti a pořádku...*“. Z tohoto článku Listiny jsou pak přeneseny právě do zákona o Policii ČR podmínky, za nichž je vstup do obydlí, jiných prostor a na pozemek možný. Vstup je tedy závislý na kumulativním splnění dvou zásadních podmínek a to, že je v předmětném obydlí, na pozemku nebo jiném prostoru nutno vstoupit za účelem provedení potřebného úkonu nebo jiného opatření, jestliže věc nesnese odkladu a vstup tam je nezbytný pro ochranu života nebo zdraví osob anebo pro odvrácení závažného ohrožení veřejného pořádku a bezpečnosti⁷⁹. K tomuto je potřeba uvést, co to ono obydlí je, neboť zákon o Policii ČR tento pojem nedefinuje. Subsidiárně pak lze vycházet například

---

b) *že bude působit na dosud nevyslechnuté svědky nebo spoluobviněné nebo jinak mařit objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání, nebo*
c) *že bude opakovat trestnou činnost, pro niž je stíhán, dokoná trestný čin, o který se pokusil, nebo vykoná trestný čin, který připravoval nebo kterým hrozil“.*

⁷⁸ Čl. 12 odst. 1 LZPS

⁷⁹ Ust. §40 odst. 1 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii ČR

z ust. § 133 trestního zákoníku, kde je definováno, že obydlím se rozumí dům, byt nebo jiná prostora sloužící k bydlení a příslušenstvím k nim náležející. K pojmu obydlí se vyjádřil ve svém rozsudku také Nejvyšší soud, kdy uvedl, že: „V zásadě platí, že obydlím se rozumí fyzicky omezený prostor, kde se rozvíjí soukromý a rodinný život; právo na respektování obydlí nezahrnuje jen právo na tento fyzický prostor, ale i na jeho klidné užívání (k tomu př. rozsudek M. G. proti Španělsku ze dne 16. 11. 2004). Podle stávající praxe soudů ochranu podle § 238 tr. zák. mohou požívat mimo jiné i zahrádkářské chatky, ale to jen za předpokladu, že poskytuje svému majiteli určité soukromí a možnost odpočinku, slouží-li tedy k individuální rekreaci“.⁸⁰ Nejvyšší soud tak ve svém rozsudku zohledňuje Evropského soudu pro lidská práva ve věci Moreno Gómez v. Španělsko z roku 2004, kdy podle tohoto rozsudku se obydlím běžně rozumí fyzický prostor, kde se rozvíjí soukromý a rodinný život. Právo na respektování obydlí zahrnuje vedle práva na tento fyzický prostor také právo na klidné užívání tohoto prostoru. Zásah do práva na respektování obydlí může být podle uvedeného rozsudku jak hmotný tak i nehmotný a jsou-li tyto zásahy závažné, mohou v důsledku vést ke stavu, kdy není zachováno právo osoby na respektování obydlí, protože brání v právu toto obydlí užívat.

Z pohledu zákona o Policii ČR je pak důležité vymezení dalších podmínek, za nichž ke vstupu přistoupit, které jsou uvedeny v odst. 2 předmětného ustanovení §40. Na základě tohoto ustanovení je policista oprávněn vstoupit také za předpokladu, že má důvodné podezření, že se zde nachází zemřelý či pronásleduje osobu. Na pozemek a do jiného prostoru je pak oprávněn vstoupit také v případě, že má důvodné podezření, že se tam nachází týrané zvíře. Zde je důležité uvědomění si toho, že tento poslední důvod se nevztahuje na samotný vstup do obydlí ale pouze na jiný prostor a pozemek. K tomuto pak navazuje vymezení pojmu „zvíře“ a „týrané zvíře“, které vymezuje zákon č. 246/1992 Sb., zákon České národní rady na ochranu zvířat proti týrání.

Vstup do obydlí, jiných prostor a na pozemek pak pro potřeby policejního orgánu lze nalézt též v ust. §83c zák. č. 141/1961 trestní řád. K tomuto nutno uvést, že toto ustanovení se nevztahuje na vstup do obydlí policejním orgánem za účelem provádění úkonů trestního řízení například provedení domovní prohlídky, neboť

---

⁸⁰ Rozsudek NS 8 Tdo 1253/2006

toto ustanovení směřuje na ochranu před hrozícím nebezpečím nikoli pro potřeby trestního řízení.

Oprávnění ke vstupu dle ust. §41 zákona o Policii ČR je oprávněním policisty při plnění úkolu policie vstoupit do živnostenské provozovny, herny, kasina a dalších prostor, kde jsou provozovány hazardní hry a v rámci těchto vstupovat do prostor, u kterých lze mít důvodně za to, že se v nich zdržují fyzické osoby, a to i po skončení prodejní nebo provozní doby. Současně je pak ke shora uvedenému také oprávněn v případech, kdy je to nezbytné z důvodu zajištění veřejného pořádku, nebo má policista důvodné podezření, že jsou zde osobě mladší 18 let prodávány nebo podávány alkoholické nápoje či tabákové výrobky případně jiné výrobky určené ke kouření, případně je dáno důvodné podezření, že se zde hazardních her účastní osoba mladší 18 let.

K pojmu živnostenská provozovna pak nutno uvést, že tento vychází ze zákona č. 459/1991 Sb., zákon o živnostenském podnikání, kdy provozovnou se pro účely tohoto zákona rozumí prostor, v němž je živnost provozována a tento prostor je nutné považovat za živnostenskou provozovnu i v případech, kdy se zde koná tzv. „uzavřená akce“ a proto i v těchto případech je policista ke vstupu oprávněn.

V obou případech vstupu je policista oprávněn k dosažení splnění úkolu si tato místa otevřít či si zjednat přístup do nich a v případě nutnosti je oprávněn použít k tomuto i sílu.

3.5.2.5 Zastavení a prohlídka dopravního prostředku

Pro potřeby policie důležité oprávnění spočívající v zastavení vozidla a provedení jeho prohlídky je jedním z poměrně často využívaných oprávnění policisty při výkonu jejich povolání. Toto oprávnění vychází z ust. §42 zákona o Policii ČR. Dopravním prostředkem lze rozumět jakýkoliv prostředek, který dovoluje přepravu osob či věcí. Nejčastěji takovým dopravním prostředkem bude motorové či nemotorové vozidlo, jejichž definici lze nalézt v ust. §2 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu a současně i z tohoto zákona vedle zákona o Policii ČR vychází oprávnění k zastavování vozidel policistou⁸¹.

---

⁸¹ Ust. §79 odst. 1 písm. a) zák. č. 361/2000 Sb., o silničním provozu

Případy, za nichž lze dopravní prostředek zastavit a provést následně jeho prohlídku jsou taxativně vyjmenovány v předmětném ustanovení §42, kdy se jedná o případy, kdy policista pronásleduje pachatele úmyslného trestného činu nebo pátrá-li po pachateli úmyslného trestného činu nebo po věcech z takového činu pocházejících anebo s takovým trestným činem souvisejících, za splnění důležité podmínky, kterou je důvodné podezření policisty, že se v dopravním prostředku pachatel nebo věci nachází. Z hlediska tohoto oprávnění je důležité, že pátrá-li policista po pachateli, pak se musí jednat o pachatele trestného činu zaviněného úmyslně, tedy policista se nemusí zabývat závažností spáchaného trestného činu, ale musí se vždy zabývat formou zavinění vycházející z trestního zákoníku. Dále pak musí policista disponovat důvodným podezřením, což je pojem v zákoně o Policii ČR častým ale nedefinovaným, tedy ono důvodné podezření se musí posuzovat vždy v daném čase a místě na konkrétní případ. Obecně vzato jde o souhrn objektivních skutečností, kterými policista v danou chvíli disponuje, na jejichž základě vzejde právě důvodné podezření, že se v dopravním prostředku pachatel trestného činu či věci pocházející či související z trestným činem nachází⁸².

Dále je policista oprávněn zastavit dopravní prostředek a provést jeho prohlídku, má-li důvodné podezření, že používáním dopravního prostředku, na dopravním prostředku nebo v souvislosti s dopravním prostředkem byl spáchán trestný čin. Oprávnění má policista dále v případech, kdy pátrá po osobách hledaných⁸³ a pohřešovaných⁸⁴, případně protiprávně se zdržujících na území České republiky, pátrá-li po zbraních, střelivu, munici, výbušninách, výbušných předmětech, jedech, omamných a psychotropních látkách, prekursorech drog nebo jiných chemických látkách nebo jiných předmětech určených k výrobě omamných a psychotropních látek, nebo věcech pocházejících z trestné činnosti či souvisejících z trestnou činností a to za podmínky, má-li důvodné podezření, že se taková osoba nebo věc v dopravním prostředku nachází. Oprávnění podle věty

---

⁸² ŠKODA, Jindřich. Zákon o policii s komentářem. 2. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-447-3. s. 175

⁸³ Ust. § 111 písm. d) zák. č. 273/2008 Sb., o Policii ČR: „*Hledanou osobou se rozumí fyzická osoba, u které je dán některý ze zákonných důvodů omezení její osobní svobody, místo jejího pobytu není známo a policií bylo po ní vyhlášeno pátrání.*“

⁸⁴ Ust. §111 písm. e) zák. č. 273/2008 Sb., o Policii ČR: „*Pohřešovanou osobou se rozumí fyzická osoba, o níž se lze důvodně domnívat, že je ohrožen její život nebo zdraví, místo jejího pobytu není známo a policií po ní bylo vyhlášeno pátrání.*“

předchozí má pak policista i v případech, kdy řidič na výzvu policisty nebo znamení dané policistou podle zákona o silničním provozu nezastavil, a to po jeho zastavení.

Zajímavým oprávněním je pak oprávnění vycházející z ust. §42 odst. 5, které se vztahuje k prostředkům veřejné hromadné dopravy, kdy policista je oprávněn při zajišťování bezpečnosti těchto prostředků před útoky na jejich provoz a na bezpečnost cestujících provést prohlídku nejen těchto prostředků, ale současně je oprávněn provést prohlídku i zavazadla a to za účelem zjištění, zda se v takovém prostředku či zavazadle nenachází věc, která by mohla být použita k útoku. Současně je podle tohoto ustanovení oprávněn policista provést taktéž prohlídku osoby⁸⁵ za účelem zjištění, zda takovou věc nepřepravuje. Toto oprávnění sleduje nepříznivý celosvětový vývojový trend, kdy násilné útoky směřují právě proti prostředkům hromadné veřejné dopravy. Zajímavostí je, že v rámci oprávnění vycházejícího z tohoto ustanovení nevyžaduje důvodné podezření tak, jak je tomu u předchozích odstavců. Nutno však s ohledem na toto oprávnění dbát dodržování zásady přiměřenosti, kdy by policista za každé situace měl mít k dispozici toliko objektivních skutečností, pro které je dostatečně odůvodněno využití jeho oprávnění⁸⁶.

Ve všech případech platí, tak jako je tomu i u předešlých oprávnění, že policista je oprávněn za účelem prohlídky dopravního prostředku dopravní prostředek otevřít nebo si do něj jiným způsobem zřídit přístup a v případě nutnosti i za použití síly.

Novelou č. 418/2021 Sb., jsou pak do zákona o Policii ČR nově zakomponována oprávnění policisty související s motorovými vozidly, kdy se jedná o oprávnění policisty při kontrole motorového vozidla požadovat uhrazení nedoplatku, oprávnění zadržení tabulek státní poznávací značky a zabránění v jízdě motorového vozidla a v případě pominutí důvodů vrácení tabulek registrační značky a odstranění technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla. Proti těmto postupům policisty je pak osoba oprávněna podat na základě zákona o Policii ČR stížnost⁸⁷.

---

⁸⁵ Prohlídku osoby je zde nutno odlišit od osobní prohlídky dle trestního řádu a v tomto případě je nutné vycházet právě ze zákona o Policii ČR konkrétně z ust. §35

⁸⁶ ŠKODA, Jindřich. Zákon o policii s komentářem. 2. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-447-3. s. 176

⁸⁷ Ust. §42a, §42b, §42c, §42d zák. č. 273/2008 Sb., o Policii ČR.

3.5.2.6 Donucovací prostředky

Donucovací prostředky a jejich obecné použití vyjadřuje ust. §53 zákona o Policii ČR a s ohledem na to, že se jedná o čistě represivní oprávnění policistů, je nutno dbát těchto zákonem stanovených obecných zásad v případě jejich použití. Základní rovinnou v tomto ohledu je, že donucovací prostředek je policista oprávněn použít k ochraně bezpečnosti své osoby, jiné osoby nebo majetku anebo k ochraně veřejného pořádku⁸⁸. Vedle neurčitého právního pojmu veřejný pořádek, který je osvětlen v kapitole 2.3 je nutno zabývat se i pojmem „bezpečnost“. Tento pojem je z hlediska použití donucovacích prostředků nutno interpretovat v kontextu s pojmem „hrozící nebezpečí“, kdy toto lze pak chápat jako reálnou hrozbu útokem proti policistovi či jiné osobě. Musí se tedy jednat o konkrétně hrozící nebezpečí a současně musí jít o takovou hrozbu, která vyžaduje a současně odůvodňuje provedení takto represivní zásahy⁸⁹. Při použití donucovacích prostředků pak musí být dále splněny kumulativně dvě další podmínky, tedy že policista použije takový donucovací prostředek, který umožní dosažení účelu sledovaného zákrokem a současně takový, který je nezbytný k překonání odporu nebo útoku osoby, proti níž zakročuje⁹⁰. Současně za splnění těchto podmínek je policista dle ust. §53 odst. 5 zákona o Policii ČR povinen při použití donucovacího prostředku dbát na to, aby nezpůsobil osobě újmu zřejmě nepřiměřenou povaze a nebezpečnosti jejího protiprávního jednání. Toto vyloženě ochranné ustanovení je, dá se říci, ochranným mechanismem osob, vůči nimž je donucovací prostředek použit a zárukou ochrany v případě, že tyto osoby budou považovat použitý donucovací prostředek za nepřiměřený.

Ust. §53 odst. 4 se pak ještě speciálně věnuje elektrickému donucovacímu prostředku, kdy oprávnění k použití takového donucovacího prostředku má policista pouze v případě, kdy by použití jiného donucovacího prostředku zjevně nebylo dostatečné k dosažení účelu sledovaného zákrokem. Zde myšleným elektrickým donucovacím prostředkem je myšlen zejména „Taser“⁹¹, kterým disponují především prvosledové hlídky a s ohledem na to, že se jedná o velmi

---

⁸⁸ Ust. §53 odst. 1 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii ČR

⁸⁹ ŠKODA, Jindřich. Zákon o policii s komentářem. 2. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-447-3. s. 206-207

⁹⁰ Ust. §53 odst. 3 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii ČR

⁹¹ Taser jinak řečeno distanční elektrický paralyzátor je nesmrtící zbraň založená na principu elektrického šoku, která vystřelenými elektrodami paralyzuje nervovou soustavu. Taser při svém použití nezasahuje hladké svaly.

paralyzující donucovací prostředek, je jeho postavení v rámci donucovacích prostředků specifické a jeho využití by mělo připadat v úvahu právě až v nezbytných případech.

Při použití donucovacích prostředků není také vyloučeno použití vzájemně více donucovacích prostředků, vždy je ale nutné jejich použití za splnění shora uvedených podmínek a současně dodržení bezpečnostních pravidel. Není například možné použít současně elektrický donucovací prostředek a slzotvorný prostředek, neboť při kombinaci těchto dvou donucovacích prostředků hrozí vzplanutí.

V neposlední řadě je policista povinen před použitím donucovacího prostředku vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání, s výstrahou, že bude použito donucovacích prostředků. To neplatí v případě použití prostředku k zabránění odjezdu vozidla. Od výzvy s výstrahou lze upustit v případě, že je ohrožen život nebo zdraví osoby a zákrok nesnese odkladu⁹².

Jednotlivé donucovací prostředky jsou pak v zákoně o Policii ČR vymezeny v ustanovení §52, kdy těmito jsou:

- a) *hmaty, chvaty, údery a kopy,*
- b) *slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek,*
- c) *obušek a jiný úderný prostředek,*
- d) *vrhací prostředek mající povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu s dočasně zneschopňujícími účinky,*
- e) *vrhací prostředek, který nemá povahu zbraně podle § 56 odst. 5,*
- f) *zastavovací pás, zahrazení cesty vozidlem a jiný prostředek k násilnému zastavení vozidla nebo zabránění odjezdu vozidla,*
- g) *vytlačování vozidlem,*
- h) *vytlačování štítem,*
- i) *vytlačování koněm,*
- j) *služební pes,*

---

⁹² Ust. §53 odst. 2 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii ČR

- k) vodní stříkač,*
- l) zásahová výbuška,*
- m) úder střelnou zbraní,*
- n) hrozba namířenou střelnou zbraní,*
- o) varovný výstřel,*
- p) pouta,*
- q) prostředek k zamezení prostorové orientace.*

K donucovacím prostředkům lze uvést ještě omezující ustanovení vycházející z §58, na základě kterého proti zjevně těhotné ženě, osobě vysokého věku, osobě se zjevnou tělesnou vadou nebo chorobou nebo osobě zjevně mladší 15 let policista nesmí použít údery a kopy, slzotvorný, elektrický ani jiný obdobný dočasně zneschopňující prostředek, vrhací prostředek, obušek ani jiný úderný prostředek, který nemá povahu zbraně podle jiného právního předpisu s dočasně zneschopňujícím účinkem, vrhací prostředek, který nemá povahu zbraně podle tohoto zákona, vytlačování vozidlem, vytlačování štítem, služebního psa, zásahovou výbušku, úder střelnou zbraní, hrozbou namířenou střelnou zbraní, varovný výstřel a zbraň s výjimkou případů, kdy útok takové osoby bezprostředně ohrožuje život nebo zdraví policisty anebo jiné osoby nebo hrozí větší škoda na majetku a nebezpečí nelze odvrátit jinak. Shora uvedená omezení se pak nevztahují na použití slzotvorného prostředku, zásahové výbušky a vytlačování vozidlem a štítem v případech, kdy jsou použity proti skupině osob⁹³.

3.5.2.7 Použití zbraně

Použití zbraně je v rámci prostředků, které je policista při výkonu své služby oprávněn použít k dosažení účelu sledovaného zákrokem, prostředkem nejdůležitějším a její použití by vždy mělo být jako ultima ratio, tedy jako poslední možnost, jak může policista dosáhnout cíle sledovaného zákrokem. Podmínky použití zbraně pro potřeby policie definuje ustanovení §56 zákona o Policii ČR. Zákon přitom nedefinuje, zda se jedná o zbraň služební či soukromou, a proto je

---

⁹³ Ust. §58 odst. 1,2 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii ČR

policista při výkonu své služby oprávněn použít i zbraň soukromou. Platí však, že použít smí jen takovou zbraň, pro jejíž použití byl vycvičen⁹⁴.

Každému policistovi je v rámci jeho zařazení do výkonu služby přidělena služební zbraň, kdy jednotlivý policisté pak v rámci služební přípravy absolvují základní kurz na použití zbraně, po jehož úspěšném absolvování je policista oprávněn nosit při výkonu služby přidělenou zbraň a v mezích zákona ji pak následně případně použít. Použití zbraně přitom může použít policista zpravidla pouze, je-li použití jiného donucovacího prostředku zřejmě neúčinné. Policista přitom musí dbát ochrany práva na život deklarovaného jak vnitrostátními právními předpisy tak i mezinárodními právními předpisy, a proto je nutné, aby policista při použití zbraně dbal striktně taxativně zákonem stanovených podmínek, za nichž je k použití zbraně oprávněn. Z prvního odstavce předmětného ustanovení zákona o Policii ČR pak vyplývá, že:

Policista je oprávněn použít zbraň

- a) v nutné obraně nebo v krajní nouzi,*
- b) jestliže se nebezpečný pachatel, proti němuž zakročuje, na jeho výzvu nevzdá nebo se zdráhá opustit svůj úkryt,*
- c) aby zamezil útěku nebezpečného pachatele, jehož nemůže jiným způsobem zadržet,*
- d) nelze-li jinak překonat aktivní odpor směřující ke zmaření jeho závažného zákroku,*
- e) aby odvrátil násilný útok, který ohrožuje střežený nebo chráněný objekt anebo prostor,*
- f) nelze-li jinak zadržet dopravní prostředek, jehož řidič bezohlednou jízdou vážně ohrožuje život nebo zdraví osob a na opětovnou výzvu nebo znamení dané podle jiného právního předpisu¹⁰) nezastaví,*
- g) jestliže osoba, proti níž byl použit donucovací prostředek hrozba namířenou střelnou zbraní nebo varovný výstřel, neuposlechne příkazu policisty směřujícího k zajištění bezpečnosti jeho vlastní nebo jiné osoby, nebo*

---

⁹⁴ ŠKODA, Jindřich. Zákon o policii s komentářem. 2. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-447-3. s. 213

h) ke zneškodnění zvířete ohrožujícího život nebo zdraví osoby.

Ze shora uvedeného mimo jiné vyplývá, že zákon o Policii ČR a nejen tento, ale například i zákon o obecní policii, pracují s pojmy „nebezpečný pachatel“, což je z hlediska použití zbraně pojem velmi důležitý, ale současně je to pojem zcela neurčitý, neboť v žádném právním předpise nelze nalézt definici toho, kdo je nebezpečným pachatelem. Je tedy pouze a jen na policistovi, který v dané konkrétní situaci vyhodnotí daného pachatele, proti němuž zakročuje, na základě objektivních podmínek jako pachatele nebezpečného. K otázce tohoto neurčitého pojmu se vyjádřil ve svém usnesení ze dne 26. 10. 2006 i Nejvyšší soud: *K tomuto výkladu pojmu "nebezpečný pachatel" však lze uvést, že je příliš restriktivní a nepostihuje veškeré případy osob, jež lze za nebezpečné pachatele považovat. Podle názoru Nejvyššího soudu není vyloučeno označit za nebezpečného pachatele za určitých okolností rovněž podnapilého či opilého řidiče (či řidiče, jehož schopnosti bezpečně a spolehlivě ovládat motorové vozidlo jsou podstatně sníženy nebo přímo vyloučeny i jinou látkou způsobilou ovlivnit lidskou psychiku, než je alkohol), který si počíná při řízení motorového vozidla nebezpečně, riskantně a hazardně (např. se pohybuje v hustě zabydlené části obce velmi vysokou rychlostí) a bezprostředně ohrožuje životy a zdraví ostatních účastníků silničního provozu nebo dalších osob⁹⁵.*

Použití zbraně připadá v úvahu v případech, jak je uvedeno již shora, kdy použití jiného donucovacího prostředku by bylo zřejmě neúčinné vyjma písm. g) a h). Současně je policista povinen osobu, proti níž zakročuje, před použitím zbraně vyzvat, aby upustila od svého jednání s výstrahou, že bude použito zbraně. Bez předchozí výzvy může policista použít zbraň jen v případě, že je ohrožen život nebo zdraví policisty nebo jiné osoby a zákrok nesnese odkladu. Výzvu pak také policista nemusí dávat v případech podle písm. f), g), h). Zásadní povinností, kterou při použití zbraně musí policista dodržet je, že musí dbát nutné opatrnosti, zejména neohrozit život jiných osob a co nejvíce šetřit život osoby, proti níž zákrok směřuje.

Předmětné ustanovení §56 pak současně také pracuje s pojmem „zbraň“, kdy podle tohoto ustanovení odstavce pátého se zbraní rozumí zbraň střelná včetně střeliva a doplňků zbraně, vyjma vrhacího prostředku majícího povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu s dočasně zneschopňujícími účinky, dále zbraň bodná a sečná, výbušnina, speciální výbušný předmět, průlomový

---

⁹⁵ Usnesení NS 6 Tdo 798/2006

pyrotechnický prostředek a speciální náloživo. Takto speciálně je vymezená zbraň pro účely právě příslušné hlavy zákona o Policii ČR, neboť podle ust. §111 písm. f) zákona o Policii ČR se zbraní rozumí cokoli, čím je možno učinit útok proti tělu důraznějším.

4 Obecní policie

4.1 Obecní policie a její postavení a označení

Obecní policii lze definovat jako pořádkový orgán obce, který zřizuje a zrušuje zastupitelstvo obce obecně závaznou vyhláškou (pro ilustraci uvádím v Příloze č. 3 obecně závaznou vyhlášku o zřízení městské policie v Klatovech). Jak vyplývá ze zákona o obcích, je obecní policie řazena mezi tzv. zvláštní orgány obce⁹⁶, tedy se jedná o fakultativní orgán obce, který je zřizován na základě ust. §84 odst. 2 písm. q) zákona o obcích za podmínek stanovených zákonem o obecní policii. Nutno uvést, že původní zákon o obecní policii od začátku své účinnosti nevymezoval obecní policii žádné postavení. Změna nastala až z příchodem nového zákona o obcích, tj. od 12. 11. 2000, podle něhož bylo možné zřizovat obecní policii jako organizační složku obce. Následně došlo ke změně také zákona o obecní policii, který jak už je uvedeno výše stanovil, že obecní policie je orgánem obce, čímž bylo jednoznačně definováno postavení obecní policie.⁹⁷ Tuto skutečnost dovodil současně také Krajský soud v Hradci Králové ve svém rozsudku sp. zn. 26 Co 575/2004, v němž uvedl, že: „*Postavení obecní policie nebylo v právním řádu do 11. 11. 2000 nijak definováno. Až s účinností od 12. 11. 2000 (§ 15 odst.4 z.č. 128/2000 Sb. o obcích) se obecní policie stala organizační složkou obce a od 1.1.2003 (z.č. 311/2002 Sb.) orgánem obce. Zákonodárce až tímto posledním jmenovaným předpisem jednoznačně definoval postavení obecní policie, čímž nejen odstranil její dosavadní nejisté právní postavení*“.

Zákon o obecní policii pracuje přímo s označením „obecní policie“, nicméně zároveň poukazuje na to, že v případě, že je obecní policie zřízena obcí, která je městem nebo statutárním městem, a v hlavním městě Praze se označuje jako městská policie⁹⁸. Zde je tedy znatelné propojení zákona o obecní policii a zákona o obecním zřízení (o obcích), kdy na základě tohoto zákona za splnění

⁹⁶ Ust. §5 odst. 1) zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

⁹⁷ VETEŠNÍK, Pavel, Ivo CHAUER a Aleš ZÍDKA. Obecní policie. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-463-3. s. 27-30

⁹⁸ Ust. §1 odst. 4 zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii

daných podmínek mohou některé obce označovány jako města či městysy. V praxi se pak tedy lze setkat s označením v obci a městysu „obecní policie“, v městě, statutárním městě a hl. městě Praze „městská policie“. Toto zúžení na dva typy označení zde zákonodárce použil zejména z hlediska toho, aby nedocházelo k nejednoznačným výkladu a roztržičnosti pojmů a jakkoli jsou tato označení odlišná, jedná se pouze o formální odlišení, které nemá vliv práva a povinnosti jak obecní či městské policie jako takové tak i samotného strážníka⁹⁹. K označení „obecní nebo městská policie“ se vztahuje ještě jedna zajímavost a vlastně možná i nedostatek a to ten, že toto slovní spojení oproti spojení „Policie ČR“ nepoživá žádné ochrany tak, jako je tomu právě u označení „Policie ČR“, kdy zákon o Policii ČR tuto ochranu názvu zaručuje¹⁰⁰. Otázkou pak zůstává, zda by nebylo na místě zvolit u obecní či městské policie jiné označení, které by bylo specifitější a více by rozlišovalo obecní a státní policii, když i zaměstnanec obecní policie je označován jako strážník nikoli jako policista. Současně i veřejnost by více vnímala rozdíl mezi těmito dvěma složkami, které jsou často zaměňovány ať už právě podobností označení či podobností ustrojení.

4.2 Činnost obecní policie

Základem činnosti obecní policie a tedy i důvod k tomu, proč jí obce a města zřizují, je zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku (k tomuto blíže kapitola 2.4) spočívajících zejména v ochraně a bezpečnosti osob a majetku, dohledu nad dodržováním pravidel občanského soužití, dohledu nad dodržováním obecně závazných vyhlášek a nařízení obce, podílení se na dohledu nad bezpečností a plynulostí provozu na pozemních komunikacích, podílení se na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku, dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v rámci obce, odhalování přestupků, jejichž projednávání je v působnosti obce a v neposlední řadě poskytování údajů o obecní policii na požádání Ministerstvu vnitra za účelem zpracování statistických údajů.¹⁰¹

Zajímavostí týkající se činnosti obecní policie je zamyšlení se nad tím, za obecní policie vykonává činnost v samostatné působnosti či přenesené působnosti. Z povahy obecní policie, tedy že je to orgán obce zřizován zastupitelstvem obce, se jeví jako jednoznačné, že by činnost obecní policie měla být vždy činností v rámci

⁹⁹ ŠEBESTA, Patrik. Zákon o obecní policii: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-455-3. s. 33

¹⁰⁰ Ust. §99 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii ČR

¹⁰¹ Ust. §2 zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii

samostatné působnosti, ale ne vždy tomu tak skutečně je. K činnosti obecní policie se prostřednictvím judikatury vyjadřovali v minulosti i soudy, kdy zajímavým se v tomto ohledu jeví názor Krajského soud v Ostravě, který se vyjadřoval k otázce oprávnění strážníka obecní policie podle ust. §17a zákona o obecní policii použít technický prostředek k zabránění odjezdu vozidle, kdy shora označený soud zastal názor, že se jedná o přenesenou působnost, když uvedl, že: „Z uvedeného lze dovodit, že v posuzovaném případě nejde o samostatnou působnost obce, ale o přenesenou působnost, jež je vykonávána orgánem obce, tzn. obecní policií ve smyslu §1 odst. 1 zákona o obecní policii, a vymáhaný nárok plyne ze zvláštního právního předpisu, tzn. z ustanovení §17a odst. 5 zákona o obecní policii, přičemž výši takového nároku upravují další obecně závazné předpisy“¹⁰². Současně se stejný soud ve stejném období vyjádřil ve svém usnesení tak, že se jedná o působnost samostatnou, když uvedl, že: „Pokud obecní policie zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce, lze dovodit, že jde o působnost samostatnou. Tomuto výkladu ostatně odpovídá i okolnost, že obecní policii řídí starosta, případně jiný pověřený člen obecního zastupitelstva. Předmětem řízení jsou v tomto případě náklady za odstranění technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla žalovaného, kterého bylo použito strážníkem městské policie dne 27. 9. 2001. Odvolací soud zde zastává názor, že náklady, jež jsou předmětem tohoto řízení, vznikly v souvislosti s činností městské policie při zabezpečování místních záležitostí týkajících se ochrany veřejného pořádku. Předmět řízení se tedy týká samostatné působnosti obce a nikoli výkonu státní správy, který byl na obec přenesen“.¹⁰³ Otázkou oprávnění strážníka obecní policie odejmout věc dle ust. §17 zákona o obecní policii se zabýval také Nejvyšší soud, který tuto činnost podřadil pod samostatnou působnost svým rozsudkem sp. zn. 28 Cdo 5048/2009 ze dne 24. 5. 2011.

4.3 Organizace a řízení obecní policie

V základní rovině se lze spokojit s výkladem zákona, kdy tedy obecní policii řídí starosta nebo jiný člen zastupitelstva obce pověřený zastupitelstvem obce.¹⁰⁴ Jediným orgánem obce, který má pravomoc řídit obecní policii přímo ze zákona je tedy starosta. Dalším případem může být pak situace, kdy je řízením obecní policie pověřen konkrétní zastupitel, který je zvolen zastupitelstvem obce.

---

¹⁰² Rozsudek 8 Co 148/2004

¹⁰³ Usnesení 42 Co 108/2004

¹⁰⁴ Ust. §3 odst. 1 zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii

Další možností je, že plnění některých úkolů při řízení obecní policie a jednání v pracovněprávních vztazích může být zastupitelstvem svěřeno určenému strážníkovi¹⁰⁵, avšak stále platí, že takto určený strážník je podřízen osobě řídící, tj. starostovi či pověřenému zastupiteli. Toto ustanovení do funkce určeného strážníka lze charakterizovat jako ustanovení do vedoucí funkce v rámci organizační struktury té dané obecní policie, z níž pak dále vyplývají konkrétní činnosti směřující k řízení podřízených strážníků. Z tohoto hlediska je podstatné to, že organizační strukturu obecní policie stanovuje sama obec coby zaměstnavatel prostřednictvím organizačního řádu jako vnitřního předpisu, který má povahu správního aktu¹⁰⁶.

Z takto vytvořeného řízení obecní policie pak přímo vzejde organizační struktura, která je samozřejmě v každé obci individuální a napříč obcemi odlišná, když se odvíjí zejména od velikosti obce a s tím spojené velikosti co do počtu zaměstnanců obecní policie. Pro ilustraci organizačních struktur jsou v přílohách č. 4 a 5 uvedeny organizační struktury dvou rozdílných měst co do jejich velikosti, kdy v prvním případě se jedná o město Plzeň (ca 168.000 obyvatel) a ve druhém o město Frenštát pod Radhoštěm (ca 10.000 obyvatel). Z ilustrovaných organizačních struktur je patrné, jak individuální je organizační struktura obecní policie zejména s ohledem na to, v jak velkém městě se nachází.

4.4 Podmínky pro výkon povolání strážníka obecní policie

Nutno uvést, že zákon o obecní policii je zákonem *lex specialis* vůči zákoníku práce, a proto vedle základních podmínek pro výkon závislé činnosti podle zákoníku práce vyžaduje ještě další specifické podmínky pro výkon povolání strážníka. Tyto obligatorní podmínky pak vychází z ust. §4 zákona o obecní policii, kdy na základě tohoto ustanovení zákona se strážníkem může stát pouze občan České republiky, který je bezúhonný, spolehlivý, starší 18 let, zdravotně způsobilý, dosáhl středního vzdělání s maturitní zkouškou a má osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů resp. osvědčení.

Zajímavostí k tomuto ustanovení zákona je, jak uvádí Šebesta ve svém komentáři k zákonu o obecní policii, že Česká republika je v současnosti fakticky ojedinělým státem v rámci EU, kde pro běžné zaměstnance veřejné správy na pozici

---

¹⁰⁵ Ust. §3 odst. 2 zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii

¹⁰⁶ ŠEBESTA, Patrik. Zákon o obecní policii: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-455-3. s. 66-68

strážníka takto rigidní úprava, neboť v prakticky všech zemích EU je možné, aby policistu místního, lokálního a v mnoha státech i státního policejního sboru vykonával zaměstnanec s občanstvím EU, smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederace¹⁰⁷.

K jednotlivým zásadním podmínkám se věnují kapitoly níže.

4.4.1. Bezúhonnost

Požadavek bezúhonnosti není v podmínkách českého práva nikterak výjimečný požadavek a u strážníka tuto podmínku zohledňuje o to více, když z povahy povolání strážníka obecní policie vyplývá, že jeho hlavním úkolem je zejména ochrana práv zaručených zákony a vynucování plnění povinností stanovených zákony. Bezúhonnost podle zákona o obecní policii je odvozena od bezúhonnosti příslušníků bezpečnostních sborů. Blíže je pak bezúhonnost pro účely povolání strážníka vymezena v ust. §4a, který je vymezen negativně, tedy udává podmínky, za jakých se na danou osobu jako na bezúhonnou nepohlíží.

Bezúhonným pak tedy pro účely tohoto zákona není ten, kdo byl pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin s horní hranicí trestní sazby odnětí svobody vyšší než 5 let nebo k výjimečnému trestu, v posledních 15 letech pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin s horní hranicí trestní sazby odnětí svobody převyšující 2 roky, avšak nepřevyšující 5 let, v posledních 10 letech pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin s horní hranicí trestní sazby odnětí svobody nepřevyšující 2 roky, nebo v posledních 5 letech pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný z nedbalosti, jestliže jeho jednání, kterým spáchal trestný čin, je v rozporu s posláním strážníka podle tohoto zákona. Bezúhonným pro účely tohoto zákona není dále ten, jehož trestní stíhání pro úmyslný trestný čin bylo zastaveno pravomocným rozhodnutím o schválení narovnání a od tohoto zastavení ještě neuplynuly 2 roky, je-li jednání, kterým spáchal trestný čin, v rozporu s posláním strážníka podle tohoto zákona, proti němuž bylo vedeno trestní řízení pro úmyslný trestný čin, ve kterém bylo pravomocně rozhodnuto o podmíněném zastavení trestního stíhání nebo o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání, a to do dne nabytí právní moci rozhodnutí o tom, zda se osvědčil, nebo do uplynutí lhůty, v níž má být rozhodnuto, že se osvědčil, je-li jednání, kterým

---

¹⁰⁷ ŠEBESTA, Patrik. Zákon o obecní policii: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-455-3. s.105-106

spáchal trestný čin, v rozporu s posláním strážníka podle tohoto zákona, nebo jehož trestní stíhání pro provinění bylo zastaveno pravomocným rozhodnutím o odstoupení od trestního stíhání a od tohoto zastavení ještě neuplynuly 2 roky, je-li jednání, kterým spáchal provinění, v rozporu s posláním strážníka podle tohoto zákona¹⁰⁸.

4.4.2 Spolehlivost

Spolehlivost, stejně jako bezúhonnost, zákon o obecní policii vymezuje negativně, kdy přímo z ustanovení §4b zákona o obecní policii jednoznačně vyplývá, kdo pro účely tohoto zákona není považován za spolehlivého. Jedná se o osobu, která byla v posledních 3 letech opakovaně pravomocně uznána vinnou z úmyslného spáchání přestupku nebo jednání, které má znaky přestupku a to na úseku ochrany zdraví před škodlivými účinky návykových látek nebo obdobného přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, na úseku obrany České republiky, proti veřejnému pořádku, proti občanskému soužití, proti majetku, nebo podle zákona o zbraních, jestliže její jednání, kterým spáchala přestupek nebo které má znaky přestupku, je v rozporu s posláním strážníka podle tohoto zákona.¹⁰⁹ Z tohoto ustanovení jsou pak zásadní tři hlavní podmínky a to, že se musí jednat úmyslné spáchání přestupku, musí se jednat o opakované spáchání přestupku a současně jde o jednání, které je v rozporu s posláním strážníka obecní policie. V neposlední řadě jsou zde pak zohledněna také jednání vykazující znaky přestupku, kterého se mohou dopustit osoby podléhající kázeňským trestům a disciplinárním trestům.¹¹⁰ Tuto svou spolehlivost pak osoba dokládá formou čestného prohlášení, přičemž obec je oprávněna vyžádat si opis z rejstříku přestupků a současně také požádat Policejní prezidium České republiky a stanovisko k dané osobě¹¹¹.

4.4.3 zdravotní způsobilost

Stejně jako je tomu u jiných zaměstnavatelů, je osoba ucházející se o zaměstnání na pozici strážníka obecní policie povinna podrobit se lékařské prohlídce za účelem zjištění jejího zdravotního stavu, aby mohlo být posouzeno, zda splňuje kritéria pro výkon tohoto povolání. Povinností zaměstnavatele je dle zákoníku práce nepřipustit, aby zaměstnanec vykonával práce, jejichž náročnost by

---

¹⁰⁸ Ust. §4a odst. 1,2 zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii

¹⁰⁹ Ust. §4b odst. 1 zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii

¹¹⁰ Ust. §4 odst. 5 zák. č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

¹¹¹ Ust. §4b odst. 4,5 zákona o obecní policii

neodpovídala jeho schopnostem a zdravotním způsobilosti.¹¹² Vzhledem k tomu, že zákon o obecní policii je ve vztahu k zákoníku práce zvláštním právním předpisem, pak tento stanovuje podmínky zdravotní způsobilosti samostatně.

Jak vyplývá z ust. §4c zákona o obecní policii, zdravotní způsobilost posuzuje poskytovatel pracovnělékařských služeb a to podle kritérií stanovených vyhláškou č. 444/2008 Sb., o zdravotní způsobilosti uchazeče o zaměstnání strážníka, čekatele a strážníka obecní policie, kterou vydává Ministerstvo vnitra po dohodě s Ministerstvem zdravotnictví. Na základě tohoto prováděcího předpisu se tedy posuzuje zdravotní způsobilost uchazeče, čekatele či strážníka obecní policie, kdy definuje zejména tedy lékařské prohlídky (vstupní, periodická, výstupní) a seznam tělesných a duševních vad či stavů, pro něž není uchazeč, čekatel či strážník zdravotně způsobilý k výkonu zaměstnání u obecní policie. Nutno poukázat na to, že tato vyhláška se vztahuje pouze a jen na uchazeče, čekatele a strážníka obecní policie. Na ostatní zaměstnance v rámci obecní policie se tato kritéria stanovená předmětnou vyhláškou nevztahují¹¹³. Možnost právě úpravy požadavků zdravotní způsobilosti připouští také Nejvyšší soud ve svém rozsudku sp. Zn. 21 Cdo 3075/2012 ze dne 5. 12. 2013, když se vyslovil tak, že: *To, jakých zdravotních předpokladů je třeba pro výkon konkrétní práce, může vyplývat ze všeobecných znalostí o povaze této práce, ale požadavek určité zdravotní způsobilosti může být také stanoven právním předpisem*“.

4.4.4 Odborná způsobilost

Odborná způsobilost je jedna z dalších a velmi podstatných podmínek pro výkon strážníka obecní policie, kdy zákon o obecní policii rozlišuje odbornou způsobilost čekatele a odbornou způsobilost strážníka.¹¹⁴ S odbornou způsobilostí, stejně jako je tomu u zdravotní způsobilosti, pak souvisí další prováděcí předpis, kterým je vyhláška Ministerstva vnitra č. 418/2008 Sb., která je věnována právě zejména odborné způsobilosti a zkušebnímu řádu.

Zajištění získání odborné způsobilosti je pak povinností obce, která má povinnost zabezpečit školení, resp. výcvik čekatele ve vzdělávacím zařízení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy pro přípravu k činnosti strážníka

---

¹¹² Ust. §103 odst. 1 písm. A) zák. č. 262/2006 Sb., zákoník práce

¹¹³ ŠEBESTA, Patrik. Zákon o obecní policii: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-455-3. s. 117-118

¹¹⁴ Ust. §4d a 4e zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii

obecní policie. Současně k tomu, aby mohl čekatel úspěšně složit zkoušku odborné způsobilosti, je povinna obec současně čekateli zajistit výcvik k používání donucovacích prostředků a realizaci oprávnění podle zákona o obecní policii, přičemž tento výcvik provádí buď zařízení MŠMT nebo Policie ČR¹¹⁵.

4.5 Oprávnění a povinnosti strážníka obecní policie

4.5.1 Povinnosti

V obecné rovině vychází povinnosti strážníka jakožto orgánu veřejné moci sloužícího k zajištění místních záležitostí veřejného pořádku ze zákona o obecní policii, kde lze nalézt koncepčně ucelený výčet základních povinností strážníka a to jak v pracovní době tak i mimo tuto pracovní dobu. Činnost obecní policie je založena na zásadě oficiality¹¹⁶, přičemž se zde odráží také zásada legality, kdy tedy strážník je povinen konat ale pouze na základě zákona a v jeho mezích. Povinnosti pak musí být zcela logicky provázány vzájemně s oprávněními, které rovněž zákon vymezuje, kdy tyto musejí být vzájemně vyvážené tak, aby byla zachována adekvátnost zásahů do práv a svobod osob a nedocházelo ke svévoli ze strany strážníka. K oprávněním pak pojednává kapitola 4.5.2.

Jak je uvedeno výše, povinnosti vycházejí ze zákona o obecní policii, konkrétně z ustanovení §6 - §8, kdy výčet povinností je zde vyložen jak pozitivně, tak i negativně. Mezi základní povinnosti pak tedy patří povinnost strážníka dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní, počínat si tak, aby v souvislosti s jeho činností nevznikla osobám bezdůvodná újma, poučít osobu o jejích právech, poskytnout pomoc každému, kdo o ni požádá, provézt úkon nebo zákrok v pracovní době i mimo pracovní dobu, prokázat svoji příslušnost k obecní policii a vyzvat osobu, vůči níž směřuje úkon nebo zákrok¹¹⁷. Lze konstatovat s ohledem na výše uvedené, že základní povinnosti se v mnoha ohledech překrývají z povinnostmi policisty podle zákona o Policii ČR.

4.5.1.1 Povinnost dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní

Už z názvu vyplývá, že působnost tohoto ustanovení vyplývajícího z §6 odst. 1 zákona o obecní policii se vztahuje jak na osoby vůči, kterým strážník jedná, ale současně se vztahuje i na samotného strážníka. Strážník je tedy povinen vystupovat tak, aby byla na jedné straně zaručena zákonnost jeho jednání a

---

¹¹⁵ Ust. §4d odst. 3 zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii

¹¹⁶ Strážník při výkonu veřejné moci je povinen vždy konat

¹¹⁷ Ust. §6-§7 zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii

současně, aby při jeho jednání byly zachovány základní pravidla slušného chování a morálky společností obecně dodržovány a přijímány. Z povahy postavení strážníka jako orgánu veřejné moci je jeho postavení autoritativní, kdy však musí jeho jednání mít vždy oporu v zákoně, aby nedocházelo k narušení právě zásady legality. Současně je strážník povinen počínat si tak, aby jeho jednáním, tzn. rozhodnutím provést úkon nebo zákrok případně neprovést jej, nevznikla v souvislosti s tím osobě bezdůvodná újma, tedy uplatnit při svém jednání zásadu přiměřenosti. Zkoumání toho, zda tato bezdůvodná újma vznikla, bude vždy individuální případ od případu, neboť nelze plošně definovat, co vlastně ona bezdůvodná újma přesně je. Zásada přiměřenosti postupu strážníka a uplatňování jeho pravomoci při zasahování do práv a svobod vyplývá též z čl. 1 odst. 1 Ústavy, podle nějž veřejná moc musí vystupovat v souladu s pravidly právního státu a musí zachovávat rovnováhu mezi obecným zájmem společnosti a ochranou základních práv jednotlivce¹¹⁸.

4.5.1.2 Zásada poučovací

V obecné rovině tato zásada s ohledem na ochranu práv a svobod osoby vychází z obecného požadavku právního státu. Své zakotvení má pak dále ve správním řádu, kdy správní orgán v souvislosti se svým úkolem poskytne dotčené osobě přiměřené poučení o jejích právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonu a osobním poměrům dotčené osoby potřebné¹¹⁹.

Tato zásada vyjádřena v ust. §6 odst. 2 zákona o obecní policii je tedy procesním úkonem strážníka, jejíž opomenutí či cílené nepoužití pak v důsledku může vést k nezákonnosti provedeného úkonu či zákroku, což v důsledku může vést například k nepřipustnosti či podáním žaloby a odškodnění za nezákonný zásah či nesprávný úřední postup podanou osobou, vůči níž úkon nebo zákrok směřoval. Zákon o obecní policii samozřejmě, stejně jako je tomu v zákoně o Policii ČR, pracuje s možností, že ne vždy bude možno poučit osobu před započítáním úkonu nebo zákroku, a proto umožňuje provést toto poučení i ex post, jakmile to okolnosti dovolí, tzn. bezprostředně po ukončení úkonu nebo zákroku. Opět je nutno

---

¹¹⁸ ŠEBESTA, Patrik. Zákon o obecní policii: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-455-3. s. 139

¹¹⁹ Ust. §4 odst. 2 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád

individuálně posoudit, zda v daném případě okolnosti byly takového rázu, že nebylo možnost poučit osobu před jejich započítím¹²⁰.

4.5.1.3 Zásada poskytnutí pomoci

Zásada poskytnutí pomoci je zde odrazem toho, že strážník je orgánem veřejné moci a je tedy v rámci svého postavení a jeho působnost zřízena pro potřeby veřejnosti. Z toho pak v souladu s ust. §6 odst. 3 vyplývá právo osoby požádat strážníka o pomoc a současně povinnost strážníka této žádosti v rámci svých povinností a oprávnění vyhovět. Strážník je tak samozřejmě omezen co do svých zákonných povinností a oprávnění, tudíž nelze po něm požadovat, aby jednal nad rámec těchto zákonem stanovených povinností a oprávnění¹²¹.

4.5.1.4 Povinnost provést zákrok nebo úkon

Při provádění úkonů či zákroku strážníkem obecní policie je nutno uvést, že toto jednání, ať úkon nebo zákrok, vychází právě z jeho povinností a oprávnění, která mají oporu v zákoně, tedy při svém jednání musí strážník dbát na to, aby dodržel právní zásady uvedené v zákoně o obecní policii, přičemž však ale musí dbát subsidiárně na dodržování právních zásad vycházejících z celého ústavního pořádku ČR, nelze se tedy spokojit pouze se zásadami přímo uvedenými v zákoně o obecní policii. V kontextu ke shora uvedenému pak lze uvést dva zásadní právní principy, kterými jsou „*In dubio pro liberate*“¹²² a „*In dubio mitius*“¹²³.

Povinnost provést zákrok nebo úkon vychází z ustanovení §7 zákona o obecní policii, kdy zákon rozeznává dvě možnosti, kdy je povinen strážník zákrok nebo úkon provést, přičemž současně stanovuje taxativní výčet podmínek, při jejichž naplnění je této povinnosti zproštěn.

První situací je pak z pohledu zákona ta, kdy je strážník v pracovní době, kdy v tuto dobu má povinnost provést zákrok nebo úkon v případech, kdy je páčán či je důvodné podezření, že je páčán, trestný čin nebo přestupek, což logicky

---

¹²⁰ ŠEBESTA, Patrik. Zákon o obecní policii: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-455-3. s. 140

¹²¹ ŠEBESTA, Patrik. Zákon o obecní policii: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-455-3. s. 140

¹²² Právní princip vyjadřující zásadu, že je-li k dispozici více výkladů veřejnoprávní normy, je třeba volit ten, který co nejméně zasahuje do daného základního práva či svobody.

¹²³ Právní princip vyjadřující, že pokud vedle sebe stojí dvě možnosti, z nich jedna je mírnější, musí se aplikovat mírnější.

vychází už z povahy povolání strážníka jak orgánu zejména dohlížejícího nad dodržování právních předpisů.

Druhou zákonem vymezenou situací je pak povinnost strážníka provést zákrok i mimo pracovní dobu (v porovnání s předchozím odstavcem je zde patrná změna, kdy mimo pracovní dobu je strážník povinen provést pouze zákrok), a to je v případech, kdy je páčán trestní čin nebo přestupek. Tato povinnost však strážníkovi ukládá jednat jen v případě, že je bezprostředně ohrožen život, zdraví nebo majetek a současně mu dává možnost zákrok neprovést a namísto toho učinit jiné opatření spočívající zejména ve vyrozumění útvaru Policie ČR.

Současně je k tomuto nutno dodat, že z ustanovení §8 zákona o obecní policii pak vyplývají situace, za kterých strážník není zákrok nebo úkon povinen provést.

První odstavec čítá tři taxativně vyjmenované situace, kdy strážník povinnost provést zákrok nebo úkon nemá. První z nich je to situace, kdy je strážník pod vlivem léků nebo jiných látek, které závažným způsobem snižují jeho schopnost k jednání. Zde bylo zákonodárcem mířeno zejména na situaci, kdy strážník je v pracovní neschopnosti a s ohledem na to, že v této pracovní neschopnosti může být pod vlivem léků či jiných látek, nelze od něj legitimně a zcela racionálně očekávat, že zákrok nebo úkon provede. Rozhodně pod tento výklad nelze podřadit ovlivnění strážníka například zakázanou návykovou látkou v důsledku níž by byl ovlivněn. Druhou situací je ta, kdy strážník není k provedení zákroku nebo úkonu odborně vyškolen či vycvičen, přičemž povaha takového zákroku nebo úkonu toto odborné vyškolení či případný výcvik vyžaduje. Toto ustanovení je kombinací jak ochrany strážníka samotného tak ale i ochrany obecní potažmo městské policie jako takové, neboť na jedné straně je to vlastně zajištění vůči veřejnosti tím, že strážníci jsou odborně pro výkon své profese vyškoleni a vycvičeni a na straně druhé je to zajištění pro samotného strážníka, který není povinen zasáhnout v případech, kdy takovým odborným proškolením či výcvikem nedisponuje, neboť v případě špatně provedeného zákroku či úkonu spočívajícím ať už v jeho nezákonnosti či jeho nepřiměřenosti, by splnění či nesplnění této podmínky přímo souviselo s nárokem na uplatnění škody osobou, proti níž zákrok nebo úkon směřoval a strážník by se v takové situaci vystavoval riziku potrestání jeho samotného, neboť by zasahoval v situaci, kdy takto zasáhnout vůbec neměl. Třetí situací je ta, kdy je z povahy zákroku nebo úkonu zřejmé, že jej strážník

nemůže úspěšně dokončit. Jsou to situace, kdy by měl například zasáhnout proti skupině osob, čímž by se dostal do početní nevýhody nebo pokud by měl zasáhnout v případě, že riziko zásahu je příliš vysoké. Toto ustanovení ponechává rozhodnutí, zda učinit zákrok nebo úkon, v gesci samotného strážníka a na jeho vyhodnocení¹²⁴.

Druhý odstavec pak směřuje na situaci, kdy by provedením zákroku nebo úkonu došlo k maření úkolů bezpečnostního sboru. Toto ustanovení je závislé na komunikaci a spolupráci napříč jednotlivými bezpečnostními sbory a obecní policií, kdy je nutné, aby obecní policie respektive strážníci byli informováni o tom, že nemají provádět v dané situaci zákrok nebo úkon, neboť by tím ohrozili jiný sledovaný záměr, který je v zájmu jiného bezpečnostního sboru zpravidla tedy Policie ČR. Specifikem pak bude provedení zákroku nebo úkonu v případech krajní nouze či nutné obrany.

4.5.1.5 Prokázání příslušnosti

V případě strážníka obecní policie se prokázáním příslušnosti rozumí jasná identifikace na základě služebního stejnokroje, služebního odznaku, identifikačního čísla a názvem příslušné obce. Současně také služební dopravní prostředek musí být jednoznačně identifikovatelný. Vzory a pravidla pro označení strážníků obecní policie stejně jako dopravních prostředků obecní policie jsou upraveny prováděcí vyhláškou k zákonu o obecní policii č. 418/2008 Sb¹²⁵.

Za zmínku určitě stojí odst. 3 ust. §9 zákona o obecní policii, který uvádí že: „...*Stejnokroj nesmí být zaměnitelný se stejnokrojem vymezeným zvláštním zákonem*“ Zde je viditelný jasný záměr zákonodárce předcházet k tomu, aby strážníci obecní policie nebyly zaměňováni s příslušníky jiných bezpečnostních sborů zejména pak s policisty státními. Dle mého názoru je právě tato podmínka v dnešní době ne zcela dodržována, neboť se velmi často lze setkat s poměrně velkou podobností služebního stejnokroje strážníků obecní respektive městské policie a policistů Policie ČR. Zejména se to pak týká prvosledových hlídek Policie ČR, které používají stejnokroj tmavé barvy spolu s taktickými doplňky a označením „POLICIE“, kdy jsou takto oděni velmi často právě i strážníci, kteří v mnoha případech používají také tmavé stejnokroje s taktickými doplňky s označením „OBECNÍ či MĚSTSKÁ POLICIE“. Z pohledu veřejnosti pak toto může vést

---

¹²⁴ ŠEBESTA, Patrik. Zákon o obecní policii: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-455-3. s. 149-150

¹²⁵ Ust. § 9 zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii

k častým záměnám policistů a strážníků, což se v důsledku často vyznačuje nepochopením rozdílů mezi strážníky a policisty veřejností.

4.5.1.6 Zákonná výzva

Stejně jako policista státní má strážník povinnost osobu, vůči níž nějakým způsobem jedná, před započítím svého jednání tuto osobu vyzvat ať už k jednání či zdržení se nějakého jednání vyplývajících z právních předpisů slovy „Jménem zákona“. Na jedné straně se tedy jedná o povinnost strážníka vyzvat osobu na straně druhé pak povinnost osoby takovou výzvu uposlechnout. I zde je nutno poukázat na presumpci správnosti, tedy nezákonnosti ze strany strážníka se lze dovolávat až ex post. Samozřejmě toto oprávnění a také jeho omezení vychází jak ze zákona o obecní policii tak i z ústavních předpisů, kterými jsou Ústava ČR a Listina základních práv a svobod ČR, kdy je nutno dbát nad dodržováním zásady legality ze strany strážníka. Opět je zde zohledněna situace, kdy zákrok nesnese odkladu či povaha zákroku neumožňuje osobu vyzvat a těchto případech strážník tuto povinnost nemá¹²⁶.

4.5.2 Oprávnění

Oprávnění strážníka je odrazem instrumentů, které má strážník k dispozici při výkonu jeho pravomoci, kdy tyto vycházejí v obecné rovině ze zákona o obecní policii konkrétně z ust. §11 a násl. Zde jsou vymezena základní oprávnění, kterým se také bude práce v níže uvedených podkapitolách věnovat. Nutno uvést, že se jedná pouze o výčet oprávnění dle zákona o obecní policii. Strážníci při výkonu své pravomoci jsou stejně jako policisté Policie ČR nadáni oprávněními i na základě mnoha jiných předpisů, ať už se jedná o oprávnění podle zákona o provozu na pozemních komunikacích, tabákového zákona či správního řádu a dalších. Účelem této práce pak není rozebírat všechna jednotlivá oprávnění dle zákona o obecní policii, ale budou zde vyzdvížena ta z pohledu autora zásadní oprávnění a to jak dle zákona o obecní policii tak i dalších právních předpisů, neboť veřejnost v souvislosti s oprávněním strážníků není dostatečně edukována a často není zcela správně chápáno v důsledku toho postavení strážníků obecních či městských policií. Z pohledu zákona o obecní policii jsou oprávněními strážníka požadovat podání vysvětlení, požadovat prokázání totožnosti, předvést osobu, vyzvat osobu k vydání zbraně a oprávnění zbraň odebrat, zakázat vstup na určená místa, otevřít

---

¹²⁶ Ust. §7 odst. 4,5 zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii

byt nebo jiný uzavřený prostor, vyzvat osobu k vydání věci a oprávnění věc odebrat, oprávnění ke vstupu, oprávnění v provozu na pozemních komunikacích a zadržení tabulek státní poznávací značky a zabránění v jízdě motorového vozidla. Dalšími oprávněními, kterým bude věnována pozornost, jsou donucovací prostředky a jejich použití a použití služebního psa a služební zbraně strážníkem.

4.5.2.1 Oprávnění požadovat vysvětlení

Oprávnění požadovat po konkrétní osobě vysvětlení je jedno ze základních oprávnění strážníka, které vyplývá z ust. § 11 zákona o obecní policii. Ve vztahu k tomuto ustanovení je nutno vytyčit důležité podmínky, za nichž je strážník obecní či městské policie vysvětlení oprávněn požadovat.

Podání vysvětlení je strážník oprávněn požadovat po jakékoli osobě, o níž se domnívá, že může svou výpovědí přispět k objasnění skutečností důležitých pro odhalení přestupku nebo jednání, které má znaky přestupku či jeho pachatele. Z tohoto oprávnění pak plynou zásadní podmínky vyplývající z předmětného ustanovení. Tou asi nejzásadnější a lidmi obecně často opomíjená je, že osoba, od níž je vysvětlení požadováno, je povinna této výzvě vyhovět, což dokládá nejen zákon ale současně i například Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku 1 As 32/2008-116 ze dne 5. 6. 2008. Stěžejní výjimkou je pak právo osoby, od níž je vysvětlení požadováno, odepřít vysvětlení v případě, kdy by jí sobě, svému příbuznému v pokolení přímém, svému sourozenci, osvojiteli, osvojenci, manželu nebo druhu anebo jiným osobám v poměru rodinném nebo obdobném, jejichž újmu by právem pocítovala jako vlastní, způsobila nebezpečí trestního stíhání nebo nebezpečí postihu za přestupek¹²⁷. Podání vysvětlení pak nesmí být požadováno po osobě, která by jí porušila státem uloženou nebo státem uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byla této povinnosti příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má, zproštěna¹²⁸. Současně je pak strážník povinen osobu, od níž vysvětlení požaduje, tuto řádně poučit právě o možnosti odepřít podání vysvětlení a v neposlední řadě má pak strážník povinnost o podaném vysvětlení sepsat úřední záznam.

---

¹²⁷ Ust. §11 odst. 4 zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii

¹²⁸ Ust. §11 odst. 5 zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii

4.5.2.2 Oprávnění prokázání totožnosti

K tomuto oprávnění strážníka obecní policie jako zásadní osvětlit, co se rozumí prokázáním totožnosti dle zákona o obecní policii, tedy, že je to prokázání jména, popřípadě jmen, příjmení, data narození, rodného čísla, bylo-li přiděleno, a adresy místa trvalého pobytu nebo bydliště¹²⁹. Nutno uvést, že strážník není oprávněn požadovat po osobě předložení občanského průkazu či jiného průkazu totožnosti, neboť žádná povinnost občana nosit občanský průkaz stanovena není, tedy nemít u sebe občanský průkaz je v zásadě projevem legální licence dle čl. 2 odst. 4 Ústavy a čl. 2 odst. 3 LZPS, čímž však není dotčena povinnost cizince dle ust. §103 písm. d) zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky.

Zákon pak stanovuje taxativní výčet podmínek, za nichž je strážník oprávněn prokázat totožnost od osoby požadovat, kdy se jedná o případy, kdy jde osobu, vůči které provádí úkon k plnění úkolů obecní policie, o osobu podezřelou ze spáchání trestného činu nebo přestupku, o osobu, od níž bude třeba požadovat vysvětlení, o osobu, která odpovídá popisu osoby hledané policií nebo osoby pohřešované, na žádost jiné osoby, jestliže tato osoba má na zjištění totožnosti právní zájem, o osobu, která žádá o prokázání totožnosti podle věty předchozí, o osobu, která oznamuje podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku. Povinností osoby je stejně jako u podání vysvětlení výzvy k prokázání totožnosti vyhovět, neboť v opačném případě má strážník oprávnění osobu předvést na Policii ČR za účelem zjištění její totožnosti¹³⁰.

4.5.2.3 Oprávnění otevřít byt či jiný prostor a oprávnění ke vstupu

Tato podkapitola se věnuje v první řadě oprávnění strážníka k otevření a vstupu do bytu či jiného uzavřeného prostoru dle ust. §16 zákona o obecní policii a dále pak oprávnění ke vstupu dle ust. §17c zákona o obecní policii.

V prvním případě tedy otevření bytu či jiného prostoru připadá z hlediska litery zákona v případech, kdy je důvodná obava, že je ohrožen život nebo zdraví osob anebo hrozí-li větší škoda na majetku, tj. škoda nejméně 100.000,- Kč¹³¹. Vždy tedy musí být splněna podmínka toho, že strážník musí mít důvodnou obavu, že jedna ze dvou shora uvedených podmínek hrozí a to zejména s ohledem nedotknutelnost obydlí dle čl. 12 odst. 1 Ústavy. Dalšími povinnostmi jsou pak,

¹²⁹ Ust. §12 odst. 1 věta první zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii

¹³⁰ Ust. §12 odst. 2 zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii

¹³¹ Ust. §138 odst. 1 písm. c) zák. č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

nehrozí-li nebezpečí z prodlení, zajistit nezúčastněnou osobu a následně vyrozumět uživatele bytu či jinou oprávněnou osobu a byt zabezpečit proti vzniku dalších škod a v neposlední řadě o otevření a provedených opatřeních sepsat úřední záznam. Na místě je také zdůraznit, že zákon o obecní policii žádným způsobem neupravuje, co se rozumí bytem a jiným prostorem. Z pohledu právní teorie lze za byt považovat nejen obytné místnosti sloužící k trvalému bydlení ale současně i ty k bydlení přechodnému, jako jsou například hotelové pokoje či vysokoškolské koleje. Z toho pak vyplývá i vymezení jiného uzavřeného prostoru, což jsou ostatní místnosti určené k jinému účelu než k bydlení.

Druhým oprávněním je pak vstup do živnostenské provozovny, herny, kasina a dalších prostor, kde jsou provozovány hazardní hry. Toto oprávnění připadá v případech, kdy dochází k plnění úkolů obecní policie a to jak v provozní době tak i mimo tuto provozní dobu, přičemž mimo provozní dobu je strážník oprávněn ke vstupu pouze za předpokladu, je-li to nezbytné z důvodu zajištění veřejného pořádku či v případech, kdy je podezření, že jsou v takovém provozu osobám mladším 18 let podávány alkoholické či tabákové výrobky nebo je zde umožněno těmto osobám jejich užívání, případně se zde taková osoba účastní hazardních her. Je pak povinností každého umožnit a strpět takový vstup ze strany strážníka, přičemž ten si může v případě nutnosti zjednat přístup i za použití síly.

4.5.2.4 Zadržení tabulek RZ a zabránění v jízdě motorového vozidla

Tento institut byl nejen do zákona o obecní policii zaveden novelou č. 418/2021 Sb., změna zákona o Policii ČR, zákona o Celní správě ČR a dalších souvisejících zákonů, kdy hlavním záměrem vztahujícímu se k tomuto ustanovení bylo zefektivnit vymáhání neuhrazených pokut ze strany právě řidičů přestupců. Samotné zadržení tabulek státní poznávací značky jinak legislativně řečeno registrační značky je upraveno v ust. §17e, ale nutno dodat, že toto přímo navazuje na ust. §17d, neboť samotné zadržení tabulek registrační značky je strážníkem možné jen v případě, kdy je přestupek přestupce evidován na území této obce, což přímo souvisí právě s místní působností obecní policie. Samotné zadržení tabulek registrační značky pak připadá jako poslední nástroj k přinucení přestupce uhradit nedoplatek. Řidič je tedy v první řadě vyzván k úhradě nedoplatku, následně případně k vydání tabulek registrační značky a až následně se přistupuje, je-li to nutné k odejmutí tabulek případně i k zabránění motorovému vozidlu v jízdě použitím technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla.

4.5.2.5 Donucovací prostředky, jejich použití, použití služebního psa

Donucovacího prostředku coby represivního oprávnění strážníka, jehož použití je stanoveno v ust. §18 a 18a lze užit vždy jen v případech, kdy je to v zájmu ochrany bezpečnosti jiné osoby nebo své vlastní, k ochraně majetku nebo k zabránění výtržnosti, rvačce nebo jinému jednání, kterým je vážné narušován veřejný pořádek.¹³² Je tedy na vyhodnocení samotným strážníkem v každé individuální situaci, zda jsou splněny podmínky pro použití donucovacího prostředku či nikoli. Použití donucovacího prostředku je pak vázáno na splnění zákonných podmínek, zejména tedy je jejich použití spojeno s výzvou s výstrahou, že při neuposlechnutí bude použito donucovacích prostředků a to takových, kterými bude dosaženo účelu sledovaného zákrokem a současně nesmí být osobě, vůči níž je zákrok směřován, způsobena újma zřejmě nepřiměřená povaze a nebezpečnosti jejího protiprávního jednání. Od výzvy lze upustit v případech, kdy zákrok nesnese odkladu a výzva se současně neuzívá z logiky věci při použití donucovacího prostředku technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla. Omezení použití donucovacích prostředků pak vyplývá z ust. §22, kdy nelze použít donucovací prostředek například proti těhotné ženě či osobě zjevně mladší 15 let, kdy i zde je ale výjimka a tou jsou situace, kdy dochází k bezprostřednímu ohrožení života a zdraví strážníka nebo jiných osob, anebo hrozí větší škoda na majetku a nelze-li nebezpečí odvrátit jinak. Jednotlivými donucovacími prostředky jsou pak hmaty, chvaty, údery a kopy, slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek, obušek a jiný úderný prostředek, pouta, úder služební zbraní, hrozba namířenou služební zbraní, varovný výstřel ze služební zbraně, technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla.

Použití psa je pak v zásadě vzato specifickým donucovacím prostředkem vedle shora zmíněných, kdy se subsidiárně použijí ustanovení vztahující se k donucovacím prostředkům. Stejně jako strážník musí být vyškolen a osvědčen k používání jednotlivých donucovacích prostředků, tak i pes musí být osvědčen, kdy za tímto účelem je osvědčen policií.

4.5.2.6 Služební zbraň a její použití

Jak vyplývá ze zákona o obecní policii konkrétně z ust. §20 a násl., zákonodárce předpokládá, že strážníci obecních či městských policií budou při své

---

¹³² Ust. §18 odst. 2 zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii

činnosti vyzbrojení služební zbraní a proto upravuje podmínky jejího použití. Nutno uvést, že povinnost mít vyzbrojenou obecní policii ze zákona nevyplývá, je to pouze oprávnění a je plně v kompetenci zřizovatele obecní či městské policie, zda daná obecní či městská policie bude v dané obci ozbrojena či nikoli a v případě, že se obec rozhodne mít obecní policii vyzbrojenou, pak dále postupuje podle zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu¹³³.

K otázce služební zbraně se vztahují dvě zásadní podmínky, a to, že k tomu, aby obec mohla vůbec nakládat se střelnými zbraněmi, musí být držitelem zbrojní licence¹³⁴ a to podle písm. j) tedy k zabezpečování úkolů podle zvláštního právního předpisu, kterým je právě zákon o obecní policii. Druhou zásadní podmínkou je pak to, že obec jako držitel zbrojní licence je povinna zajistit, aby zbraň držel a nosil pouze zaměstnanec obce, který má zbrojní průkaz¹³⁵ příslušné skupiny¹³⁶. Touto příslušnou skupinou vztahující se ke zbrojnímu průkazu se pak pro účely výkonu povolání strážníka obecní policie rozumí skupina D, což je tedy zbrojní průkaz pro výkon zaměstnání nebo povolání.¹³⁷ V neposlední řadě je pak povinností obce ustanovit funkci zbrojíře, což je fyzická osoba, která je v pracovním poměru k obci a odpovídá za to, že se zbraněmi je nakládáno v souladu se zákonem o zbraních. Povinnosti zbrojíře stejně jako zřízení jeho funkce vyplývají ze zákona o zbraních¹³⁸.

Samotné použití služební zbraně pak vyplývá z již zmiňovaného ust. §20 zákona o obecní policii, tedy je to v případě nutné obrany či krajní nouze nebo, aby strážník zamezil útěku nebezpečného pachatele, jehož nemůže jiným způsobem zadržet a zároveň použití donucovacích prostředků by bylo v tomto případě zřejmě neúčinné. Další povinností je pak osobu před použitím služební zbraně vyzvat, aby upustila od svého jednání s výstrahou, že bude použito služební zbraně, kdy od této

---

¹³³ VETEŠNÍK, Pavel, Ivo CHAUER a Aleš ZÍDKA. Obecní policie. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-463-3. s.178

¹³⁴ Ust. §31 zák. č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu: „Zbrojní licence je veřejná listina, která právnickou osobu nebo fyzickou osobu opravňuje k nabytí vlastnictví a přechovávání zbraní nebo střeliva v rozsahu oprávnění stanovených pro jednotlivé skupiny zbrojní licence. Zbrojní licence se rozlišují podle důvodů užívání zbraní nebo střeliva a rozsahu oprávnění do skupin“.

¹³⁵ Ust. §16 odst. 1 zák. č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu: „Zbrojní průkaz je veřejná listina, která fyzickou osobu opravňuje k nabytí vlastnictví a držení zbraně nebo střeliva do těchto zbraní v rozsahu oprávnění stanovených pro jednotlivé skupiny zbrojního průkazu a v rozsahu těchto oprávnění k jejich nošení. Doba platnosti zbrojního průkazu je 10 let. Zbrojní průkaz lze vydat podle posudku o zdravotní způsobilosti s dobou platnosti kratší než 10 let“.

¹³⁶ Ust. §39 odst. 1 písm. c) zák. č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu.

¹³⁷ Ust. §16 odst. 2 písm. d) zák. č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu

¹³⁸ Ust. § 39 odst. 1 a ust. §40 zák. č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu

výzvy lze upustit jen v případě, že je ohrožen život nebo zdraví strážníka nebo jiné osoby a zákrok nesnese odkladu. Opět je zde patrný kumulativní výčet podmínek, za nichž lze od výzvy upustit. Při použití služební zbraně je pak strážník povinen dbát nutné opatrnosti, aby svým jednáním neohrozil život jiných osob a co nejvíce šetřil život a zdraví osoby, proti níž zakročuje.

5 Community policing

Termín „community policing“¹³⁹ se začal, coby termín označující moderní filosofii policejní práce, objevovat v 70. letech, kdy se objevil jako kritická reakce na do té doby policejní styl práce, jehož hlavními aktivitami byla detekce trestných činů, na ně navazující zásahy a jejich následná dokumentace. Tento nový styl byl reakcí na dosud zavedenou policejní činnost, kdy byl zastáván názor, že je nutné změnit policejní činnost v mnoha rovinách, aby činnost policie zastávala více proaktivní přístup a aby byla činnost policie blíže veřejnosti spočívající například v návratu k pěším hlídkám, kladení většího důrazu na vztahy s obyvatelstvem či chápání policejní práce jako služby veřejnosti a ne pouze jako represivní činnost. Filosofie community policing zaujímá ten postoj, že pokud se odstraní příčiny a příhodné podmínky pro páchaní kriminality, její páchaní tím klesá, jinak řečeno, že prevence je nejdůležitější a primární činností policejních složek. Toto pojetí policejní činnosti je opakem toho, co bylo dosud uznáváno, kdy policejní činnost byla založena na dopadání pachatelů a řešení kriminálních činů až ex post a zásadně chyběla právě preventivní činnost těchto složek. Proto nová filosofická strategie community policing prosazující tzv. proaktivní přístup k policejní práci stojí na tom, že výsledkem kvalitní policejní práce není vysoký počet zadržených pachatelů, ale absence zločinu a pocit bezpečí v prostředí komunity a mezi občany. S tím souvisí podstata z tohoto vyplývající policejní činnosti založena na co nejvyšší spolupráci s komunitou, která spočívá v tom, že konkrétní policista (v pojetí dnešní služby u Policie ČR lze uvést například právě „okrskáře“ v rámci obchůzkové služby vykonávané v rámci služby pořádkové policie – k tomuto blíže v kapitole 3.3.2) má na starost své území, v němž se stará a současně zodpovídá za stav bezpečnosti. Vztah mezi policisty a veřejností je pak v pojetí této filosofie stěžejní, neboť policie pro svou činnost potřebuje spolupracující veřejnost schopnou podílet se a nést zodpovědnost za bezpečnostní situaci ve svém okolí. Policisté by při tomto

---

¹³⁹ Termín „Community policing“ nemá žádný oficiální přesný překlad do češtiny, lze jej vyjádřit jako „Policie jako služba veřejnosti“, „Vstřícná policie“ či „Komunitní policie“

stylu práce měli naplnit šest zásadních kritérií, které od nich občané na místní úrovni budou vyžadovat, kdy těmito jsou laskavost a ochota, spolehlivost a hodnověrnost, vnímavost a přístupnost, schopnost a kvalifikaci, odpovídající vystupování a čestnost a spravedlnost^{140 141}.

I policie v České republice se připojila, resp. přihlásila ke strategii community policing, která je založena na spolupráci jak mezi policisty a občany, tak současně mezi policisty a institucemi, na odpovědnosti policistů vůči obyvatelům ve spravované oblasti, dále na strategii naplňování této odpovědnosti zaměřené především na prevenci kriminality a v neposlední řadě na iniciativě policistů, kdy policisté v rámci své činnosti budou aktivně vyhledávat, zmírňovat, zabráňovat či předcházet páčání kriminální činnosti. Ze strategie community policing vychází pak jako velmi zásadní právě občůzková služba, kdy přítomnost policisty přímo ve svěřené lokalitě a mezi jejími občany dává policistovi možnost pružně reagovat na podněty těchto obyvatel s hlubokou znalostí problému a současně policistu zavazuje konkrétními vztahy a konkrétní odpovědností, kdy činnost policisty se stává více osobní a je zde vytěsněn prvek anonymity mezi občany a konkrétním policistou. Policistova práce je pak založena na osobní a místní znalosti, v rámci které má být jeho snaho zejména prevence a předcházení páčání kriminální činnosti či hledání důvodů, proč v daném místě k této kriminální činnosti dochází a současně snaha odstranit důvody, na jejichž základě právě dochází ke kriminální činnosti či poškozování práv občů. Takto je strategie ale současně postavena i z pozice občana, který v případě, že má pocit, že je v jeho místě bydliště či jeho okolí nějaký problém, může se obrátit na místně příslušného policistu, který má toto území na starosti s žádostí o řešení takového problému¹⁴².

Takto postavená strategie ale současně také stojí na dostatečném počtu policistů zařazených právě na obvodních či místních odděleních, v rámci kterých je občůzková služba vykonávána a s ohledem na to, že právě v rámci těchto útvarů policie v současné době chybí v některých případech i značné personální kapacity, nelze očekávat úspěšné naplňování strategie community policing v praxi.

---

¹⁴⁰ Takto vymezil oněch šest kritérií jeden z předních policejních vědců Stephen Mastrofski

¹⁴¹ SKALNÍK, Ondřej, Martin HRINKO a Daniela JASOVSKÁ, TOŠOVSKÝ, Michal, ed. Čtení o community policing: soubor textů. Praha: ProPolice, 2010. ISBN 978-80-87110-20-1. s.23-25

¹⁴² SKALNÍK, Ondřej, Martin HRINKO a Daniela JASOVSKÁ, TOŠOVSKÝ, Michal, ed. Čtení o community policing: soubor textů. Praha: ProPolice, 2010. ISBN 978-80-87110-20-1. s.9-10

Strategie community policing byla do praxe v rámci policejní činnosti v České republice aplikována vnitřním právním předpisem policejního prezidenta a to konkrétně závazného pokynu policejního prezidenta č. 211/2008. V současné době již tento vnitřní předpis není účinný, přesto však svou činností policie i v dnešní době naplňuje v určitých aspektech tuto strategii. Policie se v dnešní době snaží být občanů co nejlíže, snaží se být transparentní a snaží se nebýt veřejností chápána stále jen pouze jako represivní složka. Otázkou, která se nabízí, je, zda se toto policii jejím postojem vůči veřejnosti daří naplňovat. Nutno uvést, že téměř tři leté období pandemie covid-19 tomuto příliš, tak jako mnoha jiným věcem, nepomohla, neboť policisté byly veřejností velmi často chápáni jako orgán velmi represivní až šikanující v souvislosti s vymáháním přijatých a účinných nařízení vlády vydávaných v této době. Mnoho občanů si stále neuvědomuje příliš podstatu policejní činnosti, kterou je zejména kontrola dodržování právních předpisů, nikoli jejich tvorba, a že policisté musí v případech jejich porušení jednat tak, jak jim ukládá zákon a tak jak se zavázali činit ve svém slibu, který složili. V současné době s příchodem nového policejního prezidenta je policie v rámci své činnosti zaměřena především na prevenci a na to „být vidět“. Závěrem bych dodal, že pověst policie je zcela jistě na lepší úrovni, než tomu bývalo v minulosti, současně však je v rámci všech složek integrovaného záchranného systému chápána jako ta „nejméně oblíbená“, což ale s ohledem na její činnost není nic překvapujícího a do budoucna ani nelze předpokládat, že by toto dosáhlo nějakého přílišného zlepšení, přestože policie v mnoha případech vykonává činnost, která zdaleka není represivní.

6 Spolupráce mezi PČR, OP a obcí

Vztahy mezi Policií ČR, obecní policií resp. městskou policií a obcí vzájemně vznikají z povahy výkonu jejich činnosti a pro efektivní ochranu zájmů stanovených zákony je žádoucí, aby tyto vzájemně při ochraně těchto zájmů spolupracovali a byli vzájemně propojeni. Spolupráce mezi těmito orgány je jak dobrovolná, tak v některých případech i povinná vyplývající z právních předpisů. Spoluprací se rozumí souhrn činností, které mají ve výsledku za účel dosažení splnění určitého konkrétního cíle resp. dosažení splnění určitého daného úkolu.

Spolupráce dle zákona o Policii ČR vyplývá v obecné rovině z ust. §14, kdy na základě tohoto ustanovení zákona policie při plnění svých úkolů spolupracuje

s ozbrojenými silami, bezpečnostními sbory a dalšími orgány veřejné správy, jakož i s právníky a fyzickými osobami. V obecné rovině pak dále vzájemná spolupráce vyplývá současně ze zákona o obecní policii, kdy ta na základě ust. §1 odst. 3 spolupracuje v rozsahu stanoveného tímto zákonem nebo zvláštním předpisem s orgány veřejné moci. V neposlední řadě pak zákon o obcích ve svém ust. §103 odst. 4 písm. d) opravňuje starostu obce žádat po Policii ČR spolupráci při zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku.

Obecní policie je v rozsahu nezbytném k plnění svých úkolů podle zákona o obecní policii nebo zvláštního zákona oprávněna vyžadovat poskytnutí údajů z informačních systémů policie o hledaných a pohřešovaných osobách a věcech, odcizených motorových vozidlech a odcizených registračních značkách motorových vozidel, totožnosti osob, které byly předvedeny na policii podle ust. §13 odst. 1 až 3 zákona o obecní policii nebo byly omezeny na osobní svobodě podle ust. §76 odst. 2 trestního řádu a dále je oprávněna žádat o poskytnutí informací vztahujících se k totožnosti cizinců. Obecní policie je také oprávněna požadovat poskytnutí informací z rejstříku trestů a to z evidence přestupků¹⁴³.

Obecní policie dále spolupracuje s obcemi prostřednictvím obecních úřadů, kdy v rámci plnění úkolů obecní policii svěřených je tato oprávněna požadovat poskytnutí údajů z informačních systémů obecních úřadů obcí s rozšířenou působností o totožnosti provozovatele motorového nebo přípojného vozidla, kterým byl na území obce spáchán přestupek, řidiči, který je podezřelý ze spáchání přestupku na území obce, osobě mladší 18 let, které se poskytuje sociálně-právní ochrana dětí podle zvláštního právního předpisu, totožnosti osoby, vůči níž obecní policie plní úkoly podle tohoto nebo zvláštního zákona a dále od obecních úřadů psoch přihlášených podle zvláštního právního předpisu u správce místního poplatku ze psa, o jejich držitelích a o uhrazení místních poplatků ze psa v rozsahu nezbytném k provádění kontroly dodržování obecně závazné vyhlášky obce o místním poplatku ze psů, povoleních ke zvláštnímu užívání pozemních komunikací na území obce, povoleních ke zvláštnímu užívání veřejného prostranství v obci v rozsahu nezbytném k provádění kontroly dodržování obecně závazné vyhlášky obce o místním poplatku za užívání veřejného prostranství¹⁴⁴. Dožádaný orgán, který údaje v daném informačním systému vede a které jsou po něm obecní policií

---

¹⁴³ Ust. §11a odst. 1 písm. a), d) zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii

¹⁴⁴ Ust. §11a odst. 1 písm. b), c) zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii

požadovány, je povinen je obecní policii poskytnout, pokud mu v tom nebrání plnění nebo dodržování povinností podle zvláštních předpisů a v případě, že na straně obecní policie a dožádaných orgánů jsou splněny technické a bezpečnostní podmínky, lze v případě, že dožádaný orgán je zároveň správcem informačního systému, údaje poskytnout způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup¹⁴⁵.

Spolupráce mezi obecní policií a Policií ČR pak může a často i vzniká v přímém výkonu služby, kdy jednotlivé hlídky společně zasahují a vzájemně si vypomáhají při plnění svých úkolů spojených s ochranou veřejného pořádku, ochranou osob, majetku a bezpečnosti.

Zákon o Policii ČR výslovně zmiňuje spolupráci s obcemi a to v podobě uzavření koordinační dohody mezi obcí nebo městskou částí hlavního města Prahy a policejním prezidentem určeným útvarem policie za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku¹⁴⁶.

V rámci projektu Community policing (kapitola 5) je ze strany Policie ČR dána místním samosprávám možnost uzavřít koordinační dohody o vzájemné spolupráci mezi jimi spravovanými obcemi a Policií ČR, která je zastoupena místně příslušnými obvodními odděleními. V těchto dohodách lze konkrétně specifikovat jak úkoly policie, tak také úkoly obce při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku. Smysl dohod spočívá například v uzavírání dohod s obcemi, které jsou zřizovateli obecních policií, kde lze v této dohodě zkoordinovat systém občůzkových služeb policistů s výkonem obecních strážníků. Dále zapojit samosprávy do problematiky ochrany veřejného pořádku a ochrany majetku v místech působnosti jednotlivých samospráv, a zároveň tak pro policii získat zpětnou vazbu o představách těchto samospráv v náležitostech života v obci. Rovněž tak řešení místních problémů na místní úrovni. S tím souvisí také to, aby každý starosta a občan měl povědomost, který konkrétní policista má v rámci služebních činností na starost jejich obec¹⁴⁷.

Koordinační dohoda pak obsahuje zpravidla formy a nástroje nepřetržité koordinace obce a útvaru policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného

---

¹⁴⁵ Ust. §11a odst. 3 zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii

¹⁴⁶ Ust. §16 odst. 1 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii ČR

¹⁴⁷ Koordinační dohody - Policie České republiky. Úvodní strana - Policie České republiky [online]. Copyright © 2022 Policie ČR, všechna práva vyhrazena [cit. 13.11.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/sprava-stredoceskeho-kraje-zpravodajstvi-koordinacni-dohody.aspx>

pořádku v obci, úkoly obce a útvaru policie v oblasti předcházení protiprávním jednáním porušujícím veřejný pořádek v obci, úkoly obce a útvaru policie při porušení veřejného pořádku v obci, podíl obce a útvaru policie na zajištění plnění úkolů, formy a nástroje hodnocení plnění úkolů podle písmen a odstraňování případných zjištěných nedostatků, dobu, na kterou je uzavírána, poskytování finančních prostředků¹⁴⁸. Pro ilustraci v příloze 6 uvádím koordinační dohodu uzavřenou mezi Krajským ředitelstvím policie Karlovarského kraje a městem Kraslice.

7 Analýza potřeby vzniku městské policie v Kraslicích

7.1 Město Kraslice

Město Kraslice je obec s rozšířenou působností nacházející se v Karlovarském kraji ležící téměř na hranici s německým Saskem. Město leží na řece Svatavě v západní části Krušných hor a v současné době zde dle údajů Českého statistického úřadu žije zhruba 6 500 obyvatel.

Kraslický královský hrad zvaný Neuhaus byl postaven jako ochranný bod na obchodní cestě z Lokte do Německa a poprvé se připomíná v roce 1272. Tehdy jej jako léno získali páni z Plavna a jejich rodu patřily Kraslice s přestávkami až do 16. století. Vesnice v podhradí byla v roce 1370 povýšena Karlem IV. na město a díky měděným dolům význam Kraslic stoupal. Dolování bylo podporováno především za dočasné vlády Šliků a v roce 1541 získaly Kraslice statut svobodného horního města, od té doby se také datuje podoba městského znaku se stříbrným písmenem G (vyjadřující název města Graslitz) v modrém poli. Panství se zanikajícím hradem zůstávalo ale nadále formálně královským majetkem.

Ke Kraslicím byly postupně připojovány horské vsi z majetku kláštera ve Waldsassen, v roce 1567 získal panství saský rod pánů ze Šumburka, který v roce 1577 dosáhl propuštění z lenního svazku a získání majetku do dědičného vlastnictví. S rozmachem dolování mědi, olova a cínu patřilo Kraslicko v 16. století k nejlidnatějším regionům v Čechách, některé zdroje uvádějí, že zde žilo přes 20 000 obyvatel. Díky poloze stranou od hlavních komunikací a ochranným listinám saského kurfiřta zůstaly Kraslice ušetřeny i za třicetileté války¹⁴⁹.

---

¹⁴⁸ Ust. §16 odst. 3 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii ČR

¹⁴⁹ Kraslice (okres Sokolov) – Wikipedie. [online]. [cit. 16.11.2022] Dostupné z: [https://cs.wikipedia.org/wiki/Kraslice_\(okres_Sokolov\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Kraslice_(okres_Sokolov)).

7.2 Potřeba vzniku MP v Kraslicích, dotazníkové šetření

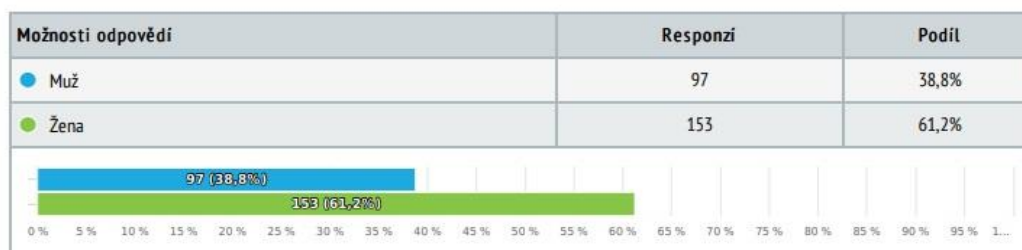
Kraslice jsou v rámci Karlovarského kraje jedinou obcí s rozšířenou působností, která nedisponuje zřízenou městskou policií. Ohledně vzniku městské policie se zde vedou dlouholeté debaty a mezi obyvateli ani zastupiteli nepanuje shoda na tom, zda je městská policie v Kraslicích potřebná či nikoli. O vzniku městské policie jednalo zdejší zastupitelstvo již od roku 2010, kdy tato jednání vyústila nakonec v roce 2014 až v přijetí obecně závazné vyhlášky č. 5/2014 o zřízení městské policie Kraslice, jejíž účinnost byla několikrát obecně závaznými vyhláškami č. 3/2015 a č. 8/2015 vydaných zastupitelstvy posunuta a která následně byla obecně závaznou vyhláškou č. 2/2018 zrušena a městská policie tak nikdy nevznikla. Dlouholeté spory jsou zejména vedeny ve dvou rovinách. V první rovině jsou názory, že městská policie je nepotřebná z důvodu toho, že ve městě má své působišťe v rámci obvodního oddělení Policie ČR a že tato má dostatečné personální i materiální kapacity k tomu, aby zabezpečila nejen veřejný pořádek, ale i místní záležitosti veřejného pořádku ve městě. V druhé rovině pak panuje střet názorů o tom, že zřízení městské policie a její následný provoz jsou natolik velkými zásahy do rozpočtu města, že její zřízení a provoz budou finančně neúnosné. Z tohoto důvodu si klade autor za cíl pokusit se zanalyzovat shora uvedené, kdy v rámci tohoto bylo provedeno dotazníkové šetření (dotazník je přílohou č. 7) mezi obyvateli města, která pracuje s hypotézou již v úvodu této práce uvedenou, že: *"Obyvatelé města Kraslice vnímají bezpečnostní situaci ve městě negativně, necítí se zde příliš bezpečně a mají pocit, že PČR nemá dostatečné kapacity k zabezpečení veřejného pořádku ve městě, a proto by zřízení městské policie včetně asistentů prevence kriminality mělo pozitivní vliv zejména z hlediska vnímání většího pocitu bezpečí ze strany obyvatel města."* Dotazníkového šetření se zúčastnilo 250 osob, kdy dotazník (dotazník byl zpracován prostřednictvím platformy survio.com) byl zveřejněn v online podobě prostřednictvím odkazu na sociální síti konkrétně ve skupinách „Kraslice a okolí“ a „Kam v Kraslicích“, kdy v těchto skupinách je sdruženo zhruba 4000 osob, tedy považují počet zúčastněných osob za poměrně dobrý výsledek, i s ohledem na to že například účast ve volbách do zastupitelstva obce byla zhruba 30%, tedy zájem veřejnosti na participaci ve veřejných věcech zde není příliš velký. Cílem bylo mezi těmito účastníky se obyvateli zjistit zejména to, jak vnímají bezpečnost ve městě, jak vnímají Policii ČR a zda cítí potřebu vzniku městské policie a po následném vyhodnocení získaných dat

přijmout či odmítnout shora uvedenou hypotézu. Výsledky odpovědí uvádím níže. Jejich zhodnocení je uvedeno v kapitole č. 7.3.

Výsledky

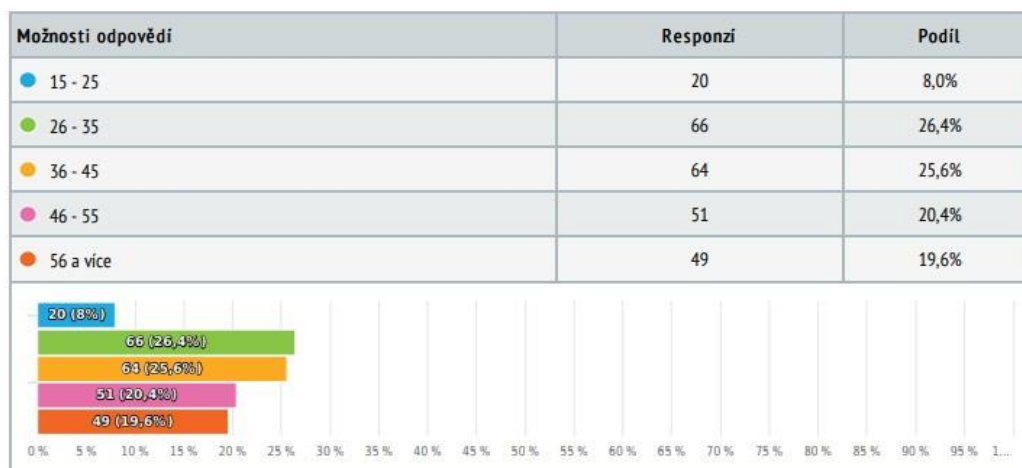
1 Jste muž nebo žena

Výběr z možností, zodpovězeno 250 x, nezodpovězeno 0 x

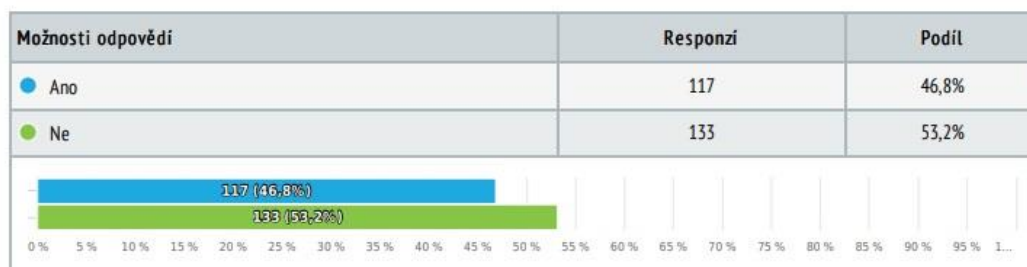
2 Kolik je Vám let?

Výběr z možností, zodpovězeno 250 x, nezodpovězeno 0 x

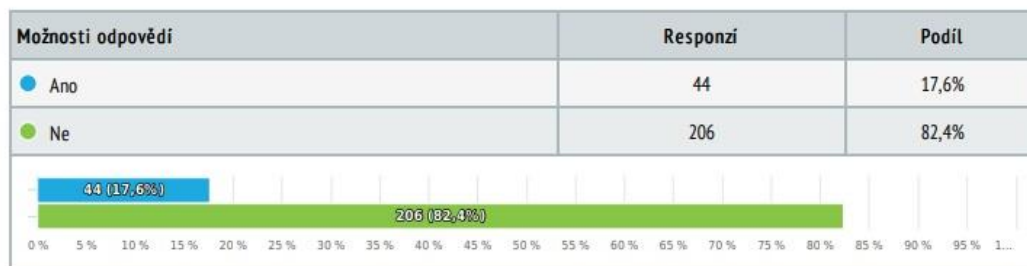
3 Jsou podle Vašeho názoru Kraslice bezpečné město?

Výběr z možností, zodpovězeno 250 x, nezodpovězeno 0 x

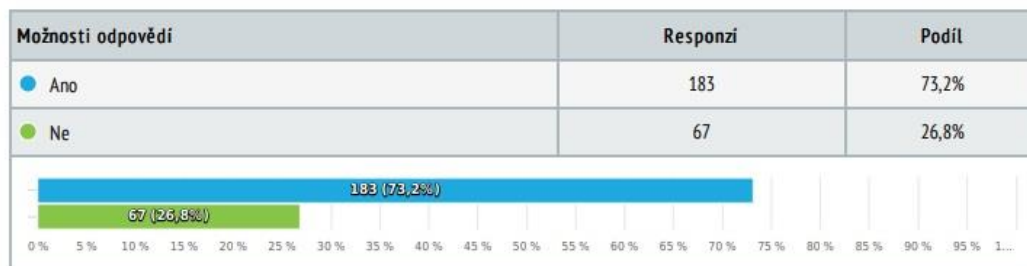
4 Vnímáte počet policistů PČR v Kraslicích jako dostačující?

Výběr z možností, zodpovězeno 250 x, nezodpovězeno 0 x

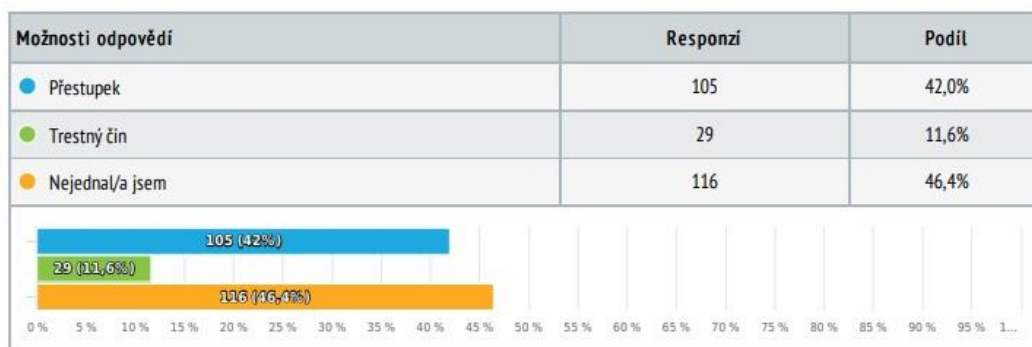
5 Máte zkušenosti s Policií ČR?

Výběr z možností, zodpovězeno 250 x, nezodpovězeno 0 x

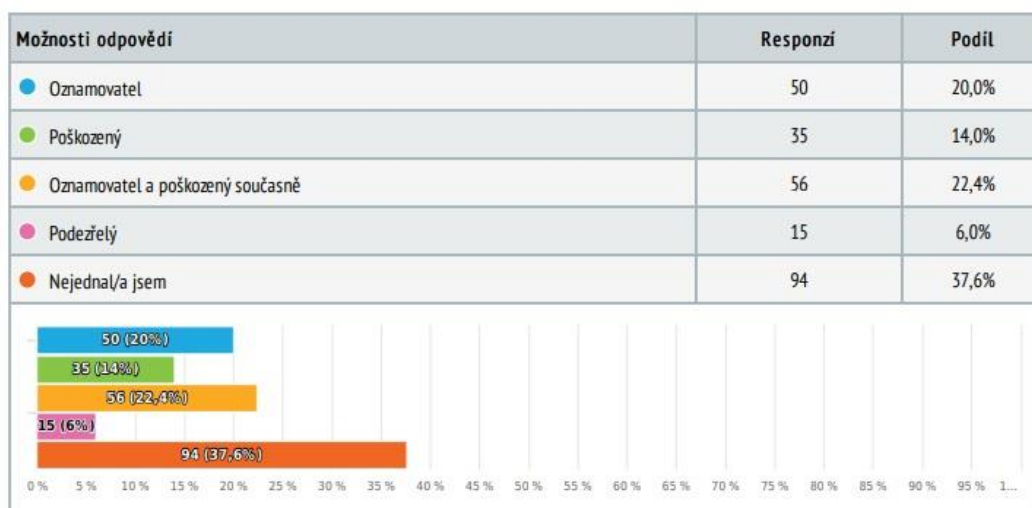
6 V jaké souvislosti jste jednal/a s PČR?

Výběr z možností, zodpovězeno 250 x, nezodpovězeno 0 x

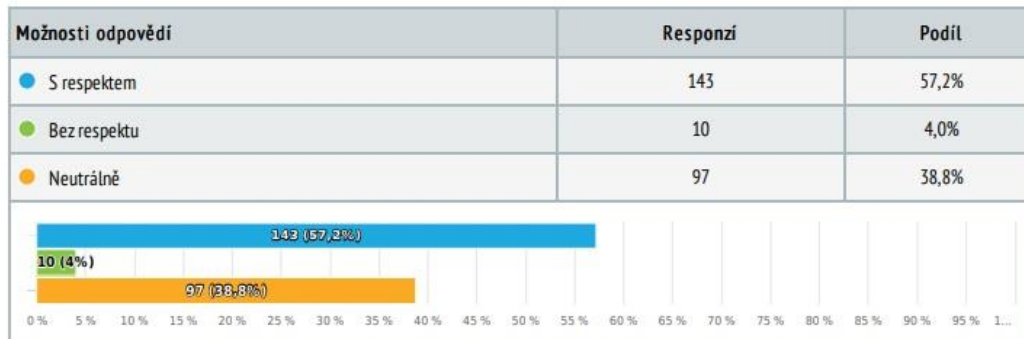
7 V jakém jste byl/a postavení při jednání s PČR?

Výběr z možností, zodpovězeno 250 x, nezodpovězeno 0 x

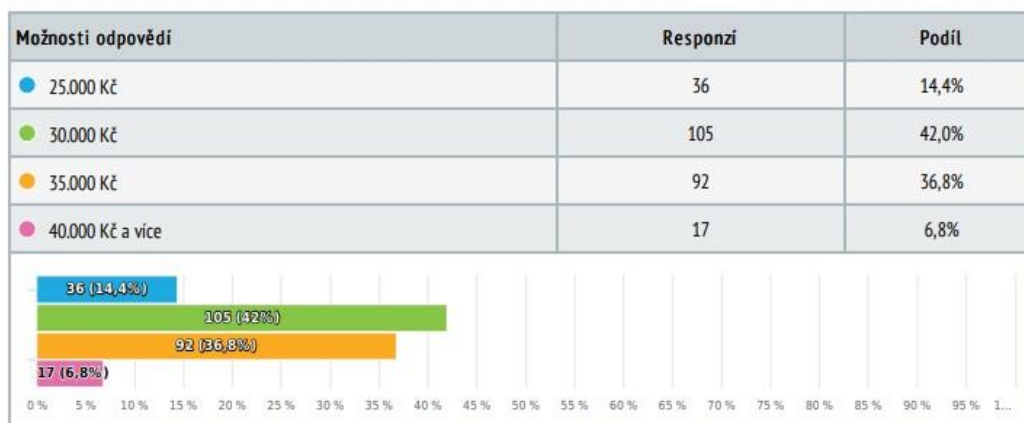
8 Jak vnímáte policisty PČR?

Výběr z možností, zodpovězeno 250 x, nezodpovězeno 0 x

9 Jaký je podle Vašeho názoru průměrný plat (v čistém) policisty zařazeném na obvodním oddělení v Kraslicích?

Výběr z možností, zodpovězeno 250 x, nezodpovězeno 0 x

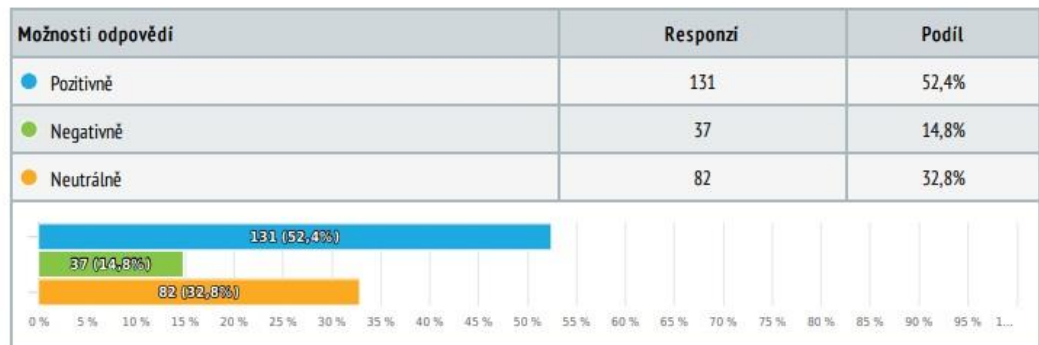
10 Měl/a byste zájem stát se policistou v Kraslicích?

Výběr z možností, zodpovězeno 250 x, nezodpovězeno 0 x

11 Jak vnímáte obecně obecní (městskou) policii?

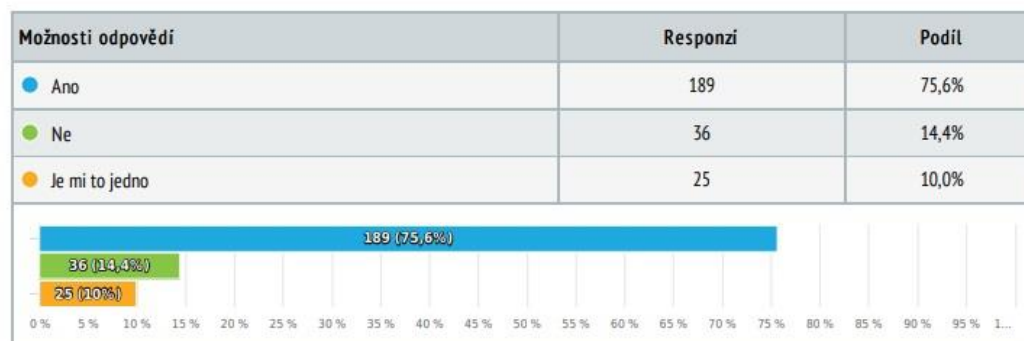
Výběr z možností, zodpovězeno 250 x, nezodpovězeno 0 x

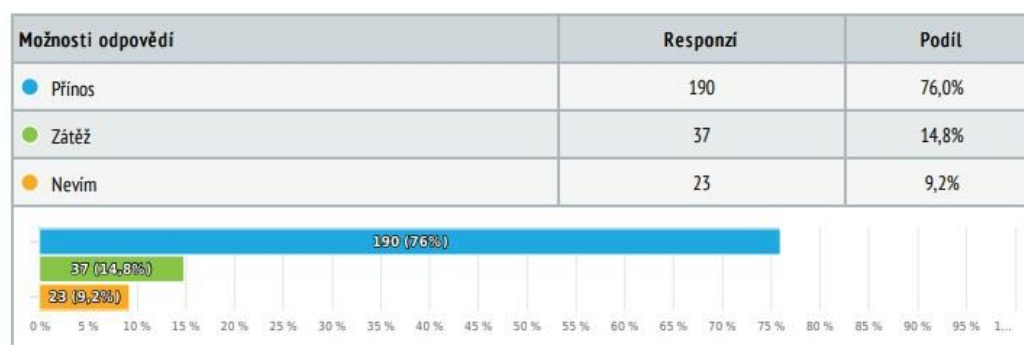
12 Chtěl/a byste, aby v Kraslicích byla zřízena městská policie?

Výběr z možností, zodpovězeno 250 x, nezodpovězeno 0 x

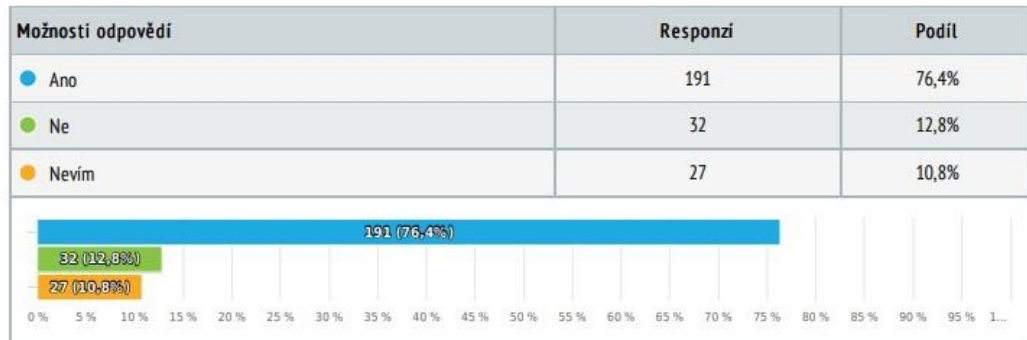
13 Vnímá/a byste zřízení městské policie v Kraslicích jako přínos nebo zátěž pro město Kraslice?

Výběr z možností, zodpovězeno 250 x, nezodpovězeno 0 x

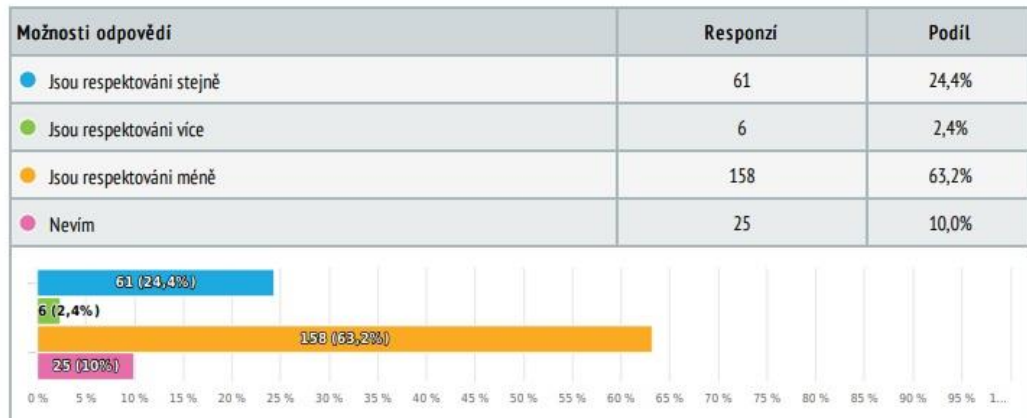
14 Zlepšila by se podle Vašeho názoru bezpečnost a veřejný pořádek ve městě po zřízení městské policie a případných asistentů prevence kriminality (APK)?

Výběr z možností, zodpovězeno 250 x, nezodpovězeno 0 x

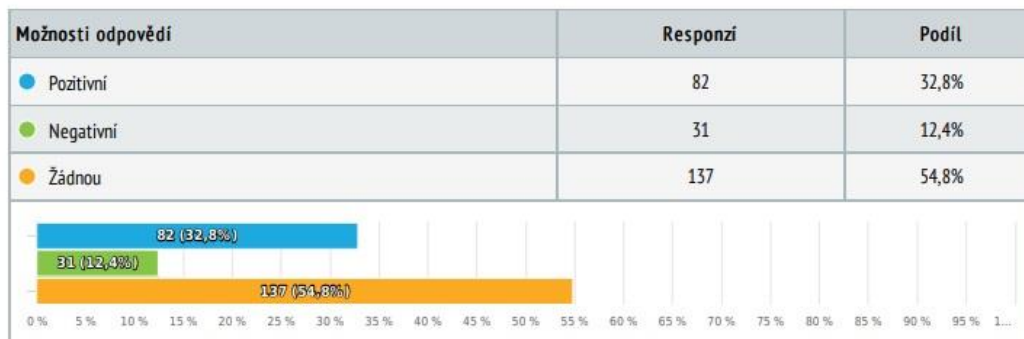
15 Jak jsou podle Vašeho názoru strážníci obecní (městské) policie respektováni v porovnání s policisty PČR?

Výběr z možností, zodpovězeno 250 x, nezodpovězeno 0 x

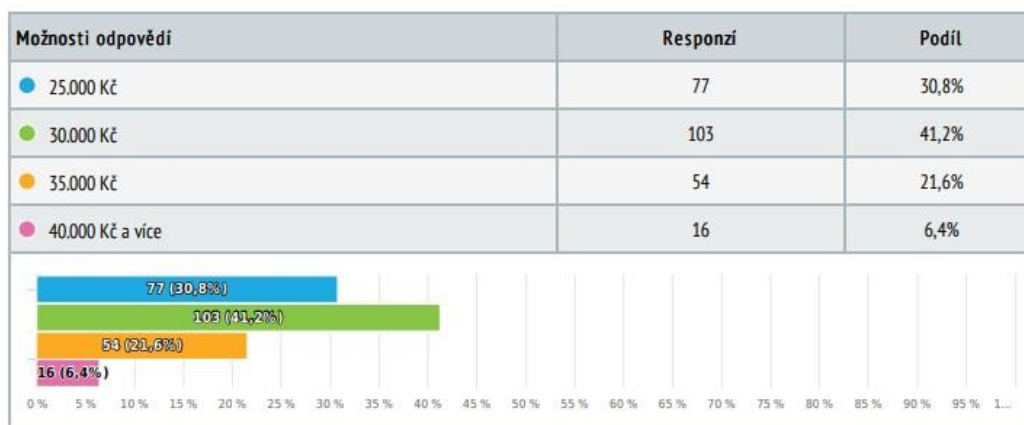
16 Jakou máte zkušenost se strážníky obecní či městské policie?

Výběr z možností, zodpovězeno 250 x, nezodpovězeno 0 x

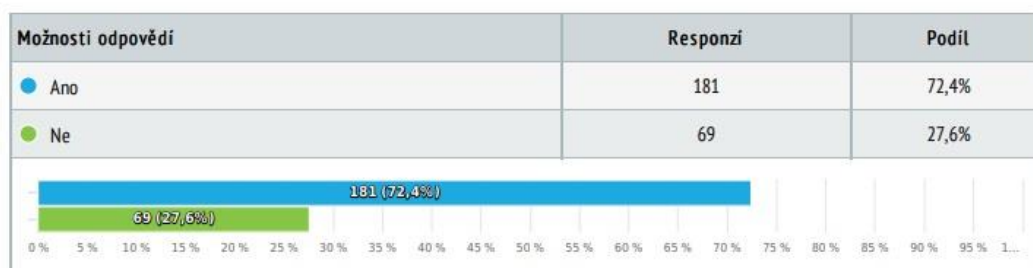
17 Jaká mzda (v čistém) je podle Vás adekvátní pro strážníka městské policie v Kraslicích?

Výběr z možností, zodpovězeno 250 x, nezodpovězeno 0 x

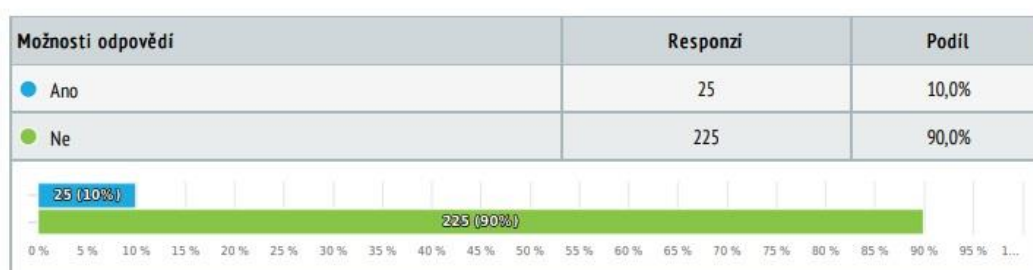
18 Uvítal/a byste jako součást městské policie v Kraslicích asistenty prevence kriminality z řad občanů města?

Výběr z možností, zodpovězeno 250 x, nezodpovězeno 0 x

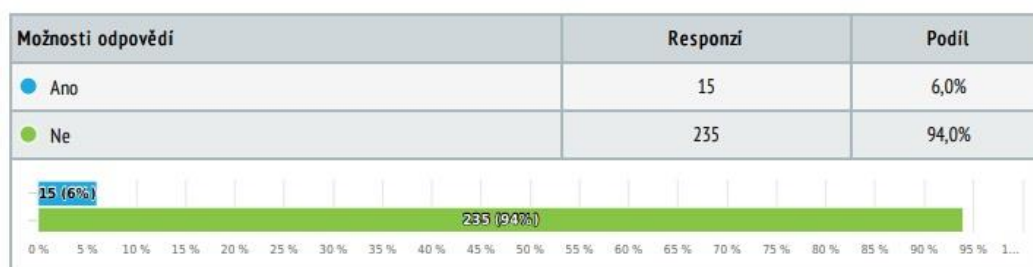
19 Chtěl/a byste být strážníkem městské policie v Kraslicích?

Výběr z možností, zodpovězeno 250 x, nezodpovězeno 0 x

20 Chtěl/a byste být asistentem prevence kriminality v Kraslicích?

Výběr z možností, zodpovězeno 250 x, nezodpovězeno 0 x

7.3 Vlastní zhodnocení v kontextu se získanými daty

Z hlediska dotazníkového šetření bylo z pohledu autora důležité zjistit zejména, zda obyvatelé vnímají město Kraslice jako bezpečné, zda vnímají počet policistů Policie ČR jako dostatečný, zda by chtěli obyvatelé (respondenti) zřídit v Kraslicích městskou policii a v neposlední řadě, zda by respondenti měli zájem stát se policistou či strážníkem potažmo asistentem prevence kriminality a ve výsledku tedy přijmout či odmítnout stanovenou hypotézu zmíněnou výše. Nutno podotknout, že se jedná o výsledek šetření mezi 250 respondenty, kteří se tohoto šetření účastnili, závěr šetření proto nelze paušalizovat, nicméně se jedná se o názor poměrně velké části obyvatelstva.

Z hlediska vnímání bezpečnosti níže uvádím výsledek šetření z pohledu vnímání bezpečnosti muži a ženami, kdy lze konstatovat, že mezi respondenty panuje vnímání bezpečnosti ve městě lehce negativní, přičemž z výsledků odpovědí na tuto otázku vyplývá, že takto negativně vnímají bezpečnost zejména ženy, což je výsledek poměrně očekávaný (i s ohledem na to, že dotazníkového šetření se zúčastnilo 154 žen a 97 mužů), nicméně v kontextu stanovené hypotézy nelze jednoznačně přijmout ale současně ani odmítnout to, že obyvatelé města Kraslice vnímají bezpečnostní situaci ve městě negativně a že se necítí ve městě příliš bezpečně.

Kontingenční tabulka

1. OTÁZKA: 3. Jsou podle Vašeho názoru Kraslice bezpečné město?

2. OTÁZKA: 1. Jste muž nebo žena

	Ano	Ne	Celkem
Muž	50	47	97
Žena	68	86	154
Celkem	118	133	251

Zcela přijmout však lze to, že obyvatelé vnímají, resp. mají pocit, že Policie ČR nemá dostatečné personální kapacity k zabezpečení veřejného pořádku ve městě, když více jak 80% respondentů vnímá počet policistů Policie ČR jako nedostatečný. Níže uvádím porovnání odpovědí muži a ženami.

Kontingenční tabulka

1. OTÁZKA: 4. Vnímáte počet policistů PČR v Kraslicích jako dostačující?

2. OTÁZKA: 1. Jste muž nebo žena

	Ano	Ne	Celkem
Muž	19	78	97
Žena	25	129	154
Celkem	44	207	251

Z hlediska shora uvedeného je pak zajímavé srovnání toho, kolik obyvatel by mělo zájem stát se policistou, kdy z níže uvedeného vyplývá jednoznačně to, že zájem o službu u Policie ČR je v Kraslicích obzvlášť extrémně malý a tomu odpovídá i porovnání dat níže uvedených, když z 207 respondentů, kteří vnímají počet policistů PČR jako nedostačujících, by mělo zájem o tuto profesy pouze 35, což je i s ohledem na obtížnost celého procesu přijímacího řízení k policii velmi nízké číslo.

Kontingenční tabulka

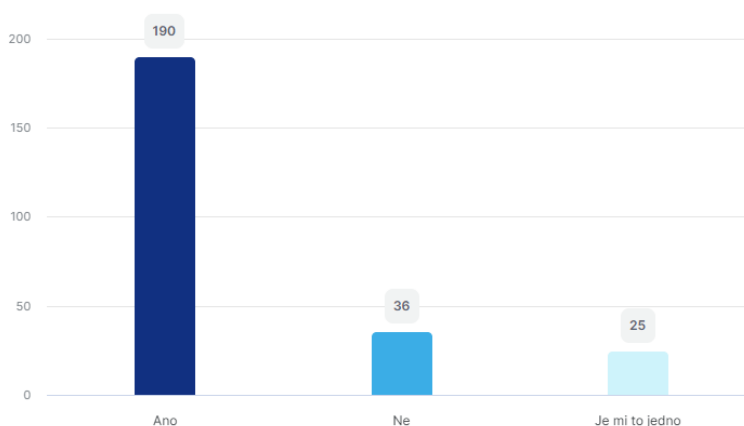
1. OTÁZKA

2. OTÁZKA

	Ano	Ne	Celkem
Ano	5	39	44
Ne	35	172	207
Celkem	40	211	251

Z hlediska zodpovězení otázky, zda by respondenti chtěli, aby v Kraslicích vznikla městská policie, lze konstatovat, že naprostá většina téměř 80% respondentů je svým postojem pro vznik městské policie (viz tabulka níže).

12. Chtěl/a byste, aby v Kraslicích byla zřízena městská policie?

Zřízení městské policie sebou však opět nese personální problémy spočívající v obsazení míst kvalitními lidmi, kteří mají o tuto práci zájem, neboť jak vyplývá z níže uvedeného, přestože zájem o zřízení městské policie je značný, zájem o výkon povolání strážníka je v poměru zúčastněných zanedbatelný, když z celkového počtu 251 respondentů by o povolání strážníka mělo zájem 25. S ohledem na předpokládanou velikost městské policie, která by v Kraslicích neměla určitě více než 10 strážníků, nelze předpokládat úplný nezájem o tuto profesi, nicméně je nutné počítat s následnou regulací tohoto počtu a to vzhledem k podmínkám stanoveným pro přijetí a v neposlední řadě také vzhledem k stanovené mzdě.

Kontingenční tabulka

1. OTÁZKA		2. OTÁZKA	
19. Chtěl/a byste být strážníkem městské policie v Kraslicích?		12. Chtěl/a byste, aby v Kraslicích byla zřízena městská policie?	
	Ano	Ne	Celkem
Ano	24	166	190
Ne	0	36	36
Je mi to jedno	1	24	25
Celkem	25	226	251

K otázce mzdy lze uvést nepřilíš překvapivý výsledek a to zejména s ohledem na průměrnou mzdu v rámci Karlovarského kraje, která se pohybuje kolem 35.000,- Kč, kdy většina respondentů považuje za adekvátní pro strážníka městské policie mzdu mezi 30.000,- Kč – 35.000,- Kč.

Kontingenční tabulka

1. OTÁZKA		2. OTÁZKA	
19. Chtěl/a byste být strážníkem městské policie v Kraslicích?		17. Jaká mzda (v čistém) je podle Vás adekvátní pro strážníka mě.	
	Ano	Ne	Celkem
25.000 Kč	6	71	77
30.000 Kč	10	93	103
35.000 Kč	8	46	54
40.000 Kč a více	1	16	17
Celkem	25	226	251

Překvapivý je pak poměrně výsledek odpovědí na otázku, zda respondent má zájem o povolání strážníka napříč muži a ženami, kdy výsledek je prakticky vyrovnaný, když na tuto otázku odpovědělo „ANO“ celkem 13 mužů a 12 žen.

Kontingenční tabulka

	Ano	Ne	Celkem
Muž	13	84	97
Žena	12	142	154
Celkem	25	226	251

Většina respondentů, zhruba 75%, by pak jako součást městské policie v Kraslicích uvítala zřízení asistentů prevence kriminality z řad občanů, kdy v tomto ohledu je zajímavé zejména zjištění, že možnost být asistentem prevence kriminality by využili zejména ženy, které projevily prakticky dvojnásobný zájem oproti mužům.

Kontingenční tabulka

	Ano	Ne	Celkem
Muž	62	35	97
Žena	120	34	154
Celkem	182	69	251

Z hlediska shora uvedeného pak vyplývá současně i to, že vnímání respondentů z hlediska bezpečnosti a veřejného pořádku by se po zřízení městské policie zlepšilo, když téměř 80% respondentů je toho názoru, že by se se zřízením městské policie a asistentů prevence kriminality zlepšila bezpečnostní situace ve městě. Toto však nelze předjímat, neboť výsledky ohledně zlepšení bezpečnostní

situace by se prokázaly až po jejím případném zřízení. Účelem této práce pak ani není vyslovit přímý závěr o tom, zda zřídit či nezřídit v Kraslicích městskou policii, ale objektivně zhodnotit její přínos či zda je její zřízení zbytečné.

Z pohledu stanovené hypotézy s ohledem na výsledky získané dotazníkovým šetřením mezi obyvateli města Kraslice pak lze obecně přijmout, že zúčastnění obyvatelé vnímají počet policistů Policie ČR v Kraslicích jako nedostatečný a že by měli zájem o zřízení městské policie včetně k ní přidružených asistentů prevence kriminality, která by měla pozitivní vliv zejména z hlediska vnímání většího pocitu bezpečí ze strany obyvatel města.

K potřebě vzniku městské policie a objektivnímu zhodnocení předpokládaných nákladů a výnosů byl autorem s žádostí o poskytnutí k tomuto vztahujících se informací dotázán také starosta sousedního města Rotava pan Michal Červenka, kdy město Rotava městskou policií disponuje, který na základě podané žádosti předložil k tomuto níže uvedené údaje. Nutno dodat, že město Rotava je zhruba dvakrát menší, lze tedy předpokládat, že městská policie v Kraslicích by byla, s ohledem na to, aby mohla efektivně vykonávat svou činnost, zhruba dvakrát větší, tedy zejména i náklady na její zřízení a následný provoz by byly samozřejmě větší.

Ve městě Rotava je městská policie koncipována tak, že čítá čtyři strážníky, kteří vykonávají směny nepravidelně dle potřeby, ale platí, že vykonávají zejména odpolední a večerní směny. Dále je součástí městské policie šest asistentů prevence kriminality, kdy dva vykonávají ranní směnu, tito dohlíží ve všední dny zejména na docházku dětí do školy a ze školy, ostatní pak vykonávají činnost v odpolední a večerní hodiny a dohlíží na dodržování veřejného pořádku ve městě. Jejich výkon je situován zejména v rizikové časové úseky vysledované městem jako rizikové.

Pan starosta byl dotazován samozřejmě také k otázce prvotních nákladů na zřízení městské policie, její roční provoz a současně také na to, jakým příjmem se podílí městská policie na rozpočtu města. Všechny informace ohledně nákladů a příjmů jsou velmi individuální a záleží na městě, jak velkou městskou policii chce, jaké vybavení nakoupí, jaký bude očekávat příjem do městské pokladny atd. Níže uvedené náklady jsou orientační náklady v rámci městské policie Rotava a v rámci této práce slouží pouze jako měřítko ve vztahu k případnému zřízení městské policie v Kraslicích. Cílem práce je v tomto ohledu pokusit se alespoň orientačně

nastítní finanční náročnost na zřízení a provoz městské policie v Kraslicích. Náklady na zřízení městské policie pro čtyři strážníky lze dle pana starosty očekávat ve výši zhruba jednoho milionu korun. Zde záleží, co vše bude potřeba pro zřízení městské policie v Kraslicích pořídit, tj. nákup služebního vozidla, kompletní vstrojení, zřízení služebny včetně vybavení a dalších věcí nezbytných pro výkon městské policie. Pro osm strážníků by pak byl předpoklad na zřízení městské policie v Kraslicích dva až tři miliony korun českých. K těmto nákladům je nutné připočítat náklady na provoz, tzn. náklady na plat strážníků (u MP Rotava je průměrný plat strážníka včetně odvodů zaměstnavatele, přesčasů, pohotovostí a odměn zhruba 55.000 Kč/měsíc). Ve vztahu k MP v Kraslicích při počtu osmi strážníků pak lze tedy na základě shora uvedené částky předpokládat, že náklady na mzdy by byly ve výši zhruba 5.300.000 Kč. Další náklady na provoz jsou velmi variabilní a bude záležet na možnostech města ve vztahu k rozpočtu, co vše bude město schopno zajistit k řádnému fungování MP, tj. nákup pohonných hmot a náklady spojené s provozem vozidla, případný nákup či pronájem radaru, provoz služebny, telefonní a listovní služby, školení strážníků, obnova výstroje a vybavení, kdy lze očekávat tyto náklady do 1.000.000 Kč ročně. K otázce nákladů na asistenty prevence kriminality mi bylo sděleno, že tito se dají financovat dotacemi ve výši 80%, kdy samozřejmě opět bude záležet na tom, jaký počet by byl nutný, zda by bylo vůbec nutné jimi disponovat či by postačovalo zřídit pouze městskou policii složenou jen ze strážníků, nicméně s ohledem na možnost využít k jejich zřízení dotace, by byl vzhledem k celkovým ročním nákladům na provoz MP tento náklad vcelku nepatrný. K otázce „Jaký roční příjem lze z činnosti MP očekávat?“ nutno na začátek uvést, že MP nelze zřídit s myšlenkou toho, že sama sebe zaplatí. S ohledem na povahu její činnosti by myšlenkou, proč MP nejen v Kraslicích ale i kdekoli jinde, by mělo být zajišťování ochrany místních záležitostí veřejného pořádku, a proto je nutné počítat s tím, že MP je instituce, která bude jen a pouze výdajem města, kdy se však za tento vynaložený výdaj budou cítit občané města bezpečněji a obecně bude pozitivně vnímána bezpečnostní situace ve městě. Primárním cílem MP v Kraslicích by zcela jednoznačně neměla být represe, tedy ukládání co největšího množství pokut a tím tedy zajišťovat příjem městské pokladny. MP by měla být chápána jako složka zejména preventivní a měla by být co nejbližší občanům města a mezi jednotlivými strážníky, resp. městskou policií jako takovou a občany města by měla panovat vzájemná důvěra a především by měl být mezi občany města vytvořen pocit, že mají ve městě zřízený funkční orgán, na

který se mohou v případě potřeby řešení nějakého problému obrátit, a to by měla být dle mého názoru hlavní myšlenka, proč městskou policii v Kraslicích zřídit.

Z hlediska celkové analýzy potřeby vzniku městské policie v Kraslicích pak bylo v rámci sběru dat autorem dotazováno Krajské ředitelství Policie ČR Karlovarského kraje a to prostřednictvím žádosti zaslané na základě žádost dle zák. č. 106/1999 Sb., zákon o svobodném přístupu k informacím (příloha č. 8), kdy na základě této žádosti byla poskytnuta analýza spáchaných trestných činů a přestupků včetně poměru jejich objasněnosti a neobjasněnosti v teritoriu obvodního oddělení Policie ČR Kraslice, které uvádím níže. První tabulka s daty se týká trestných činů spáchaných v teritoriu OO PČR Kraslice v letech 2018, 2019, 2020, 2021 a 2022, jejich rozdělení do skupin a zobrazení poměru objasněnosti. Z tohoto pohledu lze konstatovat, že vývoj trestné činnosti co do počtu spáchaných trestných činů se v jednotlivých letech liší poměrně nepatrně (nutno podotknout, že předchozí dva roky byly poznamenány pandemií Covid a to i z hlediska páchání trestné činnosti, a proto se toto může projevit i v počtech spáchaných trestných činů, zejména tedy v jejich poklesu např. rok 2021) Přestože primárním úkolem městské policie není boj s trestnou činností, její vznik by mohl mít přínos zejména v prevenci před pácháním trestné činnosti, tzn. ve zvýšeném počtu pohyblivých hlídek v rámci teritoria OO PČR Kraslice a s tím by souvisela současně menší vytíženost hlídek PČR, které by se mohli v rámci své činnosti více soustředit na rizikové oblasti, v rámci kterých je páchána trestná činnost (např. chatové oblasti, kde dochází k páchání majetkové činnosti)

TSK		OOP KRASLICE														
		2018/12			2019/12			2020/12			2021/12			2022/10		
		TČ	obj	%	TČ	obj	%	TČ	obj	%	TČ	obj	%	TČ	obj	%
100-106	Vraždy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
100-199	Násilné činy	3	2	66,7	13	12	92,3	13	12	92,31	10	6	60	9	3	33,33
200-299	Mravnostní kriminalita	1	1	100	0	0	0	1	0	0	5	5	100	2	1	50
300-399	Krádeže vloupáním	18	4	22,2	37	14	37,8	18	9	50	15	11	73,33	17	5	29,41
500-599	Ostatní majetková kriminalita	6	3	50	7	4	57,1	3	1	33,33	7	3	42,86	11	1	9,09
300-599	Majetková kriminalita	41	17	41,5	64	33	51,6	38	22	57,89	27	17	62,96	40	13	32,5
500-699	Ostatní kriminalita	27	23	85,2	16	9	56,3	23	19	82,61	14	11	78,57	19	14	73,68
100-699	Obecná kriminalita	72	43	59,7	93	54	58,1	75	53	70,67	56	39	69,64	70	31	44,29
700-799	Zbývajcí kriminalita	30	30	100	34	26	76,5	27	21	77,78	17	14	82,35	20	13	65
300-899	Hospodářská kriminalita	6	4	66,7	9	8	88,9	7	6	85,71	8	5	62,5	8	4	50
300-999	Vojenská kriminalita	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1-999	Celková kriminalita	108	77	71,3	136	88	64,7	109	80	73,39	81	58	71,6	100	48	48

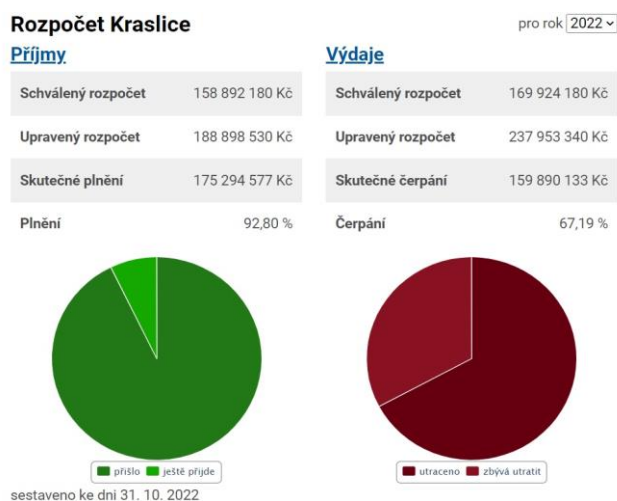
Z hlediska páchání přestupků bylo pak Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje dotazováno na celkový počet spáchaných přestupků v teritoriu OO PČR Kraslice v letech 2018, 2019, 2020, 2021 a 2022, jejich rozdělení do skupin a poměr jejich objasněnosti. Objasněnost pak byla vyjádřena poměrem

„známý a neznámý“ pachatel, neboť údaje o přesné objasňenosti nebyly Policií ČR poskytnuty.

Teritorium OOP Kraslice	2018	2019	2020	2021	k 31.10.2022
Přestupky proti veřejnému pořádku	64	55	61	31	86
Přestupky proti občanskému soužití	155	112	97	79	90
Přestupky proti majetku	166	140	89	66	79
Přestupky proti BESIP	1415	1454	1175	939	1004
Přestupky celkem	2003	1825	1619	1511	1307

Teritorium OOP Kraslice	2018			2019			2020			2021			k 31.10.2022		
	NP	ZP	Celkem	NP	ZP	Celkem	NP	ZP	Celkem	NP	ZP	Celkem	NP	ZP	Celkem
Přestupky proti veřejnému pořádku	3	61	64	1	54	55	0	61	61	0	31	31	0	86	86
Přestupky proti občanskému soužití	13	142	155	3	109	112	5	92	97	5	74	79	2	88	90
Přestupky proti majetku	87	79	166	82	58	140	45	44	89	36	30	66	43	36	79
Přestupky proti BESIP	2	1413	1415	2	1452	1454	8	1167	1175	0	939	939	10	994	1004
Přestupky celkem	117	1886	2003	95	1730	1825	62	1557	1619	43	1468	1511	55	1252	1307

Níže uvádím pro ilustraci tabulku rozpočtu města Kraslice pro rok 2022 zveřejněnou na internetových stránkách města Kraslice, kde jsou zohledněny jak očekávané tak i skutečné příjmy a výdaje, aby bylo možné alespoň orientačně nastínit, jak zásadní zásah do rozpočtu města by bylo zřízení MP, kdy tedy s ohledem na výše uvedené lze očekávat, že pro zřízení MP bude potřeba vynaložit zhruba 2 – 3 mil. Kč a na náklady na provoz MP bude potřeba vynaložit zhruba 6 – 7 mil. Kč ročně, což s ohledem na velikost rozpočtu může působit jako položka nepatrná, nicméně v současné době město také čekají poměrně značné investice v jiných oblastech. K tomuto však lze zároveň uvést například informaci zveřejněnou na zasedání zastupitelstva města Kraslice konaného dne 10. 11. 2022, kde mimo jiné byla řešena i otázka příjmu z hazardních her do městské pokladny, kdy bylo poukázáno na to, že přestože očekávaný příjem z hazardních her za letošní rok byl 5 milionů, již nyní je tento příjem trojnásobný, když v současné době čítá takto získaný příjem 15 milionů, tedy otázka získání dostatečného množství financí na zřízení a provoz městské policie je zcela jistě problémem řešitelným.

Závěrem lze tedy uvést, že v Kraslicích se střetávají v otázce zřízení městské policie dva hlavní zájmy, kterými jsou pocit bezpečí ze strany občanů města a zatížení již nyní poměrně napjatého rozpočtu města, za nějž jsou zodpovědní zastupitelé. Shora vypracovaná analýza by měla sloužit pro objektivní posouzení, zda v souvislosti se zřízením městské policie v Kraslicích převáží její přínos nad zátěží, kterou bezesporu pro městský rozpočet bude. Vcelku zásadní otázkou je pak také schopnost města ve vztahu k zajištění personálního obsazení městské policie a spousta dalších problémů spojených se zřízením městské policie a jejím následným provozem.

Břímě toho, zda zřídit či nezřídit městskou policii pak ponese jen a pouze zastupitelé města, kteří jsou zavázáni odpovědností vůči občanům města, a proto by měli vyslyšet hlasy občanů a dále postupovat a zabezpečit chod města zejména s ohledem na potřeby a cítění občanů, v jejichž zájmu činnost zastupitelů vykonávají.

Závěr

V rámci předkládané práce si autor kladl za podstatné dva hlavní cíle. Prvním cílem bylo vymezení Policie České republiky a obecní (městskou) policie z hlediska jejich organizace a řízení, dále pak z hlediska jejich povinností a oprávnění. Z pohledu autora bylo tohoto cíle dosaženo, když ve dvou, pro tuto práci zásadních, kapitolách tři a čtyři, byly podrobně v kontextu s odbornou literaturou, právními předpisy a judikaturou osvětleny zásadní otázky týkající se jak organizace a řízení obou sborů, tak byl kladen důraz na vymezení jednotlivých oprávnění a povinností napříč oběma sbory. Cílem v tomto ohledu nebylo tyto dva sbory vzájemně srovnávat a zaměřovat se na jednotlivé rozdíly mezi nimi, nýbrž poskytnou čtenáři ucelený text o organizaci, řízení, činnosti a s ní spojených oprávnění a povinností jak o Policii České republiky, tak o obecní policii, kdy po přečtení těchto dvou stěžejních kapitol má čtenář ideálně sám v sobě dojít k porozumění a pochopení fungování těchto dvou sborů, aniž by bylo nutné samostatně vyzdvihovat jednotlivé rozdíly, které mezi nimi panují. K tomuto pak dále navazovaly menší dílčí cíle, které logicky vzešly právě z cíle hlavního, kdy byl autorem uskutečněn v kapitole první historický exkurz, v němž byl kladen důraz na vymezení historického vývoje jak Policie České republiky, tak i obecních policií, kdy zejména byl kladen důraz na stručné systematické vymezení ucelených informací, které nebudou pro čtenáře nudným vyplněním stránek textem, ale svým obsahem jej obohatí a pomohou mu pochopit historický kontext vzniku obou sborů. Dále v kapitole druhé byly vymezeny základní pojmy, se kterými autor pracoval v rámci celého textu práce, a jejich vymezení bylo považováno za důležité z toho důvodu, aby čtenář byl s těmito pojmy seznámen a chápal pak kontext textu, do něž jsou tyto pojmy začleněny a s nimiž je v rámci textu pracováno. V neposlední řadě autor v rámci této práce zmiňuje a osvětluje problematiku vztahující se ke strategii „community policing“, kdy tato kapitola byla do práce vložena zejména z hlediska její zajímavé koncepce a zároveň zajímavé myšlenky, na níž je tato strategie postavena. Šestá kapitola se pak věnovala vzájemnou spoluprací mezi Policií České republiky, obecní policií a obcí, kdy v rámci této kapitoly bylo vycházeno především z právních předpisů a z poznatků získaných od kompetentních osob, ať z řad současných či bývalých představitelů města Kraslice, starosty města Rotava či vedoucího Obvodního oddělení policie Kraslice, kteří autorovi byli nápomocni při psaní této diplomové práce. Shora uvedeným by se dala

shrnout, lze-li ji takto označit, teoretická část práce, kdy z pohledu autora v rámci této části práce bylo všech stanovených cílů dosaženo a to jak po stránce obsahové, kdy byl kladen důraz na dostatečnou odbornost textu ohledně stanovené problematiky a k této se vztahující judikatuře, tak i po stránce formální, kdy dle názoru autora byly při psaní textu práce dodrženy zásady a podmínky takovým způsobem, aby práce splňovala požadavky kladené na takovýto druh práce.

Druhým stěžejním cílem práce pak bylo provést analýzu potřeby vzniku městské policie ve městě Kraslice. V rámci této kapitoly bylo pracováno s hypotézou, že: *„Obyvatelé města Kraslice vnímají bezpečnostní situaci ve městě negativně, necítí se zde příliš bezpečně a mají pocit, že PČR nemá dostatečné kapacity k zabezpečení veřejného pořádku ve městě, a proto by zřízení městské policie včetně asistentů prevence kriminality mělo pozitivní vliv zejména z hlediska vnímání většího pocitu bezpečí ze strany obyvatel města.“* Závěrem takto provedené analýzy pak mělo být vymezení relevantních objektivních důvodů, na jejichž základě by měl být čtenář podrobněji seznámen s klady a zápory vztahujícími se ke vzniku městské policie v Kraslicích a na základě těchto informací se snáz zamyslet nad potřebou vzniku městské policie v Kraslicích a zároveň přijmutí či odmítnutí stanovené hypotézy. V této kapitole bylo pracováno zejména z poznatky a daty získanými od obyvatel města v podobě odpovědí získaných v rámci dotazníkového šetření, dále pak bylo hovořeno z představiteli města z řad bývalého ale i současného zastupitelstva města Kraslice, bylo taktéž spolupracováno se starostou sousedního města Rotava a v neposlední řadě bylo se žádostí o informace dotazováno také Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje. Nutno podotknout, že bez těchto shora uvedených by nedošlo k získání informací v takové míře, v jaké jsou zde uvedeny. Z pohledu autora pak bylo zamýšleného cíle dosaženo, když byla objektivně zhodnocena všechna získaná data a byla také současně zodpovězena otázka týkající se přijmutí či odmítnutí shora uvedené hypotézy, která je v této kapitole blíže rozpracována. Zde je na místě uvést, že z výsledků provedeného šetření a následné analýzy uvedenou hypotézu lze částečně odmítnout ale zároveň i částečně přijmout, neboť výsledky vzešlé z analýzy nebyly natolik jednoznačné, aby bylo možné s jistotou hypotézu buď přijmout, nebo odmítnout.

Psaní práce bylo z ohledem na rozsáhlost této problematiky vcelku náročné, ale o to více obohacující a věřím, že i pro čtenáře, ať už se bude jednat o čtenáře

z řad odborné veřejnosti či veřejnosti laické, bude tato práce v mnoha ohledech přínosem.

Resumé

The diploma thesis deals with the topic "Position of the Police of the Czech Republic and the municipal police".

The first chapter is devoted to a historical excursion related to the development of the police and municipal police, where the aim is to briefly introduce the reader to the development of these two components in our territory, as it is a topic on which it would be possible to write a separate diploma work, therefore the goal is to define these choirs in a historical context briefly but sufficiently concisely.

Within the framework of the second chapter, some essential concepts are illuminated, the definition and explanation of which was considered important by the author with regard to the rest of the text of the thesis, where the subject terms are further operated within the framework of this thesis and their definition is important for understanding the entire text of the thesis.

The third and fourth chapters are key chapters within the theoretical part, if they can be labeled as such, because the third chapter is devoted to the Police of the Czech Republic and the fourth chapter is devoted to the municipal and thus the city police. As already stated above, the purpose was not to describe the differences and individual differences of both of these corps, but the purpose was to define both of these corps in terms of their organization and management, their purpose for which they are established, and then especially in terms of their authorizations and duties. Within these chapters, work is mainly done with professional literature supplemented by legal regulations and jurisprudence. These chapters are designed in such a way that the reader becomes aware of the position of both congregations within the system, without the need to define the individual differences between them, thereby drawing the reader into the issue, and reading these chapters then, in a positive sense, forces the reader to maintain attention while reading so that the reader came to understand the functioning of both choirs, which should make the reading not only educational but also engaging.

The fifth chapter defines the concept of the "community policing" strategy, which reflects the relationship of the police force in relation to the public, when together with the sixth chapter, which deals with cooperation between the Police of the Czech Republic, the municipal police and the municipality, it is, one might say,

supplementary chapters , which are nevertheless also important in relation to the given issue. Thus, the fifth chapter describes the basic principles in the context of the "community policing" strategy and provides a general overview of how this strategy is applied in practice in the performance of police work. As for the sixth chapter, it concerns the cooperation between both congregations and municipalities, where this chapter is mainly based on legal regulations. At the same time, coordination agreements concluded between the Police of the Czech Republic and municipalities are also mentioned within this chapter so that the reader can understand their meaning and significance, as well as the principles on which these agreements are based.

The seventh chapter can be considered practical, or analytical, when its main goal is to analyze the need for the creation of the city police in the city of Kraslice. The goal is definitely not to express a conclusion whether or not to establish a city police, as this competence is exclusively entrusted to the municipal council, but to objectively define and analyze as many questions as possible related to this issue in a given city. This chapter is based to a large extent on cooperation with both the residents of the city and the city officials. Within this chapter, a questionnaire is created for the residents of the city, who participate in this way in providing the author with an idea of the fundamental issues related in particular to security in the city, and which is designed in such a way that, on its basis, the hypothesis stated above can be accepted or rejected. Furthermore, the subject chapter is based on cooperation with the representatives of the city of Kraslice, with the mayor of the neighboring city of Rotava, and last but not least, the Regional Directorate of the Police of the Karlovy Vary Region will be contacted with a request for information. The result of the subsequently performed analysis should then be an objective evaluation of all fundamental questions related to this issue, the analysis of which should ultimately bring the reader relevant information important for his own evaluation of the need for the establishment of the city police in Kraslice.

Zdroje

Literatura

FILÁK, Antonín. *Zákon o Policii České republiky: s komentářem: podle právního stavu k 12. 1. 2009*. Praha: Police History, 2009-. ISBN 978-80-86477-49-7.

HRINKO, Martin. *Pořádková činnost policie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2020. ISBN 978-80-7380-793-1.

KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-820-7.

MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ. *Dějiny policie a četnictva I*. Praha: Themis, 1997. ISBN 80-85821-52-4.

MACEK, Pavel. *Dějiny policie a četnictva II*. Přeložil Lubomír UHLÍŘ. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902670-0-9.

MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ. *Dějiny policie a četnictva III*. Praha: Police History, 2001. ISBN 80-86477-01-0.

MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ. *Dějiny policie a četnictva IV*. Praha: Themis, 2011. ISBN 978-80-86477-55-8

MACEK, Pavel. *Obecní policie*. Policejní akademie České republiky. Praha, 1994.

MATES, Pavel, Jindřich ŠKODA a František VAVERA. *Veřejné sbory*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-572-4.

SKALNÍK, Ondřej, Martin, HRINKO a Daniela, JASOVSKÁ, TOŠOVSKÝ, Michal, ed. *Čtení o community policing: soubor textů*. Praha: ProPolice, 2010. ISBN 978-80-87110-20-1.

SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 4., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019. ISBN 978-80-7598-564-4.

ŠEBESTA, Patrik. *Zákon o obecní policii: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-455-3.

ŠKODA, Jindřich. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-447-3.

ŠTEINBACH, Miroslav. *30 let Policie České republiky*. Praha: Policejní prezidium ČR, 2021. ISBN 978-80-908139-0-8.

TOMEK, Petr. *Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů: s komentářem, poznámkami a judikaturou*. Olomouc: ANAG, 2007-. Právo (ANAG). ISBN 978-80-7554-234-2.

UHLÍŘ, Lubomír. *Dějiny evropských policejních sborů*. Praha: POLICE HISTORY, 2007. ISBN 978-80-86477-40-4.

VETEŠNÍK, Pavel, Ivo CHAUER a Aleš ZÍDKA. *Obecní policie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-463-3.

Právní předpisy

Evropská úmluva o ochraně lidských práv

Evropská charta místní samosprávy

Listina základních práv Evropské unie

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR

Usnesení č. 2/1993 o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích

Zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky

Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních)

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

Zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád

Zákon č. 246/1992 Sb., zákon České národní rady na ochranu zvířat proti týrání.

Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce

Zákon č. 269/2021 Sb., o občanských průkazech

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR

Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích

Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů

Zákon č. 373/2011 Sb., zákon o specifických zdravotních službách

Zákon č. 459/1991 Sb., zákon o živnostenském podnikání

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii

Vyhláška č. 226/2019 Sb., vyhláška o zdravotní způsobilosti ke službě v bezpečnostních sborech

Vyhláška č. 418/2008 Sb., kterou se provádí zákon o obecní policii

Vyhláška č. 418/2021 Sb., změna zákona o Policii ČR, zákona o Celní správě ČR a dalších souvisejících zákonů

Vyhláška č. 444/2008 Sb., o zdravotní způsobilosti uchazeče o zaměstnání strážníka, čekatele a strážníka obecní policie

Vyhláška č. 487/2004 Sb., vyhláška o osobnostní způsobilosti

Judikatura

Nález ÚS I. ÚS 38/95

Nález ÚS Pl. ÚS 50/03

Nález ÚS Pl. ÚS 56/10-1

Nález ÚS Pl. ÚS 69/04

Nález ÚS II. ÚS 98/95

Usnesení ÚS I. ÚS 176/04

Nález ÚS III. ÚS 256/01

Rozsudek NSS 1 As 32/2008-116

Rozsudek NSS 4 Ads 118/2013-33

Rozsudek NSS 5 Azs 105/2004-72

Rozsudek NSS 5 Afs 151/2004-73

Usnesení NS 6 Tdo 798/2006

Rozsudek NS 8 Tdo 1253/2006

Usnesení NS 21 Cdo 1012/2016-226

Rozsudek NS 21 Cdo 3075/2012

Rozsudek NS 28 Cdo 5048/2009

Rozsudek NS 31 ICdo 36/2020-103

Rozsudek KS v Ostravě 8 Co 148/2004

Rozsudek KS v Hradci Králové 26 Co 575/2004

Rozsudek KS v Ostravě 22 Ca 177/2009

Usnesení KS v Ostravě 42 Co 108/2004

Online zdroje

Veřejný pořádek - Iuridictum. [online]. Dostupné z: https://iuridictum.pecina.cz/w/Ve%C5%99ejn%C3%BD_po%C5%99%C3%A1dek

Struktura městské policie | Městská policie Plzeň. Městská policie Plzeň | Městská policie Plzeň [online]. Copyright © Všechna práva vyhrazena. Dostupné z: <https://www.mpplzen.cz/o-mestske-policii/struktura-mestske-policie/struktura-mestske-policie.aspx>

Koordinační dohody - Policie České republiky. Úvodní strana - Policie České republiky [online]. Copyright © 2022 Policie ČR, všechna práva vyhrazena. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/sprava-stredoceskeho-kraje-zpravodajstvi-koordinacni-dohody.aspx>

Historie obecních a městských policií | mp.trebic.cz. Městská policie Třebíč - Oficiální web stránky [online]. Copyright © 2022 All Right Reserved. Dostupné z: <https://mestskapolicie.trebic.cz/historie/historie-obecnich-a-mestskych-policii/>

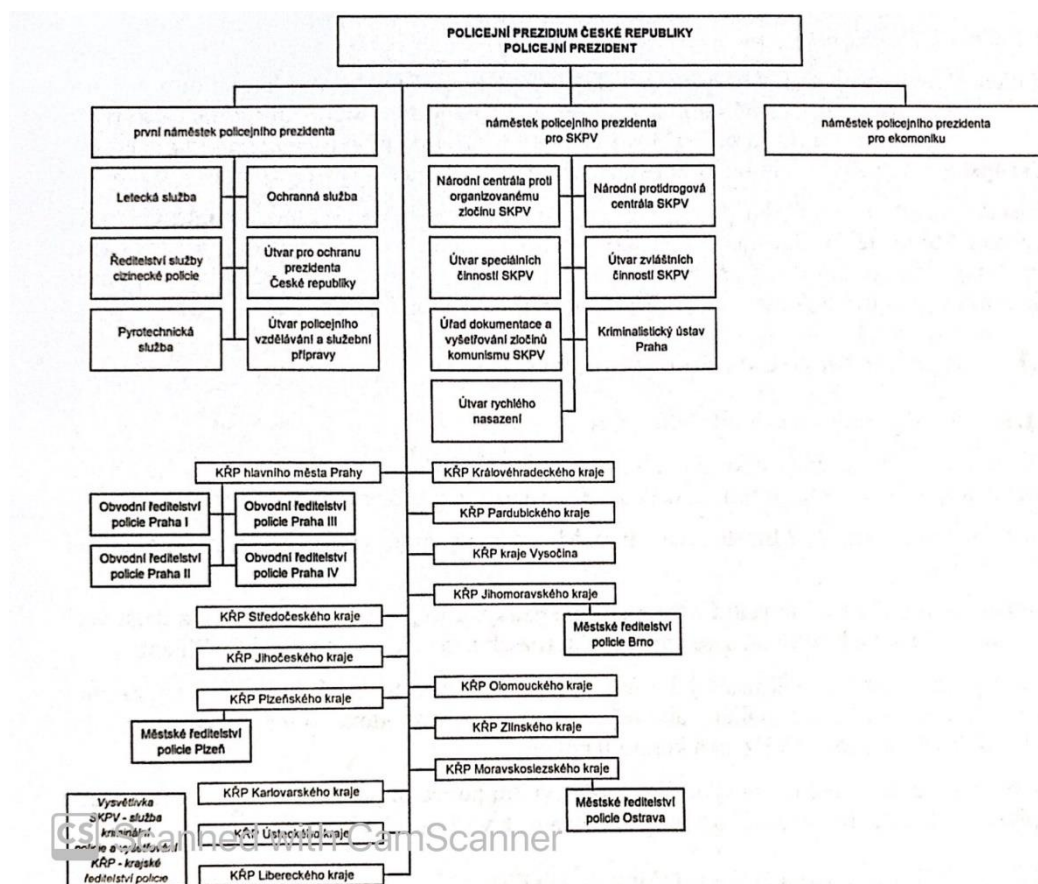
Kraslice - Oficiální stránka města Kraslice. Kraslice - Oficiální stránka města Kraslice [online]. Copyright © 2022. Dostupné z: <https://www.kraslice.cz/>

Úvodní strana - Policie České republiky. Úvodní strana - Policie České republiky
[online]. Copyright © 2022 Policie ČR, všechna práva vyhrazena. Dostupné z:
<https://www.policie.cz/policie-cr.aspx>

Pro studenty - CODEXIS. Codexis - Nejrozšířenější právní informační systém
[online]. Copyright © 2022. Dostupné z: <https://codexis.cz/pro-studenty/>

Přílohy

Příloha č. 1 – organizace Policie ČR

Zdroj: PPP č. 220/2016

Příloha č. 2 – Etický kodex Policie České republiky

Příslušníci Policie České republiky, vědomi si svého poslání, spočívajícího ve službě veřejnosti, založeného na úctě a respektu k lidským právům, vyjadřují následující principy, jež chtějí sdílet a dodržovat.

1. Cílem Policie České republiky je

- a. chránit bezpečnost a pořádek ve společnosti,
- b. prosazovat zákonost,
- c. chránit práva a svobody osob,
- d. preventivně působit proti trestné a jiné protiprávní činnosti a potírat ji,
- e. usilovat o trvalou podporu a důvěru veřejnosti.

2. Základními hodnotami Policie České republiky je

- a. profesionalita,
- b. nestrannost,
- c. odpovědnost,
- d. ohleduplnost,
- e. bezúhonnost.

3. Závazkem Policie České republiky vůči společnosti je

- a. prosazovat zákony přiměřenými prostředky s maximální snahou o spolupráci s veřejností, státními a nestátními institucemi,
- b. chovat se důstojně a důvěryhodně, jednat se všemi lidmi slušně, korektně a s porozuměním a respektovat jejich důstojnost,
- c. uplatňovat rovný a korektní přístup ke každé osobě bez rozdílu, v souladu s respektováním kulturní a hodnotové odlišnosti příslušníků menšinových skupin všude tam, kde nedochází ke střetu se zákony,
- d. při výkonu služby jednat taktně, korektně a vhodně uplatňovat princip volného uvážení,
- e. používat donucovacích prostředků pouze v souladu se zákonem; nikdy nezacházet s žádnou osobou krutě, nehumánně či ponižujícím způsobem,
- f. nést odpovědnost za každou osobu, která byla omezena Policií České republiky na osobní svobodě,
- g. zachovávat mlčenlivost o informacích zjištěných při služební činnosti,
- h. zásadně odmítat jakékoliv korupční jednání, netolerovat tuto protizákonnou činnost u jiných příslušníků Policie České republiky, odmítnout dary nebo jiné výhody, jejichž přijetím by mohlo dojít k ovlivnění výkonu služby,
- i. zásadně se vyhýbat jakémukoliv jednání, které by mohlo být střetem zájmů

4. Závazkem vůči ostatním příslušníkům Policie České republiky je

- a. usilovat o otevřenou a partnerskou spolupráci,
- b. dbát, aby vztahy byly založeny na základě profesní kolegiality, vzájemné úcty, respektování zásad slušného a korektního jednání; jakékoliv formy šikanování a obtěžování ze strany spolupracovníků či nadřízených jsou vyloučeny,
- c. netolerovat ani nekrýt podezření z trestné činnosti jiných příslušníků Policie České republiky a trestnou činnost neprodleně oznámit; stejně tak netolerovat ani jiné jejich protiprávní jednání či jednání, které je v rozporu s Etickým kodexem Policie České republiky.

5. Osobním a profesionálním přístupem příslušníků Policie České republiky je

- a. nést osobní odpovědnost za svoji morální úroveň a svůj profesionální výkon,
- b. chovat se bezúhonně ve službě i mimo ni tak, aby důstojně reprezentovali Policii České republiky svým jednáním, vystupováním i zevnějškem.

Každý příslušník Policie České republiky, který jedná v souladu se zákonem a Etickým kodexem Policie České republiky, si plně zaslouží úctu, respekt a podporu společnosti, jejíž bezpečnost chrání i s nasazením vlastního života

Zdroj: <https://www.policie.cz/clanek/eticky-kodex-policie-ceske-republiky.aspx>

Příloha č. 3 – Obecně závazná vyhláška o zřízení městské policie v Klatovech

Obecně závazná vyhláška o městské policii

Městské zastupitelstvo v Klatovech na základě ustanovení § 36, pís. h) a § 37 zákona ČNR č. 367/1990 Sb. o obcích (obecní zřízení) ve znění pozdějších předpisů a v souladu s ustanovením § 1, odst. 1) zákona ČNR 553/1991 Sb. o obecní policii schválilo dne 24.3.1992 tuto obecně závaznou vyhlášku:

Zřízení a organizace městské policie

§ 1

1. Městské zastupitelstvo ve městě Klatovy zřizuje městskou policii.
2. Počet pracovníků městské policie (dále jen strážníků) stanoví městské zastupitelstvo.
3. Městské zastupitelstvo schvaluje náklady na městskou policii v rámci schválení rozpočtu městského úřadu.

§ 2

1. Strážníci tvoří jednotku městské policie.
2. Jednotku městské policie řídí určený strážník (dále jen velitel MP), který podléhá přímo starostovi města. Velitele MP jmenuje městská rada.

§ 3

1. Jménem obce jedná v pracovněprávních vztazích strážníků starosta. Strážníci jsou v pracovním poměru k obci.

§ 4

1. Strážníkem se může stát bezúhonný občan ČSFR starší 21 let, který je tělesně a duševně způsobilý k výkonu a oprávnění dle zák. č. 553/1991 Sb. Tuto způsobilost strážník dokládá osvědčením vydaným MV ČR.

Činnost a povinnosti strážníků

§ 5

1. Při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku se jejich činnost a povinnosti řídí ustanoveními zák. č. 553/1991 Sb.
- Strážníci při zabezpečování veřejného pořádku zejména dohlížejí na dodržování obecně závazných předpisů o ochraně veřejného pořádku a dodržování pravidel občanského soužití
  - odhalují přestupky a vybírají v blokovém řízení pokuty za přestupky
  - provádějí vyhledávací a kontrolní činnost na úseku veřejného pořádku, úseku místního hospodářství a dopravy a životního prostředí
  - spolupracují s odbory MěÚ při kontrolách společenských akcí a při prošetřování osob nespolečensky a společensky nepřizpůsobivých

§ 6

1. Strážníci při provádění zákroků a úkonů jsou povinni dbát cti, důstojnosti a vážnosti osob i své vlastní.
2. Rozsah zákroků nebo úkonů v pracovní době i mimo pracovní dobu stanoví zák. č. 553/1991 Sb.

Oprávnění strážníků

§ 7

1. Strážník je oprávněn v rozsahu a za podmínek stanovených zák. č. 553/191 Sb. zejména:
- požadovat vysvětlení
  - požadovat prokázání totožnosti

- předvést osobu na policii nebo na žádost příslušného orgánu města
  - odebrat zbraň
  - zakázat vstup na určená místa
  - otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor
  - odejmout věc
  - použít donucovacích prostředků
  - použít psa
  - použít střelné zbraně
- Služební zbraní se rozumí krátká kulová zbraň (pistole, revolver), jejímž držitelem je podle zvláštního předpisu obec.

Spolupráce s občany, policií a právníckými osobami

§ 8

1. Městská policie spolupracuje s občany a právníckými osobami ve městě. Každý má právo obracet se na strážníky se žádostí o pomoc. Strážníci jsou povinni v rozsahu svých úkolů požadovanou pomoc poskytnout.
2. Při plnění svých úkolů spolupracuje městská policie s Policií České republiky.
3. Po zajištění personálních a materiálních podmínek může spolupracovat s fyzickými a právníckými osobami při zajištění ochrany jejich majetku před odcizením a požáry (napojení bezpečnostních systémů), se souhlasem městské rady.

Ustanovení o stejnokroji a identifikaci

§ 9

1. Strážník při plnění svých úkolů prokazuje svou příslušnost k městské policii stejnokrojem s odznakem městské policie, identifikačním číslem a názvem města nebo služebním průkazem.
2. Stejnokroj městské policie je v základu černé barvy. Stejnokroj nesmí být zaměnitelný se stejnokrojem jiných sborů. Změny a doplňky stejnokroje schvaluje městská rada.
3. Odznak městské policie nosí strážník na pravé straně prsou a identifikační číslo pod odznakem městské policie. Nášivku s názvem "Městská policie Klatovy" nosí na záloktí rukávu.
4. Při plnění svých úkolů nosí strážníci zásadně stejnokroj.
5. Mimo stanovenou pracovní dobu lze příslušnost k městské policii prokázat pouze služebním průkazem.
6. Pokud strážník neprokáže příslušnost k městské policii, nevylučuje to možnost zasáhnout, ale pouze za podmínky, za nichž by mohl ve stejné situaci zasáhnout kdokoli.

Náhrada škody

§ 10

1. Obec odpovídá za škodu způsobenou strážníkem v souvislosti s plněním úkolů stanovených touto vyhláškou v rozsahu stanoveném v zák. č. 553/1991 Sb.

Služební kázeň, pracovněprávní vztahy

§ 11

1. Služební kázeň zavazuje strážníka k důslednému plnění povinností stanovených zákony, dalšími obecně závaznými předpisy a pokyny nadřízených (velitele městské policie a starosty).
2. Pracovněprávní vztahy se řídí zákoníkem práce a souvisejícími předpisy.
3. Základní dobu týdenní služby včetně stanovení pružné doby služby určuje velitel městské policie.
4. Strážník má nárok na peněžní a naturální náležitosti. Peněžními náležitostmi jsou funkční plat, příplatky a odměny. Naturálními náležitostmi jsou věcná plnění potřebná pro výkon služby.

5. O funkčních platech strážníků rozhodne starosta na návrh velitele MP.
O funkčním platu velitele MP rozhodne městská rada na návrh starosty.
6. Funkční platy strážníků se stanoví dle obecně závazných mzdových předpisů pro pracovníky státní správy.

Závěrečná ustanovení
§ 12

1. Strážník je povinen zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se seznámil při plnění úkolů městské policie.
2. Ve věcech, které nejsou upraveny touto vyhláškou, se postupuje podle zák. č. 553/1991 Sb.

V Klatovech dne 24.3.1992

Ing. Jan Vrána
starosta města

Ing. Miroslav Hynčák
zástupce starosty

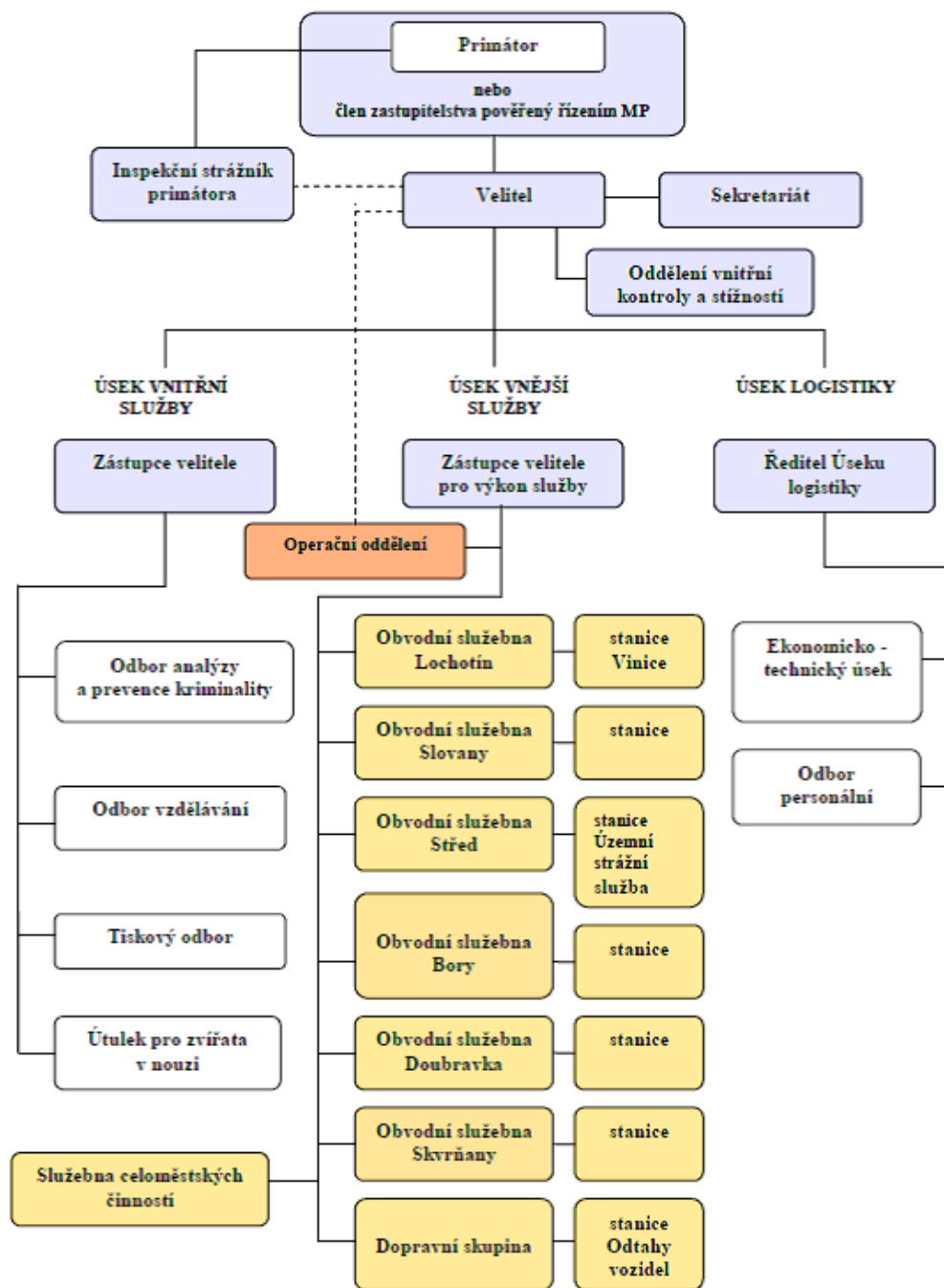
Vyvěšeno dne 26.3.1992

Sňato dne 12.4.1992

Účinnost 10.4.1992

Zdroj: [Obecně závazná vyhláška o městské policii](#) | [Městský úřad Klatovy](#)

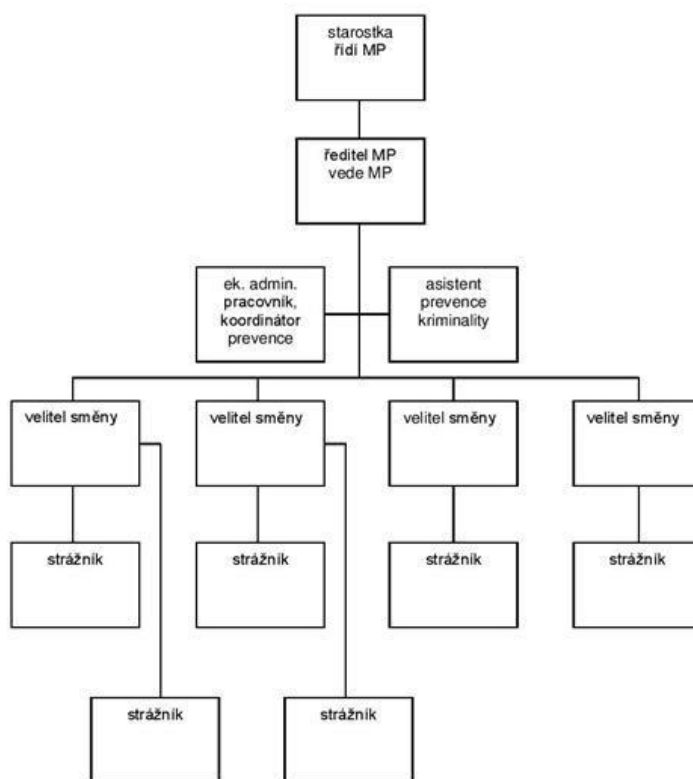
ORGANIZAČNÍ STRUKTURA MĚSTSKÉ POLICIE

zdroj: Struktura městské policie | Městská policie Plzeň. Městská policie Plzeň | Městská policie Plzeň [online]. Copyright © Všechna práva vyhrazena [cit. 20.10.2022]. Dostupné z: <https://www.mpplzen.cz/o-mestske-policii/struktura-mestske-policie/struktura-mestske-policie.aspx>

Příloha č. 5 – Organizační struktura MP Frenštát pod Radhoštěm

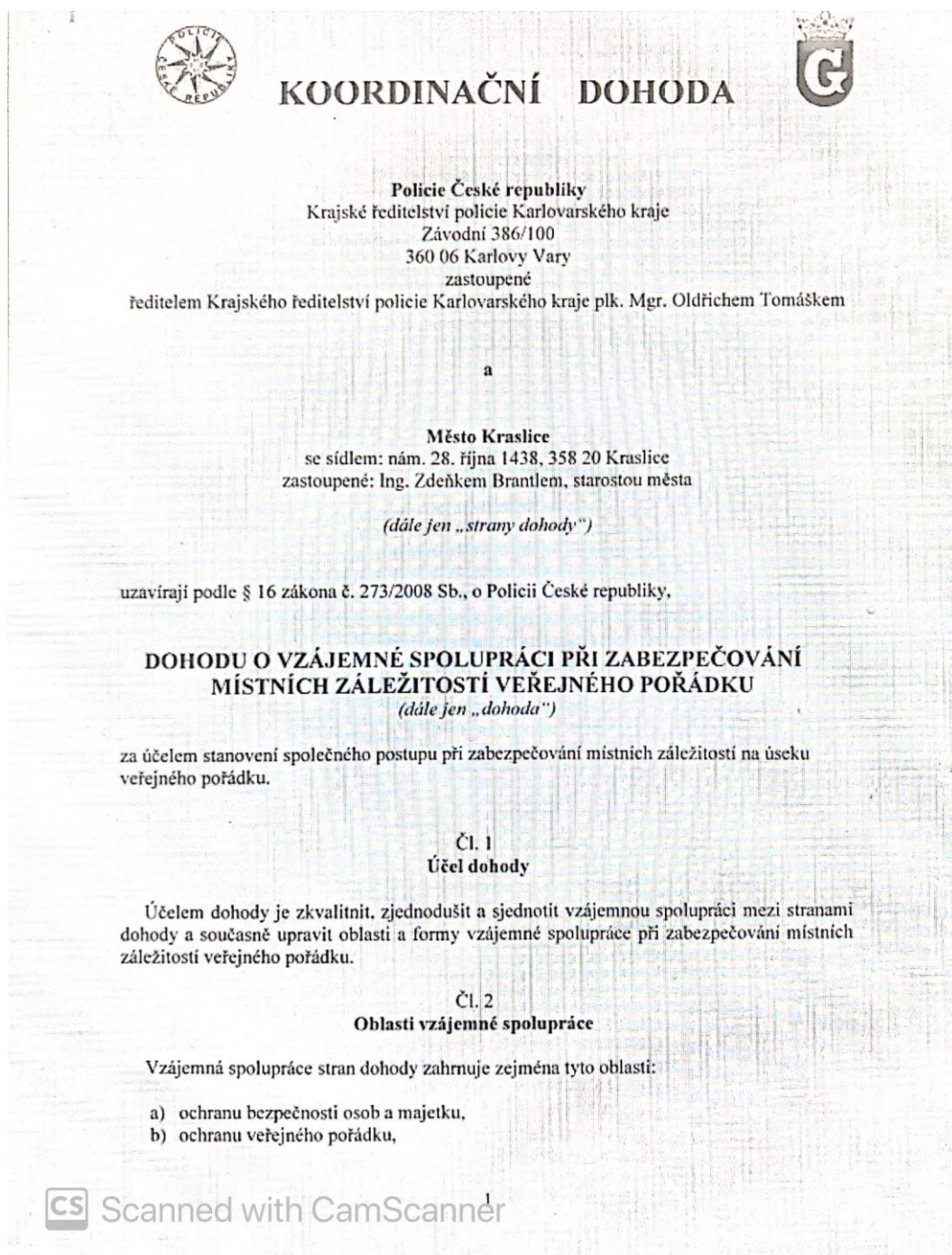
Organizační struktura Městské policie Frenštát pod Radhoštěm

Tato organizační struktura je platná od 01.02.2017

Zdroj: [online]. Dostupné z: [online]. Dostupné z: <https://www.mufrenstat.cz/organizacni-struktura-mestske-policie/d-195860>

Příloha č. 6 – Koordinační dohoda mezi Krajským ředitelstvím police Karlovarského kraje a městem Kraslice

- c) dohled nad bezpečností a plynulostí silničního provozu,
- d) pátrání po osobách a věcech,
- e) prověřování a vyšetřování trestných činů a zjišťování jejich pachatelů,
- f) prevenci kriminality s důrazem na spolupráci s veřejností,
- g) prohlubování komunikace mezi stranami dohody a veřejností,
- h) zkvalitňování práce Policie České republiky (dále jen „policie“) ve smyslu služby veřejnosti.

Čl. 3

Formy vzájemné spolupráce

Vzájemná spolupráce mezi stranami dohody se provádí zejména těmito formami:

- a) definicí místní společenské zakázky na práci policie z pohledu samosprávy a veřejnosti,
- b) společným stanovením priorit vzájemné spolupráce na poli bezpečnosti v dané lokalitě,
- c) vzájemnou koordinací sil a prostředků při zajišťování oblastí vzájemné spolupráce,
- d) společným stanovením hodnotících kritérií úspěšnosti vzájemné spolupráce, a pravidelným vyhodnocováním situace na úseku veřejného pořádku a bezpečnosti,
- e) společnou mediální strategií ve věcech společného zájmu (cestou Zpravodaje města Kraslice, webovými stránkami popř. dalšími formami),
- f) výměnou informací za podmínek stanovených právními předpisy¹⁾,
- g) vzájemnou spoluprací v oblasti prevence kriminality a negativních jevů, v rozsahu svých kompetencí navrhovat a zajišťovat technická i organizační opatření ke snížení kriminality, negativních jevů a k posílení bezpečnosti občanů v rámci teritoria města Kraslice,
- h) pravidelnými měsíčními schůzkami vedoucího Obvodního oddělení PČR Kraslice a starosty města Kraslice, kdy termín bude určován předem po vzájemné dohodě,
- i) vzájemnou spoluprací při využívání dohlížecího kamerového systému.

Čl. 4

Úkoly policie

1) Policie ČR plní obecně úkoly dané dle § 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR. Mezi tyto úkoly kromě jiného patří:

- a) dohled nad bezpečností a plynulostí silničního provozu a dodržování zákona o silničním provozu,
- b) dohled nad dodržováním ustanovení zákona č. 379/2005 Sb., např. pravidelnou kontrolu míst, kde je dle § 8 zákona č. 379/2005 Sb., zákaz kouření se zvláštním zaměřením na přístřešky a zastávky veřejné dopravy,
- c) dohled nad místy, kde opakovaně dochází k poškozování majetku obce nebo dalších osob.

¹⁾ např. zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů

2) Mezi úkoly policie při porušení veřejného pořádku v obci patří zejména:

- výkon příslušníků Policie ČR v místech konání významných politických, společenských, kulturních a sportovních akcí za dodržení ustanovení zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR + viz. čl. 6 této smlouvy.

Čl. 5

Úkoly obce

1) Mezi úkoly obce upravované touto dohodou patří zejména:

- a) předávání informací Policii ČR o konání významných politických, kulturních, společenských a sportovních akcích, kde je předpoklad, že se jich zúčastní více než 50 osob a vlastní průběh akce může představovat riziko pro porušování veřejného pořádku nebo může způsobit dopravní komplikace. O takové akci bude Policie ČR ze strany obce informována v dostatečném předstihu, nejméně však 3 dny před jejím konáním písemnou formou.
- b) dohled nad dodržováním ustanovení zákona č. 379/2005 Sb., na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniiemi v součinnosti s Policií ČR zejména ve veřejných provozovnách v územní působnosti Městského úřadu Kraslice za účasti pověřených zaměstnanců Odboru sociálních věcí a zdravotnictví a Odboru správních věcí, obecní živnostenský úřad formou namátkových kontrol,
- c) po vyhodnocení konkrétního děje trvajících bezpečnostního problému, povinně přijmout obecně závaznou vyhlášku, která bude na tento bezpečnostní problém reagovat, pakliže by na podkladě této vyhlášky mohl být tento bezpečnostní problém eliminován či odstraněn.

2) Mezi úkoly obce při zajištění veřejného pořádku v obci patří zejména:

- zajištění potřebného počtu pořadatelů hlavně na veřejných kulturních a společenských akcích pořádaných městem Kraslice a dále dle požadavků a potřeb vedení obce.

Čl. 6

Zabezpečení veřejného pořádku v souvislosti s konáním významných politických, kulturních, společenských a sportovních akcí

Při zabezpečování veřejného pořádku v souvislosti s konáním významných politických, kulturních, společenských a sportovních akcí (dále jen „akce“) pořádaných městem Kraslice se strany dohody zavazují zejména:

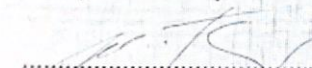
- a) zajištění pořadatele akce – odpovědnou osobu a náležitou pořadatelskou službu ze strany města Kraslice,
- b) společně vyhodnotit potřebný počet sil a prostředků k zabezpečení veřejného pořádku v souvislosti s konáním akcí,
- c) s dostatečným předstihem informovat vedení OO PČR Kraslice o pořádání akce, kde je předpoklad nasazení policejních sil a prostředků.

Čl. 7
Závěrečná ustanovení

- 1) Dohoda se uzavírá na dobu neurčitou a nabývá platnosti a účinnosti dnem podpisu zástupců obou stran dohody. Dohodu lze vypovědět pouze písemně s výpovědní lhůtou 30 dnů. Dodržování práv a povinností OO PČR Kraslice a města Kraslice vyplývajících ze zákona nebudou případnou výpovědí dotčena.
- 2) Dohodu lze měnit pouze písemnými číslovanými dodatky odsouhlasenými oběma stranami dohody.
- 3) Plnění závazků dohody a její aktuálnost budou vyhodnocovat zástupci obou stran dohody jedenkrát ročně, v případě nutnosti zabezpečení spolupráce při odhalování, dokumentování potlačení závažného sociálně patologického nebo jiného jevu po vzájemné domluvě i častěji.
- 4) Tato dohoda se uzavírá na základě doporučení Rady města Kraslice učiněného na 36. schůzi Rady dne 02.05.2012 (viz. Usnesení č. 1148/5/2012-RM/36) a na základě schválení Zastupitelstva města učiněného na 15. zasedání dne 21.06.2012 (viz. Usnesení č. 472/6/2012-ZM/15) a ruší „Dohodu o vzájemné spolupráci při zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti“ ze dne 11.02.2009.
- 5) Dohoda je vyhotovena ve 3 stejnopisech, z nichž každá strana dohody obdrží po jednom výtisku, třetí výtisk obdrží ÚO PČR Sokolov.

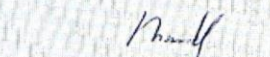
V Kraslicích dne 26.06.2012

Za Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje:

.....
plk. Mgr. Oldřich Tomášek
ředitel

Za město Kraslice:

.....
Ing. Zdeněk Brantl
starosta města

CS Scanned with CamScanner

Zdroj: Dohoda byla poskytnuta tajemníkem města Kraslice

Příloha č. 7 – Dotazník

Dotazníkové šetření

Dobrý den,

v rámci svého magisterského studia na Západočeské univerzitě v Plzni, fakultě právnické píš z závěrečnou diplomovou práci na téma "Postavení Policie ČR a městské policie", kdy jednou z částí této práce je analýza týkající se potřeby vzniku městské policie ve městě Kraslice. Z tohoto důvodu provádím dotazníkové šetření u Vás - obyvatel města za účelem získání Vašeho názoru z hlediska toho, jak vnímáte bezpečnostní situaci ve městě, jak vnímáte státní policisty a zda vnímáte jako důležitou potřebu vzniku městské policie ve městě.

Sběr dat v rámci tohoto dotazníkového šetření je anonymní a slouží pouze pro účely zmíněné diplomové práce. Vyhodnocení dat bude následně v práci vyjádřeno graficky a výsledkem pak bude zejména přijetí či odmítnutí stanovené hypotézy ohledně potřeby vzniku městské policie v Kraslicích.

1 Jste muž nebo žena

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

Muž Žena

2 Kolik je Vám let?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

15 - 25 26 - 35 36 - 45 46 - 55 56 a více

3 Jsou podle Vašeho názoru Kraslice bezpečné město?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

Ano Ne

4 Vnímáte počet policistů PČR v Kraslicích jako dostačující?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

Ano Ne

5 Máte zkušenosti s Policií ČR?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano Ne

6 V jaké souvislosti jste jednal/a s PČR?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Přestupek Trestný čin Nejednal/a jsem

7 V jakém jste byl/a postavení při jednání s PČR?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Oznamovatel Poškozený Oznamovatel a poškozený současně Podezřelý Nejednal/a jsem

8 Jak vnímáte policisty PČR?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- S respektem Bez respektu Neutrálně

9 Jaký je podle Vašeho názoru průměrný plat (v čistém) policisty zařazeném na obvodním oddělení v Kraslicích?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- 25.000 Kč 30.000 Kč 35.000 Kč 40.000 Kč a více

10 Měl/a byste zájem stát se policistou v Kraslicích?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano Ne

11 Jak vnímáte obecně obecní (městskou) policii?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Pozitivně Negativně Neutrálně

12 Chtěl/a byste, aby v Kraslicích byla zřízena městská policie?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano Ne Je mi to jedno

13 Vnímá/a byste zřízení městské policie v Kraslicích jako přínos nebo zátěž pro město Kraslice?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Přínos Zátěž Nevím

14 Zlepšila by se podle Vašeho názoru bezpečnost a veřejný pořádek ve městě po zřízení městské policie a případných asistentů prevence kriminality (APK)?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano Ne Nevím

15 Jak jsou podle Vašeho názoru strážníci obecní (městské) policie respektováni v porovnání s policisty PČR?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Jsou respektováni stejně Jsou respektováni více Jsou respektováni méně Nevím

16 Jakou máte zkušenost se strážníky obecní či městské policie?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Pozitivní Negativní Žádnou

17 Jaká mzda (v čistém) je podle Vás adekvátní pro strážníka městské policie v Kraslicích?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- 25.000 Kč 30.000 Kč 35.000 Kč 40.000 Kč a více

18 Uvítal/a byste jako součást městské policie v Kraslicích asistenty prevence kriminality z řad občanů města?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

Ano Ne

19 Chtěl/a byste být strážníkem městské policie v Kraslicích?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

Ano Ne

20 Chtěl/a byste být asistentem prevence kriminality v Kraslicích?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

Ano Ne

Příloha č. 8 – Žádost o poskytnutí informací dle zák. č. 106/1999 Sb., KŘP ČR KV

Žádost o poskytnutí informace ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Jméno: Michal

Příjmení: Šajánek

Datum narození: 30. 06. 1994

Titul: Bc.

Adresa: Dukelská 753/21, 358 01 Kraslice

Telefon: 723 000 364

E-mail: m.sajánek@email.cz

Předmět: Žádost o poskytnutí informací v souladu se zák. č. 106/1999 Sb., pro účely diplomové práce

Dobrý den,

v současné době jsem ve služebním poměru u Policie ČR, kdy jsem zařazen na OOP Kraslice a zároveň jsem studentem fakulty právnické na Západočeské univerzitě v Plzni, kde studuji magisterský obor Právo. Součástí úspěšného zakončení mého studia je napsání diplomové práce, kdy tématem mé diplomové práce je „Postavení Policie ČR a městské policie“.

V souvislosti s tímto provádím šetření a následnou analýzu potřeby vzniku městské policie ve městě Kraslice, a proto si Vás touto cestou dovoluji požádat o zodpovězení níže uvedených otázek, které jsou důležité pro výzkum prováděný v rámci předmětné práce.

Předem Vám děkuji za spolupráci.

S pozdravem Bc. Michal Šajánek

OTÁZKY:

- 1) Jaký byl celkový počet trestných činů spáchaných v teritoriu OOP Kraslice v letech 2018, 2019, 2020, 2021, 2022?
- 2) Jaký byl celkový počet přestupků spáchaných v teritoriu OOP Kraslice v letech 2018, 2019, 2020, 2021, 2022?
- 3) Kolik z těchto spáchaných přestupků bylo proti veřejnému pořádku?
- 4) Kolik z těchto spáchaných přestupků bylo proti občanskému soužití?
- 5) Kolik z těchto spáchaných přestupků bylo proti majetku?
- 6) Kolik z těchto spáchaných přestupků bylo proti BESIP?
- 7) Jaký byl poměr objasněnosti a neobjasněnosti přestupků a trestných činů v rámci teritoria OOP Kraslice v letech 2018, 2019, 2020, 2021, 2022?

V Kraslicích dne 04. 11. 2022

Bc. Michal Šajánek